

چیرۆکا پەرتووکا پیروژ
ب کاملی د

Email: jamala@worksmail.net

Email: contact@handofhelp.info

Skype: [jamalabumajd](https://www.skype.com/jamalabumajd)

www.handofhelp.info

UK: +44 (0) 7966 610944

Iraq: +964 (0) 751 792 5515

iraq, erbil, Ankawa, PanckCity 16

«ئەرى دى چەوا بەرسقا ئەقى پرسیارى دەى: پەياما سەرەكى یا پەرتووکا پیرۆز چیه؟ ئەرى چەوا پەرتووکا پیرۆز ب خو بەرسقا ئەقوى پرسیارى دەت؟ (برۆنو) ژ بو دانەنیاسینا خودنیاسین ل دویف پەرتووکا پیرۆز بو خواندەفانان، بەرسقا ئەفان پرسیاران ژ پەرتووکا پیرۆز دینیتە دەرى، شیوازه کى ریکخستى پەیرهو دکەت بو دویفچوونا رویدانین گرنگ و سەرەكى د دیروکا قورتالکرنى دا، دا رۇناهیى بدانیتە سەر هیلا ئنجیلی و هەمی پیکفه گرى بدەت. چ توى نوى بى بو پەرتووکا پیرۆز یان زى ته گوھ ل چیرۆکین وى بن دەمى تو مەزن دبووی ل زانینگههین ئیکشەمب، پەرتووکا برۆنوی دى بەرى ته دەتە حەزۆیکرناکا مەزنتە بو پەیشا خودى و هیفیهکا مەزنتە ب قورتالکەرى قە، کو هەر پارچەیهک ژ وى پەیشى ئاماژى دەتە وى.»

جەى. ماک ستایلز (J. Mack Stiles) ریکه بەرى بجهئینانى یى کۆمپانیا (Gulf solutions digital) و سکرېترى گشتى یى دەزگههى خواندەکارین مەسحی ل دەولەتا ئیماراتا عەرەبى (FOCUS) و نفیسەرى پەرتووکا مزگینیدان (Evangelism)

«ئەف پەرتووکا کاریگەر و دویربین بو شاگردەبوونى تشتەکى مەونەییە، هەرەسا پتر بو تیکستین فیرکرنى ژى. هەمى باوەردار، چ پیکههشتى یان زى گەنج د باوەرى دا، دى گەلەک تشتان بینن هەزا خو تیدا بکەن و خوشیى پى بەن وەکو برۆنو ب باوەرى وینەى چیرۆکا قورتالکرنى وینە دکەت.»
توماس ر. شرینەر (Thomas r. schreiner) مامۆستایى شۆفەکرنا پەیمانا نوى ل پۆستى جەیمس بوکانان هاریسون، ل کوليجا خودنیاسیا مەعمەدانى یا باشوورى.

«داکو د پەرتووکا خو یا پیرۆز بگههین، پدیفیه ئەم د چیرۆکا مەزن یا پلانا خودى بو قورتالکرنى بگههین. کریس برۆنو رۇناهیى ددانیتە سەر شازدە بابەتین سەرەكى داکو نەخشەکى زەلال و ب ساناهى دەربارەى چیرۆکا مەزن پيشکیشى مە بکەت. ئەز ب رزدى پيشنیار دکەم ئەف پەرتووکە بهیتە خواندن.»

دوگلاس ج. موو (Douglas j. moo) ل پۆستى وینسەرى ل فەکولینین پەرتووکى ل کولیزا ویتۆن.

«کریس برۆنو دەستى خو ددانیتە سەر چیرۆکا پەرتووکا پیرۆز د شازدە دەقین چیرۆکى دا، هەر تیک ژ وان پینگاف ب پینگاف لایەکى گرنگ یى چیرۆکا مەزن ئاشکرا دکەت، لى ب راستى چیرۆکا مەزن گرنگترە ژ کوما لایەتین چیرۆکى. و دەمى تو چیرۆکى هەمى دبینى، بو تە دیار دبیت کو چیرۆکەکا سەرنچاکیشە و ژیانى دگوهۆریت.»

جاسون سى. مەیهەر (Jason C. mayer) شقانى کەنيسەیا ئامۆژگارى و بینینى، کەنيسەیا بیت لەحم یا مەعمەدانى، بازېرى میناپۆلس، ویلایهتا مینیسۆتا.

«پەرتووکا کریس برۆنوی مە ل گەل خو دبهتە د ناف پەرتووکا پیرۆز دا وەکو تیک چیرۆکا کامل د شازدە دەقان دا. ئەو تیکههشتەکا دروست یا ئیکگرتنا پەياما پەرتووکا پیرۆز ب ریکا بەش و کەرتین بچویکین تیکستى ب مە دەت.

جوش موودى (Josh moody) شقانى سەرەكى یى کەنيسەیا کولدیج ل پارېژى ویتۆن، ل ویلایهتا ئیلینوی و نفیسەرى پەرتووکا: گەشتەک بەرهف خوشیى، زەبوورین ئەفرازیان Journey to Joy: The Psalms of Ascent.

چیرۆکا پەرتووکا پیروژ ب کاملی د شازده ئایه تان دا
© ۲۰۱۸ دەزگه هێ هه ماهه نگیئا ئنجیلی "Coalition Gospel The"
هه می مافین چاپکرنی و به لافکرنی د پاراستینه.

ئه ف پەرتووکه ب زمانن ئنگلیزی هاتیه چاپکرن ل بن ناڤن:

The Whole Story of the Bible in 16 Verses

Copyright © 2015 by Christopher R. Bruno

Published by Crossway, 1300 Crescent Street, Wheaton, Illinois 60187, U.S.A.

This edition published by arrangement with Crossway. All rights reserved.

Kurdish Edition Copyright 2021 by Hand of Help, all rights reserved. Without prior permission of the publisher, no portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means-electronic, mechanical, photocopy, recording, or any other - except for brief quotations in printed reviews.

هه موو مافه کانی وه رگیپانی چاپی کوردیی ۲۰۲۱ی ئەم به رهه مه له لایه ن ریکخراوی
"هاند ئۆف هیلپ" هوه پارێزراوه. هیچ به شیکی ئەم بلاوکراوه یه به بی ئاگادار کردنه وه ی
پیشوه ختی نووسهر ناکریت چاپ بکریت، یان به شیوه ی ئەلیکترۆنی، فۆتۆکۆپی،
تۆماری ده نگی به خشریت، مه گهر ئه وه ی که ته نها ده قی کورتی لی وه ربگیردریت
و ئاماژه به ناوی به رهه م و نووسهر بکریت.

ل ریڤه به ریا گشتی یا پەرتووکانی، هه ریما کوردستانن ژمارا سپاردنی (***) ی سالا (۲۰۲۳) ی.

چاپا ئیکتی، ۲۰۲۳

تایپ و دیزاین: دانیال گهردی eng.srush@gmail.com

تیراژ: ۱۰۰۰ کهت

چاپخانا: ئاسیا

ديارى

بو لۆكى و سايمون و ئيليوتى
خۆزى ھوين كەفتبانه ناف قى چيروكى
ب خوشيى ل گەل ئەوى سۆزپى ھاتيه دان
ئانكو عيسايى مەسىحى

ناقهرۆك

ل.	بابهت	ز
۱	پيشگوتن	۱
۳	سوپاسى و پيزانين	۳
پشكا ئىككى: ده مژميرهك دهيت		
۶	ئافراندىن	۱
۱۲	مروڧ	۲
۱۸	كهفتن	۳
۲۴	سوزدان ب قورتالكرنى	۴
۳۰	ئىبراهيم	۵
۳۶	يه هوذا پاشا	۶
۴۲	بهرخى جهژنا دهربازبوونى	۷
۴۹	داوود پاشا	۸
۵۵	خزمه تكارى ئازاركيش	۹
۶۲	سوزدان ب رابوونى	۱۰
۶۸	ئافراندىنا نوى	۱۱
پشكا دووينى: ده مژميرهات		
۷۵	بجهئنان	۱۲
۸۱	خاچ	۱۳
۸۷	رابوون	۱۴
۹۴	يىگونهه ده رئىخستن	۱۵
۱۰۰	مه زناهى	۱۶
۱۰۷	و پشتى هنگى چ؟	

پيشگوٽن

مادهم تو ٺه ٺي پهرتووکي دخويني، هوسا دياره تو گرنگي ب خودينياسيا پهرتووکا پيروژ ددهي، ههتا ٺه گهر ههتا نوکه توچ ٺي نه زاني ٺي. به روٺاڙي خودينياسيا سيسته مكري ياکو هه رتشته کي پهرتووکا پيروژ دهرباره يابه ته کي فيرکني دکهت ل جهه کي خرفه دکهت، خودينياسيا پهرتووکا پيروژ گرنگي ب روهنکرنا وه رارکرنا ديروکي يا بابه ته کي يان ٺي کومه کا بابه تان د پهرتووکا پيروژ دا ددهت. نارمانجي ٺي ٺه وه کو دويٺچوونا بابه ته کي تايهت يان ٺي چيروکا گشتي دکهت هه روه کو د پهرتووکا پيروژ دا ديار دبیت. د ٺه ٺي پهرتووکي دا ٺه م دي دويٺچوونا چيروکا پهرتووکا پيروژ کهين و سه حکهيني کا چهوا هندهک بابه تين سه ره کي ب دريٺاھيا لاپه رين وي دا وه راري دکهن. ٺه ٺجا پيروژ بيتن، تو يي ب ل سه ر ريکي کو بيه خودينياسيه کي پهرتووکا پيروژ!

هندهک نفيسين دهرباره ي خودينياسيا پهرتووکا پيروژ وه کو پهرتووکين دارستانينه. ب هيٺين کوير ويٺه کرني دکهن، پارچه يين سه ره کي کي ٺه ته کي بتني يي پهرتووکا پيروژ نيشا مه ددهن يان ٺي ههتا ويٺه يي مه زني پهرتووکا پيروژ هه مي نيشا مه ددن. ٺه ٺف جوړه پهرتووکه هاريکاري مه دکهن شيوه يي گشتي بابه تين سه ره کي پهرتووکا پيروژ بينين. پهرتووکين دي يين خودينياسيا پهرتووکا پيروژ وه کو پهرتووکين دارانه. ٺه و ٺيک دار بتني دهن، يان بابه ته کي يان ٺي تيکسته کي بتني ٺ پهرتووکا پيروژ، و ب هشياري ته ماشه ي پارچه بوونا وي دکهن و ٺه ٺان پارچه يان دهه ٺميرن و پاشي شوٺه کرنه کا گشتي ددهنه مه کا چهوا ٺه و دارا تايهت د ناٺا دارستانن دا دگونجيتن. به لي ٺه و نه ٺماره کا زورا پهرتووکانه، ب تايه تي پهرتووکين کورتر، وه کو ٺه ٺي پهرتووکي، کو پهرتووکين دارستان و دارا هه ردووکن.

ٺه ٺف پهرتووکه پيکوله که کو دارستانن ب ريکا ته ماشه کرنا داران بيني (ٺايه تان يان ٺي تيکستان). هه رچه نده ٺه م هند ٺيزيک ته ماشه ي داران نا کهين وه کو هندهک پهرتووکان، ٺه م دي ته ماشه ي شازده دارين گرنگ کهين (دبیت ٺه م بيٺيني ريهر) يين کو دي هاريکاري مه کهن کو د دارستانن هه مي بگه هين. پشتي ٺه ٺي گه شتا کورت يا کو د ناٺا دارستانا پهرتووکا پيروژ دايه، هيٺيدارم هوين رويگه ش بن دهرباره ي

فهدیتنا هندهك پهرتووكین دارستانی و هندهك پهرتووكین داران كو هاریکاریا ههوه
بكهن باشتر د چیرۆكا پهرتووكا پیروژ بگههن چ ب گشتی بیت یان ژی پارچه یین وی.
ئه فجا دا پیگفه دهست ب گهشتا خوۆ بکهین. ئەم دی هەر ژ دهستیکی دهست
پیکهین، ژ ئافراندا جیهانی.

سوپاسی و پیزانین

ئەفئى پەرتووكى ل وانهيه كا شهفه كا پينج شه مې ل كوليژا ئەتاكيا ل ويلايه تا هاوايي دەست پيكر، ئەو پرۆگرامى فيركاريى شقانيى كو من هاريكاري د بريقه برنا وى دا كرى. د ئەوان دوو دەمژمييران دا، مه كار دكر ل سەر پړانيا تيكستين د ئەفئى پەرتووكى دا ب دويمهيك هاتين. جوڻ بويم و جوڻ كوران و دەستن و بريست هاريس و ناتان كاوانيشى و تود موريكاو و ئالتون يويما و مارك واتانابى و جهستن وايت، سوپاس بو ههوه ژ بو وى هاريكاري ههوه ب دريژاهيا ئەفئى پەرتووكى پيشكيشى من كرى.

ههروهسا سوپاس بو كونگرى كه نيسهيا شاگرديا مه سىحى ل باژيرى سەن بريرى، ل ويلايه تا ويسكونسن، ل وى جهى من هندەك ژ ئەشان بابەتان پيشكيش كرين. كه نيسهيا من، كه نيسهيا هاربور و ههفالين مەزن جوڻ بويمى و مات ديركسى و جهستن گيرى و ئيسان پايى، كو هوين بووينه دلخوشى و ههفكاريه كا مەزن بو من و خيزانا من. گەلهك ههفالين دى ل خزمەتا ل كوليژا ئەتاكيا ل ويلايه تا هاوايي، ل كوليژا نورس لاند يا نيقدەوله تى، و به لافەبوون ل هەمى جيهانى پشته فانى و پالپشتيا من كرىه دەمى من ل سەر ئەفئى پەرتووكى كار دكر.

سوپاسيين تايهت بو جيم و چيلسيا فيرسكى و دهيفد گريفسى و ههفژينا من كه يتى برؤنو يى ژى بو ئەوان هەمى بوچوونين بهيا ل وى دەمى من ئەفئى نقيسينه به رههف دكر.

ل دويمهيكى سوپاس بو وان ههفالين ل كروسوهى و بتايه تى دهيف ديوتى و گريگ به يلى بو هاريكاري وان يا راسته فكريى و ملكه چيا وان بو پەرتووكين مه زناهيا خودى و مزگينيى مه سىحيان. ئەز دوعا دكەم ئەفئى پەرتووكا من بگه هيتە وى ستانداردى بهرز.

ژبه ر كو من ل چ جهين دى ئاماژه ب كه سين مينا گرام گولسويزى و توم شرينه رى و گريگ بىلى و گهله كين دى نه دايه، ئەوان ئەو ريك ويته كرىه يا كو ئەز پى د خوديناسيا پەرتووكا پيرۆز بگه هم. ههروهسا دبیت ئەفئى چەندە بەلگە

نهبيت، كه سانين مينا جوڻ پايهر و دوگ موو و ل گهل جوڻ كالقنى ڙى يين كو
ٺه و ريڪ وينه كرى كو ٺه ز پي پهرتووكا پيروڙ بخوينم و پي شروڻه بكه م ڙى.
ٺه ز ڙ همى دلي خو سوپاسداري كاريگارى وانم.

هه فڙينا من، كه يتى و كورين من چ تشته كي دي ڙ بلى پشتگريا هه رتشته كن
خودى داخواز ڙ من ٺه نجام بدهم نينن. ههروه سا ٺه و بهرده وام بيرا من ب وى
تشتى دئينه ڦه كا گرنگرين تشت چيه. ٺه و نقيڙا منه كو كورين من دي ٺه ڦي
چيروڪي زانن و هه ز ڙي كهن، و ڙيانا وان ڙى دي پي هيت هه وينه كرن. ڙ بهر ٺه وى
هيفي، ٺه ز ٺه ڦي پهرتووكي بو كورين خو لوڪى و سايمونى و ئيليوٽى دكه مه
ديارى.

پشکا ئیکى

دەمژمىرەك دەيت

«و دیت کو گهلهك یی باشه، دهستیپکرن ۱: ۳۱»

تیرینا مه بۆ جیهانی ب تیرینا مه بۆ خودی دهست پیدکته. ریكا کو ئەم هزر پئی دهربارهی خودی دکهین، وی ریكا ئەم هزر پئی ژ هه رتشتهکی دی دکهین وینه دکته، ل گهل وی ریكا کو ئەم پئی رهفتاری و بهرسقدانا ههر رهوشهکی ژی دکهین. ژ بهر ئەفئی چهندی، ل سهر مه پیدقیه هزرین مه دهربارهی خودی ل دهستیپکا ئەفئی گهشتی راست بن. ئانکو دهمی ئەم دهست ب گۆتئا چیرۆکا پهرتووکا پیروژ دکهین، پیدقیه ئەم ژ خودی دهست پئی بکهین. ئەو دانهری پهرتووکا پیروژه و قهرهمانی ههر چیرۆکهکا وییه، ئەفجا ئەم خو نهشیین هزر دهربارهی گۆتئا چیرۆکی ژی بکهین بیی کو ب وی دهست پئی بکهین.

داکو ئەفئی چهندی ئەنجام بدهین، ئەم دی ب ئایهتا دویمایهکی ژ بهشی ئیکنی یی پهرتووکا پیروژ دهست پئی دکهین، یا دبیتیت:

«خودی بهری خو دا ههمی کاری وی کری و دیت کو گهلهك یی باشه.

بوو ئیڤار و بوو سپیده، ئەفه روژا شهشی بوو.» (دهستیپکرن ۱: ۳۱)

د ئیکهه تیرین دا، پهرتووکا دهستیپکرن هوسا دیار ناکته کو گهلهك پیزانینان دهربارهی خودی پیشکیشی مه دکته. ل شوینا هندی، هوسا دیار دکته کو مه بتنی چیرۆکا ئاڧراندنی یا هه، ل گهل وی چهندی کو ههبوونا خودی ههتا رادهیهکی ب بیر دئینیت. بهلئ وهکو ئەم دهربارهی ههفتیا ئیکنی یا چیرۆکا

ئافراندى د ئىكەم بەشى پەتووكا پىرۆز دا دخوينين، دەستەھلاتا خودى گەلەك جەھى حېبەتیبوونى يە. خودى د ئاخقىت و تشت چى دېن. ئەگەر تۆ جارەكى د ژوورا رېقەبەرەكى جېبەجىكارى يان ژى سیناتۆرەكى يان ژى ھەتا سەرۆكەكى قە بى، تە یا دىتى چ روى ددەت دەمى كەسەكى دەستەھلاتى دئاخقىت. تشت روى ددەن و گەلەك بلەز روى ددەن. ل گەل خودى، ئەم دشىين ھەمان پرەنسىپا ل كارى ببينين، بەلى مىيون جاركى.

ئەگەر تۆ نەيى شەھرەزا بى د چىرۆكا ئافراندى دا، دا بۆ ھەوہ كورت بكەم: خودى ھەمى تشت ئافراندىن، و ھەمى تشتى وى ئافراندى يى باش بوو. پىدقى ناكەت ئەم گەلەك بچين داکو تى بگەھين. ل دەستپىكى چ تشت نەبوون، و خودى ھەمى تشت ب رىكا ئاخفتى ئافراندىن. ئەو ئاخفت و ئافراندى گوھدارى كر. گوھدارى كر ب رىكا ھاتنا د ھەبوونى دا، ب رىكا گەشەكرنا ھەر تشتەكى زىندى، و ل دویماهیكى ب رىكا خوۆ ملکہ چىكرنى بۆ ھىزا سەرورەرا خودى. گرنگيا بەشى ھەمى و ب تايبەتى د ئايەتا ۳۱ئى دا ئەو ساناھياتیە يە ياکو خودى ب ئاخفتى جیھان ئىنايە د ھەبوونى دا و ئەو ھەماھەنگيا د ئافەرە ئافرىنەر و ئافراندى دا ھەى.

ئەفجا ھەر ل دەستپىكى ئەم خودايەكى دبىنين يى كو دشىت ھەرتشتەكى ھەى ب ئافرىنىت بىي ھىچ زەحمەتەك، زەحمەتەكا كو تۆ قەيتاىن پىلاقا خوۆ پى گرىدەى. ئەم خودايەكى دبىنين يى كو ھىزا وى يا بەھرەمەند و دەستەھلاتا وى يا ل ھەر پارچەكا گەردوونى درىژ دبىت.

دەمى خودى ژ ئافراندا ھەمى تشتان بدویماهیك ھاتى، ئەوى سەحكرە ھەمى و دىت كو ئەو «گەلەك يى باشە.» تىبىنيا ھندى بكە كو خودى بوو يى كو حوكم راگەھاندى. گەردوون ھەمى ھاتە د ھەبوونى دا چنكو ئەو ئاخفت، ھەرورەسا ئەو بتنى يى ژىھاتى بوو كارى خوۆى بەھرەمەند بەھسەنگىت. ئەم نابىنين كو فرىشتە ھاتبەنە بەرا خودى بۆ دانا ھندەك بۆچوونىن پالدەر. (ب راستى ئەم ھەر نزانين كا خودى كەنگى و چەوا فرىشتە ئافراندىنە، ل گەل ھندى ئەم دشىين د پشتراست بين كو ئەوان ھەر زوى دەست ب پەسندانا وى كرىە.) نەخىر، رۆناھى

هەر ژ دهستپيکن ل سهر خودی و ئافراندنا وی و دهسته‌لاتا وییه، ل سهر وی
ئافراندنی یه.

دهمی ئەم هیزا خودی بو ئافراندنی و دهسته‌لاتا وی بو ئافراندنا وی دهینه
بهر ئیک، ئەم دزانین کو خودی دهسته‌لاتداری سهروه‌ری گه‌ردوونیه. ب هنده‌ک
په‌یقین دی ئانکو خودی ئەو پاشایه یی کو ماف و هیز و دهسته‌لات هه‌ی
کو سهروه‌ری ل ئافراندنا خو بکه‌ت. هه‌روه‌سا فه‌رمانا پاشای یا فه‌رمی ل سهر
پاشایه‌تیا وی ئەفه‌یه کو ئەو «گه‌له‌ک یی باشه».

ئهری ما ئەفه‌ نه‌جه‌ی حیبه‌تیبوونیه، دهمی ئەم دراوه‌ستین و هه‌زرا خو تیدا
دکه‌ین؟ ئەگه‌ر ئەم ته‌ماشه‌ی جیهانا ده‌روبه‌رین خو بکه‌ین یان ژی به‌ینه
سهر ده‌نگوباسان، جیهان «گه‌له‌ک باش» دیار ناکه‌ت. هه‌رتشته‌ک یی درزیت و
هه‌رکه‌سه‌ک یی ده‌نگیت و چ که‌س هوسا دیار ناکه‌ن کو بزنان تشته‌کی چاره‌سهر
بکه‌ن. ئه‌ری پا چه‌وا خودی شیا ئەفی چه‌ندی بیژیته؟

نه‌یا پیدفیه تو زانایه‌کی عیبرانی بی داکو د راما نا ئەفی گریی د تیکستی وی
دا بگه‌هی. یا ئیک، ئەم دشین بینین کو راگه‌هاندنا خودی ل سهر هه‌رتشته‌کی
وی ئافراندی ده‌یته جیه‌جیکرن. نه‌کو بتنی ئیک پارچه ژ ئافراندنی یا باش بوو،
پارچه‌یه‌کا دی نه‌یا خراب بوو، و هیشتا پارچه‌یا‌کا دی یا خراب بوو. نه‌خیر، ل
ده‌ستپیک هه‌می پارچه‌ین ئافراندنی د باش بوون.

یا دووی، نه‌بتنی ئافراندن باش بوو، ئەو گه‌له‌ک یا باش بوو. ئەم نه‌به‌حس
کاره‌کی نافنجی دکه‌ین. ئەز ده‌باره‌ی ته‌ زانم، به‌لی هه‌ر ده‌می ئەز پیکولی دکه‌م
تشته‌کی ب ده‌ستین خو چیکه‌م، ئەز چ جارن نه‌شیم راست و دروست چیکه‌م.
بیرا من ده‌یت ده‌می ئەز ل قوتا‌بخانا نافنجی من پارچه‌ین هه‌وونه‌یه‌کا ترۆمیلا
کورفیت «Corvette» ددانه به‌رئیک. وینه‌ی ل سهر سندوقی دیار ترۆمیله‌کا سپورتا
تازه و دبرسقی پشکیش دکر، ژ ترۆمیلا براس‌تی باشت‌ر دیار دکر. به‌لی ده‌می من
ئهو هه‌وونه‌یه‌ داینه به‌رئیک، سکوتین ژ به‌ر ئیک دچوو و بو‌یاغ هوسا دیار دکر خو
دی بیژی زارۆکه‌کی چوار سالی یا چیکری. خو پارچه‌یه‌ک وه‌کو پیدفی بوو ئەو
دیار بکه‌ت وه‌سا دیار نه‌دکر!

ههتا باشتريں بزاڦين مه يين بههره مەندانە تشتهك يى ژى كيمه. گەلەك موزيكرەن (كو ئەز نە ئيك ژ وانم) ديينن كو سەمفونيايا پينجى يا موزيكرەن لودويك فان بيتھوفنى ئيك ژ باشتريں و گرنگتريں دەستكەفتين موزيكيە د ميژووويى دا. بەلى پشتى ئيكەم نيشاندانا وى، گەلەك ژ خەلكى هند گرنكى پينه دا. ئوركىسترايى بتنى بو ئيك جار پرؤقه كرن بەرى پيشكىشكرنى، و ل دەمى پيشكىشكرنى موزيكرەنان گەلەك خراب ژەنين ئەنجام ددا هەتا گەشتيه وى چەندى كو بيتھوفن موزيكيى براوہستينيت و وەل وان بكەت كو سەروژنوى دەست پيبكەنەڤه. گەلەك خەلكى نەگوت كو سەمفونيا «گەلەك يا باشە» پشتى وى پيشكىشكرنا جارا ئيكى. دەمى خودى گوتيه ئافراندى «گەلەك يا باشە»، مەبەستا وى ئەو بوو كو ئەو هەمى تشت بوو يى وى نيەت پى كرى.

رامانى ئەڤى چەندى ئەو نينه كو ئەو يا جان يان ژى جەھى حيبەتبيوونى يان ژى جەھى ئيلھامى بوو، ل گەل هندى كو ئەم دشين د پشتراست بين كو ئەو يا وەسا بوو (و گەلەك جارازن هيشتا يا وەسا). دەمى خودى گوتى ئافراندى «گەلەك يا باش بوو»، ئەوى رادگەھاند كو ئافراندى وى وەسا كار دكر وەكو وى فياى ئەو وەسا كار بكەت. دار ل وى جەھى پيدڤى بوو شين ببن، شين دبوون، ماسيان ژى ب ريكا دروست مەلەڤانى دكرن، هەروەسا مروڤ ژى تيكەلداریا ئيك و دوو دكر، و ل گەل ئافراندى و ئافرينەرى وى ژى هەروەكو وى نيەت كرى (دى ڤه گەرينە ئەڤى چەندى د بەشى بهيت دا). ب كورتى، پاشايەتيا خودى د هەماھەنگيە كا تەمام دا بوو ل گەل پاشايى وى.

دەمى تو دزانى كو هەندەك ئالۆزى د ريكى دا روى دەن ئەم دى بينين كو ئەڤ هەماھەنگيا تەمام شكەستيه، يا رون و ئاشكەرايە بينى كو هيشتا ئافراندى خودى هيزا وى يا شياندار رەنگەڤه دەت. هزرا خو دەربارەى جوانترين جەھى تە سەرەدانا وى كرى بكە. دبیت ئەڤ جەھە بو من كەنارى ناپالى بيت ل سەر گزيرتا كاوايى يا هاواى. هزرا دريژاھيا شازدە مايلان بكە ژ كەندالا كەسكا بەرز و بلند بكە، ل گەل پرانيا سيلاقان، كو هەندەك ژ وان چوار هزار پييان ل سەر ئاستى دەريارى دبلندن. دەمى تو د گەمبەكا بچويك دا د ئاڤى دا دروينيە خوار و سەرى خو بلند كەى و تەماشەى ئەڤان چيايان دكەى، تو هەست پى دكەى

تو گه لهك يئ بچويكى. بهلئ تو ههروهسا ديبني ژي كو ئافراندا خودئ دشيئ هيشتا گه لهك يا باش بيت. دبيت بو ته مه زنا هيا كه نداله كئ بيت، ديمه نئ ل سهر چيايه كي بيت، جوانيا ميژگه كا دهستنه كرى بيت، سپيده هيه كا پشتي باروقه كا به فرين بيت، يان ژي ههر ئيك ژ وان هزاران روخسارين سروشتي بيت. ئەم هه مى ده مان ئەفئ چهندي نابنين دەمئ ئەم ته ماشه ي ژ ده رقه ي په نجه رين خو دكه ي داكو گليشى د مه زريبي يان ژي به فرئ دا كو ب پيساتين ره ش بووي ببينين، بهلئ خودئ جيهان ئافران داكو «گه لهك يا باش» بيت.

د زه بوورا ۱۰۴ئ دا، ئەم دشين ببين كو ئەرد و ئەسمان و ئوقيانوس و ل گه ل هه رتشته كئ ئەو پي ك دهين، به رده وام هيژا وي يا به هره مه ند و ده سته لاتا وي يا شياندار ره نگفه دده ت. ههروهسا ئايه تا ۲۷ ب دويماهيمك دئينيت «ئەو هه مى ل هيغيا ته نه.» سه رباري هه ميا كو خه له ت ده ربا ز بووي، پاشايه تيا خودئ هيشتا به رئ خو دده ته وي و پشتبه ستنئ ب وي دكه ت، ههروه كي هه ر ژ ده ستيكئ يا وه سا.

به ري كو ئەم ئەفئ دارئ د گه شتا خو يا ل دارستانئ دا بهج بهيلين، يا گرنگه ئەم د رژد بين ل سهر باشيا ئافراندا خودئ يا به رده وام. پاولوس د ۱ تيموتاوس ۴:۴ دا بيرا مه دئينته فه كو «هه ر تشتئ خودئ ئافراندي يئ باشه.» ئەو ناييژيت پرانيا تشتين خودئ ئافراندين د باشن. ئەو ههروهسا ناييژيت ژي كو هه مى تشتين خودئ ئافراندين د باشن. نه خير، پاولوس پشتراست دكه ت كو ئافراندا خودئ هه مى هيشتا يا باشه.

ئەز دشيم تيبگه هم كا بوچي هندهك كهس سفاكاتيئ ب «جيهانا فيزيكي» دكه ن و هيقي دكه ن بره فنه «جيهانا گياني» يا پاقرژ. د سهر هه رتشته كي را يا بزه حمه ت نينه ئاريشه يان د جيهانا ئەفروكه دا ببيني! بهلئ ئەگه ر مه بقيت مه نيرينه كا په رتوو كا پيروزا راسته قينه بو ئافراندا خودئ هه بيت، پيدقيه ئەم د رژد بين كو كارئ خودئ يئ ئافراندي يئ باشه و ئەوي مه به ستهك يا ژ بو وئ هه ي.

ل لايئ دي ژي ئەم ههروهسا نه شين ژبير بكهين كو جيهان يا بتني و تاك و ته نيايه. ئەم نه شين ل سهر ئافرانديئ باخقين دوير ژ خودئ يئ كو ئەو

ئافراندى، و يىڭ كو نه بتنى ئافراندى بەلكو يىڭ كو ھەروھسا دەستھەلات ل سەر ھەى و ب ھىزا خو يا سەروھرانە وىڭ دگريت. ئەفجا ئەگەر ئەم ل باشيا سيستەمى ئافراندىڭ بگەريپىن (وھكو ئەم تىدگەھين) كو بىتھ بەرزترين باشيا د گەردوونى دا، ھوسا مە وئە ھەمى نەدېتھە. ل شوينىڭ پىدقېھ ئەم پشتراست بگەين كو باشيا وىڭ ل سەر خودىڭ، ئافرىنەر و پاشايڭ ئافراندىڭ، دىمىنىت.

دەستپىكرن ۱: ۳۱ پەنجەرەكنى د ناڤا چىروكا ئافراندىڭ ب مە دېخشيت، بەلىڭ ئەو نە چىروك ھەمىھە. ھەرچەندە كو خودىڭ پاشايڭ ئافراندىتھە، وى نەقۇيت ب تىڭ سەروھريڭ بگەت. بەلىڭ داکو ئەوڭ پارچەيا چىروكڭ قەگىرين، پىدقېھ ئەم بچىنە دارا بھىت.

➤ **ھزرپن سەرەكى د خودىنياسيا پەرتووكا پىروژ دا** ➤

ئافراندىڭ

پاشايەتيا خودىڭ

➤ **چىروك ھەتا نوکە** ➤

خودىڭ پاشايەتيا ئافراندىڭ، و ئەو پاشايە.

ل دويف گهوهري خودي... وي نهو ئافراندن.

دهستپيكرن ۱: ۲۷-۲۸

خودينياسى بهرنياس يى چهرخى شازدى جون كالقن نقيسى كو نيزيكي ههمى
ئاقلمه نديا مه ژ زانينا خودى و زانينا خوئى پيك دهيت. د بهشى تىكى دا نه م
دهرباره هندهك تستان دهرباره خودى د ئافراندنا وي دا و سهروه ريا جيهانى دا
فير بووين. وه كو نه م بهره ف راوهستاندنا دوويى يا گه شتا خو يا د ناقا پهرتووكا
پيروژ دا دچين، نه م دى نيرينه كا هندهك راستيى كو پيدقيه نه م دهرباره خو
بزائين، وه رگرين. نه فجا بهرى نه م هفيتا ئافراندنى ل پشت خو بهيلين، پيدقيه
نه م پيچه كى بهره ف پاش بچين و ته ماشه ي وه سفا گرنگا ئافراندنا خودى و راسپاردا
نقى مرؤقان بكهين:

«ئينا خودى مرؤڤ ل دويف گهوهري خو ئافراند، وي نهو ل دويف گهوهري
خودى ئافراند، نهو نير و مى ئافراندن.

خودى نهو بهره كه تدار كرن و گوته وان: «به ره همى بدهن و زيده بن و نه ردى
پر بكهن و بئىخنه بن ده ستى خو و ده سته لاتى بكهن ل سهر ماسيىن دهر يايى
و بالنده يين نه سمانى و ههمى گيانه وه ريىن ل سهر نه ردى دلغن.» (دهستپيكرن ۱:

(۲۸-۲۷)

زیدہ باری هیزا وی یا سہروہرانه و مافئ ویئ ییگومان کو سہروہریئ ل ئافراندنا خو بکەت، خودی ہوسا ہہلبژارت کو ئہوی چەندی ب تنئ ئەنجام نەدەت. ل شوینی، ئہوی ئادەم و حەوا وەکو گوپیٹکا ئافراندنی ئافراندن. ژبەر کو گەلەك مەسیحی ہەقرا نینن دەربارە ی باشتین تەفسیرا پەرتووکا دەستپیکن ۱-۲، یا بزەحمەتە خو وی دویمایهکیئ بدەینە پاش کو خودی ئادەم و حەوا یین بو رۆلەکی تابیەت ئافراندین: داکو وەکو ہەلگریئ گەوہەریئ وی، یان ژ ی نوینەریئ وی، د ئافراندنی دا خزمەتی بکەن.

دەمی وی چەندی ل بەرچاف وەردگریئ کا رامانا وی چیه ل دویف گەوہەریئ خودی بہیئە ئافراندن، گەلەك فەناکیشیت کو د حیئەتیبونا دانوستاندنەکا خودیئاسی دا بەرزە بی. زانایان رامانا ئەفان ئایەتان ب چەرخان گەنگەشە کریە، ئەفجا ئەم نەشیین (و نە یا پیدفیه ژ ی) ئەوان ہەمی گەنگەشەیان ل قیریئ روہن بکەین. بەلی پیدفیه ئەم ہندەك ہەلبژاردەیان ل بەرچاف وەربگریئ.

ہندەك گەنگەشەیی ل سەر ہندی دکن کو گەوہەریئ خودی ب شیوازەکیئ سەرەکی پەیوندی ب شیانا مەفہ ہەیە کو ئەقل و ہزرا خو بدەینە کاری. ہندەك ژ ی گەنگەشەیی ل سەر ہندی دکن کو گەوہەریئ خودی گریڈای شیانا مەیە کو تیکەلداری خودی و یین دی ژ ی بین. ہیشتا ہندەکین دی ژ ی دیبژن کو ئەو گریڈای وان ئەرک و راسپاردەیانە یین کو خودی داہنە ئادەم و حەوا یین. بەلی بارا پتر گەوہەریئ خودی گریڈای وان تابیەتمەندی و حەزین پەیوہندیان ہەردووکانە یین کو ئەم ل گەل خودی دہشدار.

د جیہانا دیرین دا وینەہیەکیئ ٹیک ژ خوداوەندیئ پووتپەریسان دا ل پەرستگەہەکیئ ہیئە دانان داکو پیشکیشیا وی خوداوەندی بکەت. ل وی دەمی کو چ ہەقہریئین ٹیک ب ٹیک دناقبەرا ئەوی کرنئ و ہزرا گەوہەریئ خودی دا نینن، ئەم دشیین بیژین ئەم ژ ی نوینەریئ خودی ل سەر ئەردینە. ئەفہ وی چەندی راناگەہینیت کو ئەم بەرەف پەرستتا ٹیک و دوو بچین یان ژ ی پرتەقالان بو ٹیک و دوو بہیلین، یین کو دبیت ئەم ل بەر سینگیئ ٹیک ژ وان سەنەمپن بوزی ل خوارنگەہەکا چینی ببینن. بەروفقاژی، رامانا وی ئەوہ کو ئەم دشیین وی راسپاردەیا وی داہە مە

جيٽه جي بڪهين. ٺهڻجا مه به سٽا ٺافراندا ل سهر گهوههري خودي ٺهوه کو ٺادهم
و حهوا دشيان ٺهوا خودي ٺهوه پي گازی کرين ٺهونجام بدهن.

ههروه سا ٽيٺينا هندي بڪه کو ٺادهم و حهوا ههردووک ل سهر گهوههري
خودي ٺهاتوونه ٺافراندن. يا گرنهه بيني کو پهيفا «مروفي» يا کو د ٺايتا ٢٧ي
دا ٺايته وهريگيران ٺ بو زهلام و ٺافره تان ههردووکان دهيتت سه پانندن. ٺههگر هات
و ٺهم خهلهك ٽيٺهههين، خودي روهن دکهت کو زهلام و ٺافرهت ههردوو د ٺهوي
گروپي دا د بهشدارن يٺن و وي ل سهر گهوههري خو ٺافراندين. دهمي ٺهم بير
خو ل خرابه رهفتارا گشتيا ٺافره تان د جيھانا ڊيرين دا دٺينين، ٺهف چهنده هيشتا
گرنهگر لي دهيت. رامانا وي ٺهوه کو، دهمي زهلام و ٺافره تان رو لهكي ٺايتت کو
خودي بو وان ديارکري هه، ٺهم نه شيٺين بيٺين کو زهلام بتني (يان ٺي ٺافرهت
بتني) هه لگريٺ گهوههري خودينه. ههردووک يٺن ٺايتنه گازیکرن دا رو لهكي د
ٺافراندا باش يا خودي دا بگيرن.

د ٽيکستت مه دا، ٺهفي رو لي دوو پارچين گرنهه يٺن ههين. يا ٽيکي خودي
ٺادهم و حهوا گازی کرن دا کو ٺهردی تٺي بڪهن و داگير بڪهن. دهمي کو ٺهف
فهرمانه ب ٺاشکهرايي وي پيشبينيا کو پيدفي بوو ٺادهم و حهوايي زاروڪ ههبن
بخوڻه دگريت، بهلي ٺهوه ٺ هندي مهزنتريوو. ٺهم ب هشياري ته ماشه ي چيروکا
ٺافراندي د دهستيکرن ٢ دا بڪهين، دي بينين کو نيشانه کا بچويک يا هه ي کا
مه بهست ب وي چهندي چيه کو ٺادهم و حهوا ٺهردی داگير بڪهن. دهستيکرن
٢: ٨ ديٺيٺه مه کو خودي باخچهك ل عهدهني ٺاڻا کربوو، ل لايي روڙهه لاتي.
ههروه سا خودي هوسا دڻيا کو ٺهوه باخچهيه بيته جههڪي ٺايتت کو خودي
لي گهلي خو ل ويٺي بينيت. نيشان يهوه کو هند جهه ٺ دهرفه ي باخچهي ل
عهدهني و جيھانا مايي هه بوو ل وي جهي کو نه ٺهوه نه ٺي گهلي وي لي نه ٺيان.

ٺهري تو ٽيڊگهه ي کا ٺهف راسپاردنه چ رادگههينيت؟ دهمي کو ٺادهم و حهوا
ٺايتنه گازیکرن دا کو ٺهردی داگير بڪهن، ٺهوه ٺهاتوونه گازیکرن دا کو باخچه ي
بهرفهه بڪهن. بهلي ٺهفه نه بتني شيوازه کي ڊيريني بهرفههکرنا تاخه کي بوو.
ل شويٺي ٺهوه فهرمانهك بوو بو بهرفههکرنا وي ٺهردی کو خودي ب خو لي

دژيا. ب هندهك په يقين دى ټانكو، وه كو وان زاروك دبوون و زاروكين وان ژى زاروك دبوون، بهرپرسياره تى ب وان هاتبوو دان كو سهروه ريا خودى بهر فرهه بكه ن ل وى جهى كو خودى ل گه ل گه لى خو ټانكنجى.

هوسا ديار دكر كو باخچه په رستگه هه كا بچويك بوو ل عهده نى، ههروه سا فه رمان بوو ويته يين خودى ل باخچه يى كو وه كو په رستگه هييه بهر فرهه ببن داکو عهده نى تژى بكه ن، پاشى روژه لاتى ژى، و ل دويماهيكي جيهاننى هه ميين. ههروه كو باخچه بهر فرهه دبوو، جهى ټانكجيوونا خودى و گه لى وى ژى هيدي هيدي ل گه ل هندى بهر فرهه دبوو.

به لى گرنگيا سه ره كيا ټه وى راسپاردنى، هه تا هه ر ل ده ستيپكى ژى، ل سه ر وى جهى نه بوو يى كو ټه و دا بهر فرهه كهن، به لكو ل شوينى ل سه ر مه به ستا وى جهى بوو. خودى زه لام و ټافره ت ټافران دن داکو ببنه هه لگري ن گه وهه رى وى، و ه كو هه لگري ن گه وهه رى وى، كارى وان ټه و بوو كو روومه ت و كه ره ما وى بده نه نياسين. ټه فجا ياكو ټه م دروست ديبين ټه وه كو خودى ټا دم و هه وا راسپاردن كو ببنه ټي كه مين مزگينيده ر.

پارچا دى ژ راسپاردنا وان ټه و بوو كو ټا ده مى و هه وايى سهروه رى ل سه ر ټه ردى هه بيت و ب ټاييه تى ل سه ر گيانه وهه ران. گه له ك مه سيحى و نه مه سيحيان ټه ف پارچا دووى ژ ټه فنى راسپاردنى خه له ت ته فسير كريه. ټه و وان تومه تان دروست دكه ن كو ټه ف چه نده ده ستويريه كه بو خه لكى كو زيانى بگه هي نه ټينگه هى، داکو ټه ردى بسوژن و پاشى باركه نه پارچا دى يا ټه ردى. به لى ټه گه ر ټه م هنده ك ده مى به زيخين و هزر ده ربه رى كا چ د ټه فان ټايه تان دا روى دده ت، بكه ين، يا ټاشكه رايه كو ټه فه ژى ري كه كا نه ټاساييه بو خواندنا وان.

گه له ك يا گرنگه بو مه كو ټه م ټه فنى پارچه يا راسپاردنى ب گه وهه رى خودي ټه ه گري بده ين. راما نا ټافران دن ل سه ر گه وهه رى خودى ټه وه كو پيدقى بوو ټا دم و هه وا ببنه نوينه ري ن خودى ل سه ر ټه ردى. ههروه سا ژ بهر كو ټه و پاشايى سهروه ره ل سه ر هه مى ټافران دنى، نوينه ري ن وى ل شوينا وى ده ستهه لاتى دكه ن. ټه فجا راما نا ټا قيرنا سهروه ري ن ل سه ر ټه ردى ټه و نينه كو ټه م بو بهر ژه وه ندي ن خو بكار

بینین و زیانی بگههینین. ئه‌ری ئه‌فه ئه‌و ری‌که کو ئه‌م پیشینین ژ خودی بکه‌ین،
یی کو ب ئافراندا خو گۆتی «گه‌له‌ک یا باشه»، کو ده‌سته‌لاتی ل ئه‌ردی بکه‌ت؟
مه‌به‌ست ب وی فه‌رمانا کو ئاده‌م و چه‌وایی سه‌روه‌ری هه‌بیت ئه‌و بوو کو
سه‌روه‌ری ل گیانه‌وه‌ران و ئه‌ردی هه‌می بکه‌ت ب وی ری‌کا کو خودی ب خو
دا سه‌روه‌ری کت. پیدفی ئه‌وان چا‌فدی‌ریا ئه‌ردی کربا و بنه‌ میه‌فانین باشی و
روومه‌تی بو خودی بینن ب وی ری‌کا کو ئه‌وان ده‌سته‌لات ل وان دکر.

د جیهانا مه‌ دا، جیهانا دژی ئیمبراتوریه‌تی، مه‌ تیرینه‌کا شیلی و خراب یا هه‌ی
ده‌باره‌ی کا چه‌وایه‌ کو ل ژیر ده‌سته‌لاتا پاشایه‌کی باش و ئاقلمه‌ند بی. ب ری‌کا
ئه‌وان زیانین مه‌ ژ پاشا و دکتاتوران دیتین هه‌تا د چه‌رخ بوری ژی دا، ئه‌م
دشین د ئه‌فی بی‌باوه‌ری بگه‌هین. به‌لی ل ده‌ستی‌کی ئه‌و هوسا نه‌بوو. خودی
پاشایه‌کی باش بوو، هه‌روه‌سا ئه‌وی ئاده‌م و چه‌وا ئافراندا داکو ده‌سته‌لاتا وی یا
جوان د پاشایه‌تیا ئافراندا وی دا ده‌نگفه‌ ده‌ن.

ب راستی، ئافراندا ئاده‌م و چه‌وایی، هه‌لگرین گه‌وه‌ری خودی، گه‌وه‌ره‌کی
باش یی چه‌فتیا ئافراندا ب مه‌ ده‌خشیت. ئه‌وی ئیکه‌مین مروف ئافراندا داکو
پیشکیشیا وی د ئه‌فی ئافراندا گه‌له‌ک باش دا بکه‌ن، داکو جه‌ی ئاکنجیوونی یی
کو روومه‌تا وی لی دیار به‌رفه‌ه بکه‌ن، هه‌روه‌سا ل شوینا وی ده‌سته‌لاتی ل وی
جه‌ی ئاکنجیوونی بکه‌ن.

هه‌روه‌سا رامانا ئه‌فی چه‌ندی ئه‌وه‌ کو خودی به‌ره‌ف په‌یمان‌ه‌کا تاییه‌ت ل گه‌ل
گه‌لی خو ده‌می ئه‌و ئافراندا چوویه. ئه‌وی ئاده‌م و چه‌وا ئافراندا و زیان ب
وان دا و ل باخچه‌ی بجه‌کر. پاشی ئه‌و بو ئه‌فان ئه‌رکین گرنه‌ هاتنه‌ گازیکرن.
گه‌له‌ک خودی‌نیاس ئه‌فی په‌یوه‌ندیا تاییه‌ت ب په‌یمان بناف دکه‌ن. ئه‌م دی ئه‌وی
هزری روه‌نتر لی که‌ین وه‌کو ئه‌و د دیروکا قورتالکرنی دا ئاشکرا بووی، به‌لی
یا گرنه‌ ئه‌م ئه‌فی تیگه‌هی هه‌ر ل ده‌ستی‌کی بده‌ینه‌ زانین. هه‌ر ژ ئیکه‌م
روژا ئافراندا، خودی ملکه‌چی ئافراندا خو بوویه و چه‌زژیکرنه‌کا ب په‌یمان بو
مروقان ب تاییه‌تی هه‌بوویه.

به‌لی ده‌می ئه‌م ته‌ماشه‌ی ده‌وره‌رین خو دکه‌ین و دبیین کو تشته‌ک د وی

ریکا مروف سهردهریڼ ل گهل ئافرانندن دكهن دا ییڅ خهلهته، پیدقیه ئهم بزاینین كو ئهو یا گه هشتیه وی ئاستی كو كهسهکی تهپه ژ دهست دایه. ئهو ژی بهری مه ددهته خالا مهیا بهیت یا راوهستاندنئ ئهو ژی: (كهفتن)ه.

➤ **هزرین سهره کی د خودینیا سیا په رتووکا پیروژ دا** ➤

ئافرانندن

پاشایه تی

په ییمان

➤ **چیرۆك هه تا نوکه** ➤

خودی پاشایه تی هك ئافرانندن، و ئهو پاشایه، به لی ئه وی مروف ئافرانندن داكو د ئه وی پاشایه تی دا پیشکیشیا وی بکه ن.

وۆ ژ فیتی کر و خوار.

دهستیپکرن ۳: ۶

ل فیری دیت توو پرسیار بکهی، ئه ری مادهم خودی هه می تشت ئافراندن داکو دباش بن، و ئه وی مروف ژئ ئافراندن داکو دهسته لاتی ل ئافراندا وی یا باش بکهن، پا بوچی جیهان هوسا یا شکه سته؟ ئه ف پرسیاره به ری مه دده ته دهستیپکرن ۳. ئه ف به شه ئیک ژ دلئیشترین به شایه د پرتووکا پیروژ هه می دا، ژ بهر کو د ئه فی به شی دا ئه م دینین کو ئافراندا باش یا خودی پویچ دیت. د ئه فی به شی دا ئه م دینین کو ئادهم و ههوا، ئه وین خودی ئافراندن داکو هه ز ژ وی بکهن و باوه ری ب وی بینن، ههروه سا داکو ل جهی وی دهسته لاتی بکهن، و پشتا خو بدنه وی. ههروه سا یا ژ هه می تشتان بخه متر ئه وه کو هه ر ئیک ژ مه دشیت خو د ئادهم و هه وایی دا بینیت.

داکو ئه فی پارچا چیرۆکی فه گیرین، پیدفیه ئه م بفه گهرینه به شی دووی و هنده ک هورائین بچویک بدهینه دیارکرن یین کو من به ری نوکه هیلایین. ده می خودی ئادهم و ههوا ئافرانیدین و راسپاردین، ئه وی ئازادیا تهمام د باخچه ی دا ب وان دا. ل ژیر چافدی ریا وی ئه وه دهسته لاتدارین وی بوون، ههروه سا ئه وان ماف و دهفهرت هه بوو کو ژ نیزیکی هه ر داره کا ل نافا باخچه ی بخون. به لی بتنی ئیک دار هه بوو، بتنی ئیک، یا کو خودی گوئی ژئ نه خون. خودی گوته وان «ژ دارا زانینا باشی و

خرابی نه خو، چنکو وی روژا تو ژ وی بخوی، مسوگهر دی مری» (دهسټپټکرن ۲: ۱۷).
ئهم گهلهك هويراتيان ده باره ی ئهقی داری نزانين. ئهم نزانين كا ب دروستی ئه و
چ تشته ئهقی داری هوسا تاييهت دكهت يان ژي كا بوچی خودی ل وان قهدهغه
كر ژ فيقی وی داری بخون همبهري سهدههان دارین دی یين ناڤا باخچهی.
ههروهسا ل گهل ریزگرته كا تهمام بو جون ميلتون نقيسهري کلاسیکا «Paradise
Lost»، ئهم نزانين كا ئه و سټهك بوو ههوايي خواری يان ژي نه.

يا كو ئهم ژ ئهقی داری نزانين و كو خودی فرمان كری ژي نه خون ئه وه كو
خودی ئاهم و ههوا دپاراستن. ده می قهدهگرينه هزارا پهيوهنديه كا ب پهيمان،
پارچه كا گرنگ يا پهيوهنديه كا وهسا دياركرنا مهرچين ل گهل دهينه.

ههلبهت يا گرنگه مهرچين ههر پهيوهنديه كي بهينه دياركرن. سهرنهكهفتن د
ئهنجامدانا ئهوی چهندی دا يا بوويه ژندهري نيگه راني ل دهف پراڻيا سنيله يان ل
ئهمريکيا سهردهم. ههتا ده می ئهم پيچه كي مهزنتر لي دهين و ژيانا ههفزيني
پيک دئين، بنگه هه كي سههه كي گرنگ ئه وه كو ب روھني ل سهه پيشينين خو
به حس بکين، مانه راسته؟ (هيفيدارم كهس پرسيار ژ ههفزينا من نه كهت كا ئه ز
د هندی دا بسهركه فتيمه يان نه.)

ئهفجا وه كو پارچه ژ پهيوهنديا ب پهيمان يا كو د ناڤههرا خودی و مروڤان دا،
خودی پرسيار ژ وان كر باوهري ب وي بينن و گوهداريا وي بکهن. ئه وي پرسيار
ژ وان كر باوهري ب وي چهندا وي گوټيه وان بينن كو ئه و باشترينه بو وان،
ههروه كو تو يان ژي ئه ز دپيژمه زارو کين خو كو کولافي پاراستن ل بهر خو
بکهن، هشياری ترومبیکان بن، يان ژي هيدي بچن ده می ل پايסקلان سيار دبن.
به لي زوربه يا جارن زارو کين مه چهوا بهرسف ددهن؟ ئه و گومانی ژ شيره تا مه
دبهن و هوسا رهفتاری دكهن كو ئه و ژ وان يين دهستههلات ل سهه وان هه ي باشتر
دزانن، ههروه كو ئاهمی و ههوايي ل قيري ئه ف چهنده ئهنجام دای. ب راستی
زارو کين مه هوسا رهفتاری دكهن ژ بهر كو ئاهم و ههوايي هوسا رهفتار يا كری!
ئهم دی پاشی قهدهرينه ئهقی چهندی.

ل دهسټپټيكا پهرتووكا دهسټپټکرن ۳، ئهم دبينن كو چيكره كي د بيژني «مار»

ریکا خو بو چوونا د ناڤا باخچه‌ی دا کر. وه‌کو وی داری، ئەم گەلەك دەربارە‌ی وی ژ‌ی باش‌ن‌زاین. ئەم‌ن‌زاین‌ ژ‌ی ئە‌گەر‌ ه‌ه‌وا‌ م‌ه‌ند‌ه‌ه‌وش‌ ب‌ی‌ت‌ ک‌و‌ گ‌و‌ه‌ ل‌ی‌ ب‌ی‌ت‌ م‌ار‌ ب‌ئا‌خ‌ق‌ی‌ت‌؛ ل‌ د‌و‌ی‌م‌ا‌ه‌ی‌ک‌ئ‌ی‌ ه‌ه‌و‌ای‌ی‌ ب‌و‌ خ‌و‌ ک‌ر‌ی‌و‌و‌ ع‌ه‌د‌ه‌ت‌ ک‌و‌ ل‌ گ‌ه‌ل‌ خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ ل‌ د‌ه‌م‌ئ‌ی‌ ه‌ه‌و‌ای‌ی‌ ئ‌ی‌ق‌ار‌ئ‌ی‌ پ‌ی‌اس‌ئ‌ی‌ ل‌ گ‌ه‌ل‌ خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ ب‌ک‌ه‌ت‌، ئە‌ق‌ج‌ا‌ ژ‌ب‌ه‌ر‌ ه‌ند‌ئ‌ی‌ ئە‌ز‌ ن‌ه‌ی‌ئ‌ پ‌ش‌ت‌را‌س‌ت‌م‌ ئە‌م‌ د‌اد‌و‌ه‌ر‌ئ‌ی‌ باش‌ ب‌ی‌ن‌ د‌ەر‌ب‌ار‌ه‌ی‌ ک‌ا‌ چ‌ دا‌ و‌ئ‌ی‌ م‌ه‌ند‌ه‌ه‌وش‌ ک‌ه‌ت‌ ی‌ان‌ ن‌ه‌ (ب‌ن‌ی‌ر‌ه‌ د‌ه‌س‌ت‌پ‌ئ‌ی‌ک‌رن‌ ۳: ۸). ب‌ه‌ل‌ئ‌ی‌ ئە‌م‌ د‌ز‌این‌ ک‌و‌ م‌ار‌ی‌ د‌ه‌س‌ت‌ ب‌ د‌ان‌و‌س‌ت‌ان‌د‌ن‌ئ‌ی‌ ل‌ گ‌ه‌ل‌ ه‌ه‌و‌ای‌ی‌ ک‌ر‌، و‌ ئ‌اد‌ه‌م‌ئ‌ی‌ ژ‌ی‌ ه‌ه‌ق‌ژ‌ی‌نا‌ خ‌و‌ ژ‌ م‌ار‌ی‌ ن‌ه‌پ‌ار‌اس‌ت‌. ه‌وس‌ا‌ ئە‌و‌ی‌ باش‌ت‌ر‌ی‌ن‌ ک‌ار‌ ئە‌ن‌ج‌ام‌ ن‌ه‌د‌دا‌ د‌ەر‌ب‌ار‌ه‌ی‌ دا‌گ‌ی‌ر‌ک‌ر‌نا‌ ئە‌ر‌د‌ی‌.

ئە‌گەر‌ ئ‌اد‌ه‌م‌ئ‌ی‌ باش‌ت‌ر‌ی‌ن‌ ک‌ار‌ ئە‌ن‌ج‌ام‌ ن‌ه‌د‌اب‌ی‌ت‌ د‌ەر‌ب‌ار‌ه‌ی‌ دا‌گ‌ی‌ر‌ک‌ر‌نا‌ ئە‌ر‌د‌ی‌، گە‌لەك‌ ی‌ا‌ ئ‌اش‌ک‌ه‌ر‌ای‌ه‌ ک‌و‌ ه‌ه‌و‌ای‌ی‌ ژ‌ی‌ باش‌ت‌ر‌ی‌ن‌ ک‌ار‌ ئە‌ن‌ج‌ام‌ ن‌ه‌د‌ای‌ه‌ د‌ەر‌ب‌ار‌ه‌ی‌ ب‌ج‌ه‌ئ‌ی‌نا‌ ر‌اس‌پ‌ار‌د‌ن‌ئ‌ی‌ ژ‌ی‌، ژ‌ب‌ه‌ر‌ ک‌و‌ د‌ه‌م‌ئ‌ی‌ م‌ار‌ی‌ پ‌ر‌س‌ی‌ار‌ه‌ک‌ ژ‌ و‌ئ‌ی‌ ک‌ر‌ی‌، ئە‌و‌ئ‌ی‌ د‌ر‌ه‌و‌ه‌ک‌ ک‌ر‌. ل‌ ش‌و‌ی‌نا‌ ک‌و‌ ب‌ت‌ن‌ئ‌ی‌ ف‌ه‌ر‌مان‌ا‌ خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ د‌و‌وب‌ار‌ه‌ ب‌ک‌ه‌ت‌ ک‌و‌ ژ‌ و‌ئ‌ی‌ د‌ار‌ئ‌ی‌ ن‌ه‌خ‌و‌ن‌، ه‌ه‌و‌ای‌ی‌ ز‌ی‌د‌ه‌ ک‌ر‌ ک‌و‌ خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ گ‌ۆ‌ت‌ی‌ه‌ و‌ان‌ ک‌و‌ د‌ه‌س‌ت‌ئ‌ی‌ خ‌و‌ ژ‌ی‌ ن‌ه‌ک‌ه‌ن‌ئ‌ی‌! د‌ه‌م‌ئ‌ی‌ م‌ار‌ی‌ ژ‌ی‌ د‌ی‌ت‌ی‌ د‌ه‌س‌ت‌پ‌ئ‌ی‌ک‌ ه‌وس‌ا‌ د‌ی‌ت‌ی‌، ئە‌و‌ی‌ ب‌ل‌ه‌ز‌ ئە‌و‌ ب‌ س‌ه‌ر‌ و‌ئ‌ی‌ دا‌گ‌رت‌، ه‌ه‌ر‌و‌ه‌س‌ا‌ ئە‌و‌ی‌ ه‌ه‌و‌ا‌ ه‌وس‌ا‌ ق‌ان‌ع‌ ک‌ر‌ ک‌و‌ خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ م‌ه‌ر‌ج‌ی‌ن‌ پ‌ه‌ی‌مان‌ئ‌ی‌ ن‌ه‌د‌ان‌ای‌ن‌ه‌ د‌اک‌و‌ و‌ئ‌ی‌ و‌ ه‌ه‌ق‌ژ‌ی‌ن‌ئ‌ی‌ و‌ئ‌ی‌ پ‌ار‌ی‌ز‌ی‌ت‌، خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ ف‌ه‌ر‌مان‌ ل‌ و‌ان‌ ک‌ر‌ی‌ه‌ ژ‌ ئە‌و‌ئ‌ی‌ د‌ار‌ئ‌ی‌ ن‌ه‌خ‌و‌ن‌ د‌اک‌و‌ ر‌ئ‌ی‌ ل‌ و‌ان‌ ب‌گ‌ر‌ی‌ت‌ ک‌و‌ ب‌ ت‌ه‌م‌ام‌ئ‌ی‌ ل‌ گ‌ه‌ل‌ ئ‌ی‌ک‌ ک‌ه‌ ی‌ف‌خ‌و‌ش‌ ب‌ی‌ن‌.

د‌و‌وب‌ار‌ه‌ ئە‌ف‌ چ‌ی‌ر‌ۆ‌ک‌ه‌ ی‌ا‌ ب‌ه‌ر‌ن‌ی‌اس‌ه‌. ئە‌ر‌ئ‌ی‌ ت‌و‌ چ‌ه‌ند‌ ج‌ار‌ک‌ئ‌ی‌ ژ‌ ب‌ی‌ن‌ د‌ی‌ ژ‌ی‌ گ‌و‌ه‌ ل‌ئ‌ د‌ب‌ی‌ ی‌ان‌ ژ‌ی‌ ه‌ه‌تا‌ ژ‌ خ‌و‌ ب‌ خ‌و‌ ژ‌ی‌ ک‌و‌ ف‌ه‌ر‌مان‌ئ‌ی‌ خ‌و‌د‌ئ‌ی‌ ژ‌ ب‌و‌ ه‌ند‌ئ‌ی‌ د‌اک‌و‌ ش‌اد‌ی‌ا‌ م‌ه‌ ژ‌نا‌ف‌ ب‌ب‌ه‌ن‌؟ ئە‌ف‌ چ‌ی‌ر‌ۆ‌ک‌ا‌ د‌ی‌ر‌ی‌ن‌ ب‌راس‌ت‌ئ‌ی‌ ژ‌ی‌ گە‌لەك‌ ی‌ا‌ گ‌ون‌ج‌ای‌ه‌:

«د‌ه‌م‌ئ‌ی‌ ژ‌ن‌ئ‌ی‌ د‌ی‌ت‌ی‌ ک‌و‌ ئە‌و‌ د‌ار‌ ف‌ی‌ق‌ی‌ه‌ک‌ئ‌ی‌ خ‌و‌ش‌ ب‌و‌ خ‌وار‌ن‌ئ‌ی‌ د‌ه‌د‌ت‌ و‌ چ‌اف‌ د‌چ‌ن‌ئ‌ی‌ و‌ ی‌ا‌ د‌ل‌ر‌ا‌ک‌ی‌ش‌ه‌ ب‌و‌ ب‌د‌ه‌س‌ت‌ق‌ه‌ئ‌ی‌نا‌ ئ‌اق‌ل‌م‌ه‌ن‌د‌ی‌ئ‌ی‌، ژ‌ ف‌ی‌ق‌ی‌ئ‌ی‌ و‌ئ‌ی‌ ک‌ر‌ و‌ خ‌وار‌، پ‌اش‌ئ‌ی‌ د‌ا‌ م‌ی‌ر‌ئ‌ی‌ خ‌و‌ ژ‌ی‌، ک‌و‌ د‌ گ‌ه‌ل‌ دا‌ ب‌وو‌، و‌ئ‌ی‌ ژ‌ی‌ خ‌وار‌. و‌ئ‌ی‌ د‌ه‌م‌ئ‌ی‌ چ‌اق‌ی‌ن‌ ه‌ه‌ر‌د‌و‌و‌ی‌ان‌ ه‌ات‌ن‌ه‌ ف‌ه‌ک‌رن‌ و‌ و‌ان‌ ز‌ان‌ئ‌ی‌ ئە‌و‌ د‌ ر‌و‌ی‌س‌ن‌، ئە‌ق‌ج‌ا‌ و‌ان‌ ب‌ه‌ل‌گ‌ی‌ن‌ ه‌ژ‌ی‌ران‌ پ‌ی‌ک‌ف‌ه‌ د‌ر‌و‌ی‌ن‌ و‌ ش‌ه‌ر‌م‌ه‌ج‌ه‌ئ‌ی‌ن‌ خ‌و‌ پ‌ئ‌ی‌ پ‌و‌وش‌ی‌ن‌.» (د‌ه‌س‌ت‌پ‌ئ‌ی‌ک‌رن‌ ۳: ۶-۷)

دهمى ئەم ھوسا ھزرا ئەشان ھەردوو ئايەتان دكەين وەكو ئىكەمىن گونەھا مروڤايەتیی، ئەگەر تۆ ب ھوپرینی ل گەل پارچا ئىكى ژ ئەفى بەشى چووبى، دبیت تە دیت بیت کو ئادەم و ھەوا بەرى نوکە کەفت بوون. چیرۆکا وان وەکو چیرۆکا بارى ساندرسى یە، یاریزانى «Detroit Lions» ھوسا ژ تیما ھەڤرک بوری داكو ھیلەکا قالا ھەبیت. تە دزانى ئەو دا گەھیتە ناڤچەیا دویمایهیکى دەمى ئەو ھېشتال ھیلا ۳۰ یاردی. ب ھەمان رىك، دەمى ھەوايى تەماشەى دارى کرى و تیبینی کرى کو ئەو براستی یا چافراکیشە، قەگەراندن ژ ھندى نەبوو.

مارى ھەوا قانع کر کو ژ وى فيقى بخۆت ب رىکا قانعکرنا وى کو دەمى ئەو و ئادەمى خواری ئەو دا وەكى خودى لى ھین، ب زانینا باشى و خرایى. ئەڤجا ئەو زڤرى و تەماشەى دارى کر، ھەلبەت ب روڤايەکا نوى ئەو دیت. ئەو «بۆ خوارنى یا باش بوو» و «یا چافراکیش بوو». رامانا ئەڤى چەندى ژى ئەو ھە کو فيقى وى دارى نە ھندەك ھژیرىن بچویکین ھشک یان ژى موزین کەسک بوون. ئەم زانین ئەڤە چەندە خودى ئادەم و ھەوا ئافراندین، بەلى مادەم ئەوان چ زارۆک نین، دبیت کیمتر بیت ژ سالەکن. دبیت ھەوايى ئەڤە بۆ ئىکەمىن جار بیت فيقى ئەڤى دارى گەھشتى دیت بیت. دیتنا جوانیا دارى و فيقى وى، دبیت سەرا ھندى ھاتبیتە خاپاندن کو بەھادار بکەت، ئافراندنى، پتر ژ وى بەھایى دایە خودى، ئافرینەرى.

بەلى ئەو ھەروەسا دیت ژى کو ئەو دارە یا دلپراکیشە بۆ بەدەستڤە ئینانا ئاقلەندی. ل بیراتە یە کا ماری چ گۆتبووی؟ دلخوازی وى کو وەکو خودى ئاقلەند ببیت، و نەشیا زیدەتر خو راکریت. ئەڤجا ئەو فيقى کر و خوار.

پاشى ئەو زڤرى و دا ھەڤزینى خو، ئادەمى. ھندەك جارن ئەم ھوسا ھزر دكەين کو ئادەم ل جھەکن دی بوو گویز کوم دکرن یان ژى تشتەك دکر دەمى ھەوا ھاتیە خاپاندن، پاشى دەیتە مال و مەشکەکا فيقى قەدەغەکرى د فرنى دا دبینیت. بەلى نۆزیکتر تەماشە بکە: «ئەو ھندەك دا ھەڤزینى خو ژى یى کو ل گەل وى». ئادەم وى دەمى ھەمى ل گەل وى راوہستا! نەبتنى ئەو شکەستن د داگیرکرنا ئەردى دا ئینا، بەلى ئەو دەست قەیدکرى راوہسا دەمى ماری ھەڤزینا

وی رازیگری کو پئی ل فەرمانا خودی دانیت. ب راستی ئەو هه‌فیشکه‌کی دلخواز و ب شیان بوو د ئەفئی خیانه‌تی دا. هه‌روه‌سا ئەوی ب له‌ز ژی فیقی بر و خوار. ئەفئی هند یی بله‌ز نه‌به‌ه کو لومه‌ی هه‌وایی بتنی بکه‌ی. ئەو هه‌ردوو تومه‌تبارن، هه‌روه‌سا پیدفی بوو ئەو هه‌ردوو روی ب روی ئەنجامین کیریاین خو بن. و ئەو ئەنجامه‌ی ژی دی د دژوار بن. د Paradise Lost دا، میلتونی گون‌هه‌ه و مرن وه‌کو «دووایی جه‌هنه‌می.» ئەو ژیکفه‌ نه‌دبوون. ده‌می گون‌هه‌ه گه‌هشتی، مرن دیار بوو، «ئیک ل پشت یا دی ده‌یت.»

خودی گۆتوو وان کو «وی روژا تو ژ وی بخوی، مسۆگەر دی مری» (ده‌ستپیکرن ۲: ۱۷)، و دروست ئەفئی چه‌ندی روی دا. ل وی ده‌می کو مرنا له‌شین وان یین فیزیکی دا روژه‌کی ژ ئەنجامی گون‌هه‌ها وان هیت، ئەو مرنا ئەو وی روژی روی ب روی بووینی گه‌له‌ک دژوارتر بوو. ئەو مرنه‌کا گیانی بوو، مرن بو ئیزیکاتیان وان ل گه‌ل خودایی وان و ئافرینه‌ری. ئەو ئیدی نه‌دشیان ل ئیقاریان ل گه‌ل خودی پیاسه‌کی بکه‌ن. ئەو هه‌قالینی و په‌یوه‌ندیان وان ل گه‌ل وی هه‌ی هاته‌ برین. ل دویمه‌یه‌کی خودی ئەو ژ باخچه‌ی هافیزته‌ ژ ده‌رفه‌ و ئیدی نه‌هیلا چجارین به‌ینه‌ ویری فه‌ (ده‌ستپیکرن ۳: ۲۳-۲۴).

پشتی ئەوان ژ وی فیقی خواری، ئەوان زانی کو ئەو د رويسن و روی ب روی شه‌رمی بوون و هه‌تا ترسا ژ وی رويساتی ده‌یت ژی. ئەفجا ئەوان جلك بو شه‌رمه‌جه‌ین خو دروستکرن. ئەوان دفا خو بنخیمان و خو ل ئیک و دوو فه‌شیرن و خو ژ خودی فه‌شیرن. به‌لی جلكین وان یین بیسه‌روبه‌ر نه‌شیان گون‌هه‌ها وان ژ خودی فه‌شیریت. ئەوی ئەو دیتن و حوکم ل سه‌ر وان دا.

به‌لی هه‌تا ل نافه‌راستا ئەفئی تاریاتی ژی، ئەم هیقیی دینین. خودی ئاده‌م و هه‌وا رويس نه‌هیلان (ده‌ستپیکرن ۳: ۲۱). ئەوی جلك بو وان دابین کرن و ب ئەنجامدان ئەفئی چه‌ندی، ئەوی وینه‌یه‌کی قورتالکرن ب وان دا یی کو ئەوی بو وان دابین کری.

هزرین سهره کی د خودینیا سیا پهرتووکا پیروژ دا

کهفتن

گونه هـ

دادی

چیرۆک ههتا نوکه

خودی پاشایه تیهک ئافراند و ئەو پاشایه، به لئ ئەوی مرووف ئافراندن داکو پشیکیشیا وی د ئەوئ پاشایه تی دا بکهن. ئاده می و هه وایئ ئەف گازیه رته کر.

سوزدان ب قورتالکرنی

ئەو دى سەرى تە ھەر شىنيت. دەستپيكرن ۳: ۱۵

ئەگەر ئەفە ژ مېژە تۆ مەسىحى بى، دىت تۆ پەيقتىن سرۆدا وليەم كوپەرى بزانى «خودى ب رېكە كە شارتى لڧىنى دكەت» (God Moves in a Mysterious Way). بەلكى ب رامانترىن و كاريگەرتىن پەيف ژ ئەوئى سرۆدى ئەفە پەيفە بن: «ل پشت ناچاقتىن ئەنىگىرى، ئەو گرنزىنە كا جوان فە دشىرىت.» ھەتا ئەگەر سرۆد بۆ تە يا نوى ژى بيت، ھەستىن ل پشت وئى د نوى نىن، ژبەر كو كوپەر ب سادەى وئى راستيا د ئايەتتىن بەرنىاسىن مينا رۆما ۸: ۲۸ دا فەدگىرىت: «ئەم دزانين كو خودى وە دكەت ھەمى تىت پىكفە كار بكەن ژ بۆ باشيا وان يىن ھەز ژ خودى دكەن و ل دويڧ مەبەستا وى ھاتىنە گازىكرن.» ل وى دەمى كو رامانا ئەفئى چەندى ئەو نىنە كو خودى دى «ھەررۆژ بۆ تە كەتە ئەينى» يان ژى «باشترىن ژيان نوکە» دەتە تە، وئى رامانى ددەت ياكو پىدڧىئە ئەم چجاران ژ ئەركى خودى بېھىشى نەيىن كو ھەمى تىتتىن خراب بووين دروست بکەتەفە.

پیلانا ئەوئى ھىڧىئى د دەستپيكرن ۳: ۱۵ دا دەيتە دياركرن، ئىكسەر پشتى ياكو ديار دىت كو بىتە خرابترىن گھورىنا رويدانان. خودى دىڧىت:

ئەز دى دوژمناتىي

كەمە د ناڧەرا تە و ژنى دا،

د ناڧەرا دويندەھا تە و دويندەھا وئى دا،

ئېك ژ دويندهها وى دى سهرى ته ههرشينيت،

و تو دى ب په حنيا وى فدهدى.

ل نافهراستا كو وى چاره نقيسى گه له ك تارى ديار دكته، رويى خودى ب گر نژين ب جوانترين شيواز دبرسقيت. مه ل دويماهيكا دويماهيك به شى خو نامه يا هيقيى ديت كو خودى ئاده مى و هه وايى ب جلوبه رگ دكته. به لى ل پشت ئه وى چهندي، هه تا وه كو نه فرته ل مروفايه تى و ماري كرى بو رولى وى د كرياتر خيانه تا ئاده مى و هه وايى دا، خودى هيقي ب وان و دويندهها وان دا. هوسا ديار دكته كو خودى حوكمى وان دگهوريت هه تا پشتى وى راگه هاندى ژى. ئه نجامى گونه هى دى ژانه كا دژوار بيت د زاروكبوون و ناكوكيىن په يوه نديان و زه حمه تكي شان د كاري دا و ده رتيخستن ژ باخچه و يا ژ هه ميان خرابتر مرن و جودابوونا ژ خودى. به لى خودى ناهي ليت گونه هى دويماهيك په يف هه بيت.

هه تا ده مى خودى په يقين حوكمى خو بو ماري ژى ب دويماهيك ئينين، وى نيشانه ك ب وى چهندي دا كا پيلانا وى بو نقشى مروقان چيه. ئه و وان بى هيقي ناهي ليت. ههروه سا د ئه فان په يقين به يقى بوونى دا، ئه م شيوازه كى بو وى ناكوكيا كو هه تا ئافراندا نوى ده يت به رده وام بيت، ديينين.

وى ده مى ئاده م و هه وا گوهدارى دكر، خودى گوته ماري كو دوژمنا تيه ك يان ژى كه رب و كينه ك دى د نافبه را توفى (يان ژى دويندهها) ماري و دويندهها ژنى دا هه بيت. به لى ئه ف دوژمنا تيه وه كو هه فركيه كا د نافبه را دوو تيمين ته پاپى دا نينه، هه تا هه فركيه كا به يز وه كو ئه وا د نافبه را زانكوي مشگن و زانكوي و يلايه تا ئوه يو دا. ئه ز پشته فاني مشگن و لفه رينم، به لى خودى ئه ز فيركرم كو ئه و دشيت هه تا ل سه ر مه ز نترين هه فركى د كوليژا وه رزشى دا بسه ركه قيت ب به رده وامبوون ب دانانا كه سين زانكوي و يلايه تا ئوه يو د ژيانا من دا. ئه ز فيربوم هه ز ژ وان بكه م د سه ر ئه فى بي هيزيا شه و قدار ژى را. كه رب و كينا د نافبه را مشگن و و يلايه تا ئوه يو دا چ نينه هه مبه رى دوژمنا تيا د نافبه را هاتفيلدس و مه ككوي س دا، كو كاروباره كى خويناوى بوو يى كو بوويه ئه گه رى مرنا هه ر چنه بيت دوازه زه لامان ژ ئه فان

خیزانان. به لئ د سهر ئهوان چیرۆکین دهرباره‌ی درێژاهیا ئه‌فئ دوژمناتی ئه‌ها تینه گۆتن، ئه‌و دوژمناتیه‌ ئی ل دویمایه‌کی پستی چهند ده‌سه‌ساله‌کین کیم ژ ناف چوو.

دوژمناتی د نافه‌را دینده‌ها ماری و دینده‌ها ژنی دا ب نقشه‌کی یان ژی دوو نقشان ژ ناف ناچیت. ئه‌و دئ بۆ گه‌له‌ک نقشان یا به‌رده‌وام بیت. ئاده‌می و هه‌وایی هزر دکر کو دبیت ئه‌و د نقشئ دوویئ دا ب دویمایه‌ک به‌یت. ب راستی ده‌می کورئ وان یئ ئیکه‌مین کو قابیله‌ ژ دایک بووی، هه‌وایی گۆت «ب هاریکاریا یه‌زدانی من زه‌لامه‌ک به‌ره‌م ئینا» (ده‌ستپیکرن ٤: ١). ئه‌ف گرێه‌ ده‌ق ب ده‌ق ده‌یته‌ وه‌رگیران «من زه‌لامه‌ک به‌ره‌م ئینا، یه‌زدان.» ده‌می کو ئه‌ف گرێه‌ بۆ ته‌فسیرکرنئ یا فه‌کریه‌، دبیت هوسا ژی لئ به‌یته‌ تیگه‌هشتن «من زه‌لامه‌ک ژ یه‌زدانی به‌ره‌م ئینا» ب وئ هزرا کو هه‌وایی هزر کر کو ئه‌ف چهنده‌ دشیت بیته‌ دینده‌ها سۆزپیدای یئ کو دئ دینده‌ها ماری هه‌رشینیت.

به‌لئ کورئ هه‌وایی ب راستی دووپاتکر کو ئه‌و پتر ل ریزا ماریه‌ ژ ریزا ژنی. قابیلی سه‌رئ ماری نه‌هه‌رشاند. ل شوینئ ئه‌وی سه‌رئ برایی خۆ ب خۆ هه‌رشاند. خۆ دئ بیژئ ماری پیکول دکر په‌یفین ده‌ستپیکرن ٣: ١٥ به‌روفاژئ بکه‌ت ل سه‌ر سه‌رئ وان ب ریکا کو کوره‌کئ ژنی سه‌رئ یئ دی به‌هه‌رشینیت.

ب پیکولا ئه‌نجامدانا ئه‌وی چهندي، ماری په‌یفین ده‌ستپیکرن ٣: ١٥ بۆ ئیکه‌مین ژ گه‌له‌ک جارن جیه‌جئ دکر. خودئ گۆته‌ ماری کو وه‌کو پارچه‌ک ژ دوژمناتی د نافه‌را دینده‌ها وی و دینده‌ها ژنی دا، ئه‌و دئ ب په‌حنیا دینده‌ها ژنی فه‌ده‌ت. د جوداهیه‌کا گرنگ دا، د هه‌ولین مه‌زنین ماری دا کو دینده‌ها ژنی به‌هه‌رشینیت بتنی پێقه‌دانا په‌حنیا وان.

بۆ ده‌مه‌کی دبیت ماری هوسا هزر کریت کو ئه‌وی دینده‌ها ژنی پاقر کریت. به‌لئ دینده‌ها خودئ سۆزپیدای ب ساناھی نامریت. ل نێزیک ئاده‌می و هه‌وایی کوره‌کئ دی ژی دبیت، توفه‌کئ نوی، کو نافئ وی شیته‌ (ده‌ستپیکرن ٤: ٢٥)، هه‌روه‌سا دینده‌ها سۆزپیدای ب ریکا وی به‌رده‌وام بوو. به‌لئ ئه‌رئ دئ شیت ئه‌و بیت یئ کو دئ سه‌رئ ماری هه‌رشینیت؟

ئه‌گه‌ر ل سه‌ر خواندنا ده‌ستپیکرن به‌رده‌وام بین، زویکا دیار دبیت یا ئاشکه‌رایه

کو شیت ټه و نینه یی کو سه ری ماری به پشینیت. و ب راستی ټه م بله ز گه فه کا دی یا دژوار ژ دوینده ها ماری دبیین.

ل وی ده می کو دوینده ها ټاده می و حه وایی فه رمانا کو بینه خودان به ره هم و زیده بن، هوسا دیار دبیت کو پړانیا دوینده ها وان بهر ب ټالیی دوینده ها ماریقه دچوون. وه کی قابیلی به ری وان، ټه و ژ پیلانا خودی یا ره سهن و فه رمانا وی دره فین کو پیشکیشیا وی وه کو هه لگرین گه وه ره ری وی د ټافراندنی دا بکه ن. ل شوینا کو خزمه ټا وان بکه ین کو پیشکیشیا خودی د جیهانه کا که فنی دا بکه ن ههروه کو ټه و ل هیقیا وی بوون کو سوژا ده سټیپکرن ۳: ۱۵ بجه بینین، خه لکی به رده وام به دکاریین خو زیده دکرن.

وه کو پیغه مبه رایه ټیا ده سټیپکرن ۳: ۱۵ به شین ده سټیپکی بین په رتووکا پیروژ دیار دکهن، ټه م دشیین هه ر چنه بیت دوو بابه ټین گرنگین هه می دیروکا قورتالکرنی ب کریار ببیین. یا ټیک، دوژمناتیا د ټاقبه را دوینده ها ماری و دوینده ها ژنی دا گه له ک یا راسته قینه یه. ژ کوشتنا هابیلی هه ټا زیده بوونا به دکاریا نقش مروفان، یا ټاشکه رایه کو مار یی رژه ده رباره ی هه فړکیا پیلانا خودی بو دوینده ها ژنی ل هه ر چه رکه کی. ژ بهر ټه فنی چه ندی، ټه م دشیین بابه تی دووی یی گرنخ ببیین: مار و دوینده ها خو د ټاماده نه هه ر تشته کی ټه نجام بدن دا کو پیغه مبه رایه ټیا خودی به روفازای بکه ن و سه ری دوینده ها ژنی به پشین. به لی ټه نجامی ټه فان پیکولان ب خو ژی په سه ندرنا پیغه مبه رایه تی ب خو یه: هن دی ټه و پیکولی بکه ن، مار و دوینده ها خو بتنی دشین ب په حینا دوینده ها ژنی فه ده ن.

به لی بلا خه له ت د یا کو روی دده ت نه گه ین. ټه فه نه په یمانا بین و یانگه، کو هه رکه سه ک چافه ربی دیار بوونا دوینده ها ژنیته و ټینانا هه فسه نگیی به بو هیزی. راستی ټه وه کو ده می خودی بریاری دده ت نیشا دوینده ها ماری بده ت کا ټه و دشیت چ بکه ت، نه هه فسه نگیا راسته قینه یا هیزی وه کو روټاها روژی ټاشکه را دبیت.

ټه م دشیین ده سټی سه روه ری خودی د ټه فنی چه ندی هه می ټا ل دوو جهان ل به شین ده سټیپکی ژ په رتووکا ده سټیپکرن ببیین. ل ده سټیپکی ده می به دکاریا

مروفايه تين گه هشتيه گویتکي، خودی بریار دا دویندهها ماری ههمی د له هیئ دا ژ نافی بیهت. ئەو دویندهها راسته قینه یا ژ ژنی مای نوح و خیزانا وی بوون. دویندهها ماری هاته قرکرن و دادکرنا راستدارا خودی هاته نیشاندان، کو دیار دکهت ئەو دهربارهی دادکرنا گونه هی یی رژه. پیدقیه ئەم ژیر نه کهین کو دادکرنا خودی دی ب سهر وان که سان دا هیئ یین کو بهردهوام دژایه تیا خودانی و دهسته لاتا وی ل سهر وان دکهن.

بهلی ئەفه نه دویمایهیک سهرکه فتنا فهبری یا دویندهها ژنی بوو، چنکو کوری نوحی ب خو بله ز بهر ب ریزا ماری چوو. ل دهستیپکرن ۱۱، دویندهها ماری شین دبوونه فه. ئەوی دویندهها ماری دقا ناهه کی بو خو ب ریکا ئافاکرنا بورجه کی دروست بکهن. ههرچه وا بیت جاره کا دی ئەم دیار بوونا هیزا خودی یا سهرهه دینین. ئەوی بهلبه له و ئالوژی وه کو دادکرن ئینان، و پیلانین وان یین خومه زنگرنی ل بورجی بابل راهه ستاندن.

تو دهستیپکرن ۴-۱۱ ههمی و ههمی یا مای ژ پهرتووکا پیروژ دینی، براستی ئەو بتنی ته مامه تیا دهستیپکرن ۳: ۱۵ یه. ل وی دهمی کو دوژمناتیا د ناهه را دویندهها ژنی و دویندهها مری دا شه ره کی راسته قینه و بهردهوام بوو، ئەو سوژا کو د ئەقی ئیکه مین راگه هاندنا دهنگوباسی خوش دا چجاران جهی گومانی نه بوویه. د بهشی مه یی بهیئ دا، دی مه چاف ب زهلامه کی که قن یی کو خودی ب ریکا وی دی ئەقی سوژی بهردهوام کهت و ئه رکی خوی پهمانی روهن کهت.

➤ ————— ➤
ھزرین سەرەکی د خودیناسیا پەرتووکا پیرۆز دا

قورتالکرن
دویندەھا ژنی

➤ ————— ➤
چیرۆک ھەتا نوکە

خودی پاشایەتیەك ئافراندا و ئەو پاشایە، بەلێ ئەوی مروف ئافراندا کو
پشیکیشیا وی د ئەوی پاشایەتی دا بکەن. ئادەمی و ھەوایی ئەف گازیە رەت کر،
یا کو بەرێ وان دایە گونەھی و مرنێ. بەلێ خودی سۆز دا کو ب ریکا دویندەھا
ژنی ماری تیک بشکینیت.

ھەمى ھۆزىن ل سەر ئەردى ب رىكا تە دى ھىنە بەرەكە تداركرن.

دەستپىكرن ۱۲: ۲-۳

ھەتا دەمى كارىگە رىيىن نەفرەتا خودى ل سەر مروقا يە تىي و ناكوكيا د ناڧەرا دويندەھا مارى و دويندەھا ژنى دا دژوار بووى ژى، خودى كار دكر داکو سۆزا دەستپىكرن ۳: ۱۵ بجه بينيت، كو دويندەھا ژنى رۆژە كى دى سەرى ماری ھەرشىنيت. داکو ئەڧى چەندى بجه بينيت، خودى زەلامەك گازی كر داکو بيتە ئەو نوینەرى كو ب رىكا وى بەرەكە تىن قورتالكرنى بو ئەڧى جىھانى دەين. ل بورجى بابل، دويندەھا مری دڧيا ناڧەكى بو خو چىكەن (دەستپىكرن ۱۱: ۴)، بەلى ئەم دى ل راوەستانا بهيت د گەشتا خو يا ل پەرتووگا پىرۆز دا بينين كو پیلانا خودى ئەو بوو ئىك زەلام بېت و ناڧەكى بو وى چىكەت.

خودى ھاتە دەڧ زەلامەكى كو دگۆتى ئەبرام (پاشى دەيتە گھورين بو ئىبراهيم) ل گەل سۆزەكا مەندەھوش:

ئەز دى تە كەمە مللەتەكى مەزن و دى تە بەرەكە تدار كەم، دى ناڧى تە مەزن كەم، داکو تو بىيە بەرەكەت. ئەز دى وان بەرەكە تدار كەم يىن تە بەرەكە تدار بکەن و دى نفرينان ل وى بارينم يى سڧكاتىي ب تە بکەت. ھەمى ھۆزىن ل سەر ئەردى ب رىكا تە دى ھىنە بەرەكە تداركرن. (دەستپىكرن ۱۲: ۲-۳)

بهری تو دەست ب هزرکرنی دهرباره‌ی کا ئەو چ تشته ئیبرهیم هوسا مهزنکری بکه‌ی، بلا دهرباره‌ی تشته‌کی د روهن و ئاشکه‌را بین، ئەو نه ژبه‌ر هندئ بوو کو ئەو گه‌له‌کئی راستدار و بهادار بوو کو خودئ گازی وی کری و سۆز دایئ کو نافئ وی مه‌زن بکه‌ت. ب راستی، پووتپه‌رئسه‌ک بوو، په‌رستنا خوداوه‌ندی‌ن دی دکر (یه‌شوع ۲۴: ۲). چ تشت دهرباره‌ی ئیبراهیمی د هوسا نه‌بوون کو ژ هه‌ژی گازی خودئ بیت.

نه وه‌کی ئافاکه‌ری‌ن بورجئ بابل، ئیبراهیم مژویلی کاروبارین خو بوو، مژویلی لیگه‌ریانا نافه‌کئی مه‌زن نه‌بوو. خودئ بریار نه‌دایه‌ نافئ ئیبراهیمی مه‌زن بکه‌ت ژبه‌ر کو ئەوی بورجه‌ک ئافا کریه‌ کو بو وی بیته‌ نافوده‌نگی. ل شوینی، خودئ ب دلوفانی ده‌ستپیشخه‌ری وه‌رگرت و په‌یمان‌ه‌ک ل گه‌ل ئیبراهیمی گری دا، ئەو هه‌لبژارت کو بیته‌ ئەو که‌سه‌ یئ کو دئ ب ری‌کا وی دوینده‌ها ژنی هی‌ت.

خودئ بو وی دیار بوو و جوانترین سۆز ب وی دان، ئەو سۆزین کو هه‌ردووک سۆزین ده‌ستپیکرن ۳: ۱۵ و دانا پتر پیزانیان ل سه‌ر پلانا خودئ یا قورتالکرنئ پیشفه‌ برین. ژبه‌ر ئەفئ چه‌ندی ل فی‌ری یا گرنگه‌ د گه‌شتا خو یا نافا په‌رتووکا پیروژ دا براوه‌ستین و ته‌ماشه‌ی سۆزین خودئ داینه‌ ئیبراهیمی د ده‌ستپیکرن ۱۲: ۲-۳ دا بکه‌ین. د ئەفی تیکستئ جوان دا، خودئ دوو سۆزین مه‌نده‌هوشکه‌ر دان: ئەو دئ ئیبراهیمی که‌ته‌ ملله‌ته‌کئی مه‌زن و به‌ره‌که‌ته‌کا مه‌زن.

گشت باب‌ه‌ت ئەفه‌یه، ئەری چ یا پیدفیه‌ کو ملله‌ته‌کئی مه‌زن بو ئەوی مژاری دروست بکه‌ی یان هه‌ر ملله‌ته‌کی؟ ئەم دشین دهرباره‌ی یاسا و ری‌ه‌ر و دبیت له‌شکه‌ره‌کئی هی‌زدار و ئەو تشته‌ هه‌می یین کو که‌ره‌ستین گرنگن به‌حس بکه‌ین. به‌لئ بو هه‌ر ملله‌ته‌کی، چ مه‌زن چ ژ بچویک، داکو بژین، ئەو پیدفی ئەردی و خه‌لکینه.

ئاریشه‌یا ئیبراهیمی ئەو بو کو وی چ ژ هه‌ردوو یان نه‌بوو. ل ده‌ستپیکئ وی خو خانی ژی نه‌بوو. ئەو کوچه‌ره‌ک بوو، شقانه‌کئی گه‌روک بوو. ل وی ده‌مئ کو دبیت بابئ وی کوژمه‌کئی دیاری مالیه‌تی د چارچوفه‌یی ته‌رش و که‌والی دا کوم کری، چ ژمارا گاره‌شان ناهینه‌ ئاستئ هه‌بوونا ئەرده‌کی. به‌لئ خودئ سۆز ب ئەرده‌کی

دایى، جههكڻ كو خودى ل وى ل گهل گهلڻ خو ٽاكنجى بيت.

ههروهسا دهسٽپيكرن ۱۱: ۳۰ بهحسى ههڙينا ٽيراهيمى دكهت، سارهين (پاشى هاته گهورين بو سارا)، ٽهو يا خرش بوو. ل وى دهمن كو ٽهوان گلهك خزمهتكار ههين، ٽيراهيمى و ساراين چ زاروڱ نه بوون كو وهكو ميراتگريڻ خو ب ناف بكهن. ل ڦيرى، ٽيى ٽيراهيمى نيزيكي ۷۵ سالان بوو و يى ساراين ٽي ۶۵ بوو، ٽهو ٽيه نه بوو كو زاروڱ بن. دهمن ٽهو مرين، ههمن سامان و ان دا بو خيزانه كا دى چيت. بهلى خودى سوڙ دا ٽيراهيمى پي ٽهرد و پي زاروڱ و كوچهر بكهته مللهتهكى مهزن.

ههروهسا خودى سوڙ دا كو ٽيراهيم بو ههمنى دويندهين ل سهر ٽهردي بيته بهرهكهت. دبيت تو هزر بكهى ٽهگر وى پاره ههبان، ٽيراهيم ب خو دا شيت ٽهڦى چهندي جيجهجى كهت. ل دويمهيكى، ٽهرى ما ٽهم د چارچوڦى دارايى و حالخوشي دا هزر ناكهين دهمن ٽهم هزرا بهرهكهته خودى دكهين؟

نهبيڙنه كريكارين تورا سيانيا تهلهڦزيونى، بهلى حالخوشيا داراي دياركهري سهرهكيى بهرهكهته خودى نينه. بيرا خو ل باخجهين عهدهن بينه. ٽهرى مهزنترين بهرهكهته خودى دايه ٽادهمنى و ههوايى چ بوو؟ مهزنترين بهرهكهته ٽيان ل گهل ٽامادهبوونا خودى و نياسينا وى و پهريستنا وى بوو. ٽهڦجا دهمن ٽهم هزر دهربارى بهرهكهته سوڙپيداي بو ٽيراهيمى دكهين، پارچه كا ههره مهزن ٽي ٽامادهبوونا خوديه. ٽهو ٽ خيزانه كا پووتپهريس بوو، ٽيراهيم ب دروستاهى نه باشتين زهلام بوو نافگينيا ٽامادهبوونا خودى بو جيهانى بكهت. ههرچهنده كو سوڙ ٽهو بوو كو ب ريكا وى ههمنى دويندهين ل سهر ٽهردي دى بهرهكهته وهگرن. نيتهته بهرهكهته خودى چجاران بو ٽيڪ خيزان بتنى يان ٽي ٽيڪ مللهت بتنى نه بوو. ٽهو بو بهرفرههيا جيهانى ههمنى بوو.

ٽهڦجا ٽيراهيمى يى بى زاروڱ بوو و يى بى خانى بوو و زهلامهكى مهزنى پووتپهريس بوو. ٽهو هوسا ديار دكر كو كانديده بيته ٽهو كهسى ب ريكا وى دى سوڙا خودى يا كو دى سهرى ماري ههرشينيت جيجهجى بكهت. ب راستى، ٽهو يى هوسا بوو كو كانديدهكى باشته بو بهردهوامكرنا دويندهها ماري ٽ دويندهها ٽنى. بهلى وهكو چيروكا قورتالكرنى ديار بيت، ٽهم دينين كو خودى

پتر که سین قاری بکار دئینیت و ریکیین قاری داکو مهبهستین خو بجه بینیت. خودی تیکه لداری ریکیین گه لهك باش دبیت داکو ئەو ئاسته نگیین دیار د ژيانا ئیراهیمی دا بدویماهیك بینیت.

ئیکسەر پشتی روژانین سۆزین خودی د دهسپیکرن ۱۲ دا، ئیراهیمی و سارایئ گه لهك ئە گەر هه بوون کو گومان بو وان ژ په یفا وی دروست بییت. ئەو گه نجتەر لی نه هاتن و وه کو سال دبوونه دههسال، ئەوان هیشتا چ کور نه بوون. د دهه کی دا ئەوان د قیا کونترولا کاروباران بکن، سارایئ ئیراهیم رازی کر کو ل گه له خزمه تکارا وی هاجهری زاروکه هه بییت. به لی ب ساناهی یاری ب خودی ناهینه کرن. ئەو کوری ئیراهیمی و سارایئ بو، نه یی هاجهری، یی کو دا بیته میرانگری سۆزین په یمانا خودی.

هه تا ده می سال ژی دهرباز بووین و هه قژین هیشتا بیی زاروک مان، خودی دووباره سۆز ب وان دانه فه. ئەوی ناقی ئەبرام ئانکو «بابی بهرز» بو ئیراهیم ئانکو «بابی جه ماوهره کی» گهوری. ناقی ساره یی ژی بوو سارا، ئانکو «که چمیر.» ئەو دا بیته دهیکا ملله ته کی.

ل دویماهیکی بیست و پینچ سالان پشتی خودی بو ئیراهیمی د دهسپیکرن ۱۲ دا دیار بووی، ئەو چه نده روی دا. ئەوان کوره ک هه بوو ناقی وی ئیسحاق بوو. ئەو بوو کو ب ریکا ئەقی کوری بوو خودی به ره که تی بو جیهانی بینیت. ئەو ب ریکا دوینده ها ئیراهیمی بوو خودی روژه کئ سهری ماری بهه رشینیت.

به لی دبیت دهه کی فه کیشیت. د یا ما ی ژ دهسپیکرن دا، ئەم خیزانا ئیراهیمی یا ما ی ژی دنیا سین، کوری وی ئیسحاقی دوو کور هه بوون، یه عقوب و عیسو. ئەو ب ریکا خیزانا یه عقوبی بوو کو دوینده ها سۆزی به رده وام بوو، و دارا خیزانی دهست ب دانا چه قان کر. وه کو خودی سۆز دای، خیزان دا بیته ملله ته ک.

ئه فجال سالیین سۆزین دهسپیکر د دهسپیکرن ۱۲ دا، خودی بنیات بو زیده کرنا دوینده ها ئیراهیمی دانا و دوینده ها وی کره ملله ته ک. به لی ئەوان هیشتا چ ئه رد نه بوون. ههروه سال وی ده می خودی گو تیه ئیراهیمی ئەو دی ئه رده کی ژ رویاری نیل هه تا رویاری فورات ده ته دوینده ها وی، کو ژ مسرا نوکه هه تا عیراقی، ئەو

ئیکسەر وی ئەردی وەرناگرن. پیدقی بوو ئەو بچنە مسری و سەد سالەکان چاڤەرئ
بن بەری ئەو ل دویمایهیکئ ئەردەکی وەرگرن. بەلئ سۆز یا پاراستی بوو. خودئ
یئ رژد بوو گەلئ خو ل وی جهئ ئەو ب وان ددەت بەرەکهتدار بکەت.

سۆزین دویمایهیکئ یین خودئ داینە ئیبراهیمی ئەو بوو کو ب ریکا وی ئەو دئ
هەمی گەلین ل سەر ئەری بەرەکهتدار کەت. بەلئ داکو ئەو بیته بەرەکهت بو
هەمیان، پیدقی بوو ئیبراهیمی دەستپیکئ بەرەکهت ژ خودئ وەرگرتبا. هەرەسەب
دروستی ئەو چەندە روی دا. وەکو سۆز ب بورینا دەمی دیار بووین، خودئ گۆتە
ئبراهیمی کو ئەو دئ بیتە «خودایئ وان» (دەستپیکرن ۱۷: ۷-۸).

سۆزا کو بیتە خودایئ وان نە تشتەکئ ب روئاهی بوو. ب ئەفان پەیفان، خودئ
سۆز ددا کو هەمان بەرەکهتە خودئ دایە ئادەمی و حەوایئ بدەتە ئیبراهیمی و
دویندەها وی: ئەو دئ ل گەل وان وەکو خودایئ وان ژیت و ئەو وەکو گەلئ وی.
بەلئ ئەف چەندە پرسیارەکئ بلند دکەت: ئەرئ ئەو چ تشتە دئ ئیبراهیمی و
دویندەها ژ وئ نەریکیا وەکو یا ئادەمی و حەوایئ پارژیت؟ ئەرئ خودئ چەوا
دشیت گەرەنتی بکەت کو ئەو ژئ ئەفئ پەیمانئ ناشکینن؟

د دەستپیکرن ۱۵ دا، ئەم بەرسقا جوان بو ئەفئ پرسیارئ دینین. دەربارە
سالەکئ بەری ئیسحاق بیت، خودئ هاتە دەف ئیبراهیمی و دیتنەکا سەیر ب وی
دا. خودئ پرسیارا ئیبراهیمی کر کو هەندەک گیانە وەرەن بکەتە قوربان و کەلەخی ژئ
د نیقئ را کەر بکەت. پاشئ خودئ د نیشانەکئ دا بو وی دیار بوو وەکو دوکیلا
ئاگردانکەکی و گوریا چرادانکەکی یا کو د ناقبەرا نیقین گیانە وەرەن دا دەرباز دبوو.

دبیت ل وی دەمی ئەو دیمەنئ سەیر بیتە جهئ تینەگەشتنئ بو گەلەکان
ئەفرۆ، د جیهانا دیرین دا، رامانا وئ یا ئاشکەرا بوو. یا ئاسایی بوو بو دوو
هەفپشکان یین کو بەشدارئ پەیمانەکئ دبن داکو گیانە وەرەن بکەنە قوربان و
پارڤە بکەن وەکو ئیبراهیمی ئەو چەندە کری. ئەو دا پشتی هینگئ پیڤڤه د
ناقبەرا گیانە وەرەن دا چن، ریکەک کو پئ بیژنە ئیک و دوو، «دبیت ئەز ژئ وەکو
ئەفان گیانە وەرەن بم ئەگەر ئەز د ئەفئ پەیمانئ دا یئ سەرکەفتی نەبم.»

بەلئ د دیتنا دەستپیکرن ۱۵ دا، خودئ بتنئ د ناقبەرا گیانە وەرین قەدکری را

دەرباز بوو. ب ریکا ئەجامدانا ئەفقی چەندى، ئەوى خۆ بو پاراستنا ھەردوو لايىن پەيمانى گرى دا! ئەوى نە بتنى خۆ تەرخان کربوو سۆزى ب خۆ پاريزيتن، بەلى ھەروەسا دقيا بزانيت کو ئيراهيم دى دلسۆز مينيت و پەيمانى پاريزيت، ئەو، خودى، دا نازارا ئەجامين ئەوى شکهستنى کيشيت. خودى خۆ ب ھەردوو سۆزین دەستپیکرن ۱۲: ۲-۳ قە و ئەرکى برنا بەرەکەتى بو ھەمى مللەتین ل سەر ئەردى قە گرى ددا. د ئەفى دیمەنى جوان دا، خودى قەدەرا خۆ ب خۆ ژى ب ئەوى دویندەھا ئيراهيمی قە گرى ددا!

د بەشین بھین دا، ئەم دى ئەفان سۆزان بینین کو دەینە بجھئینان و زیدەکرن، بەلى بنیاتى ياکو دى ھیت د چیرۆکا ئيراهيمى دا دەیتە دیتن. خودى بو ئيراهيمى روھن کر کو دویندەھا ژنى دى ب ریکا خیزانا وی بەردەوام بیت، ھەروەسا ب دیتنا ئيراهيمى بوو کو خودى ئاشکەرا کرى کو ئەفان دیمەنان جیھە جى بکەت، ھوسا کو وی دقيا خۆ ژى بدانیتە ل گەل ئەفى دویندەھى.

➤ **ھزرىن سەرەكى د خودىنئاسيا پەرتووکا پيرۆز دا** ➤

دویندەھا ئيراهيمى

پەيمان

ئەرد

➤ **چيرۆك ھەتا نوکە** ➤

خودى پاشايەتیهك ئافرانند و ئەو پاشايە، بەلى ئەوى مروف ئافرانند داکو پشیکیشیا وی د ئەوى پاشايەتیی دا بکەن. ئادەمى و ھەوايى ئەف گازيە رەت کر، یا کو بەرى وان دايە گونەھى و مرنى. بەلى خودى سۆز دا کو ب ریکا دویندەھا ژنى ماری تىك بشکینیت، ئەوى کو دویندەھا ئيراهيمى ژى یە. ب ریکا خیزانا ئيراهيمى، بەرەکەتین پەيمانى دا بو ئەفى جیھانى ھین.

یه هودا پاشا

سهوله جان ژ ناف پیین یه هودای ده رناکه قیت. ده ستیپکرن ۴۹: ۱۰

ئه گهر ته پهرتووکا سی ئیس لؤیسی دیروکنامه یا نارنیا (Chronicles of Nar- nia) خواند بیت، تو دزانی کو ئیک ژ بابه تین هه ره رژد د زنجیره یی دا ئه وه کو، وه کو تره فلهه تهری قوربه شک دیبژیت «نارنیا چجاران یی راست نه بوو ژبلی ده می کوره کی ئاده می پاشا بوو.» چ پیتهر و سوسن و ئیدموند و لوسی بن یان ژی خانه دانا کاسپانی بوو، خوشتین و باشتین روژین نارنیای ل ژیر سه رده می دوینده ها ئاده می بوون. ئه ز هزر دکه م کو لؤیس د تشته کی ده رباره ی گه وه ری خودی و راسپاردنا ئاده می و حه وایی دگه هشت.

ل وی ده می کو لؤیسی ده رباره ی جیهانه کا پری دپنده یین ئاخفتنکهر و دارین کو ب ریقه دچن دنقیسی، ئه ف بابه ته ب راستی د جیهانا راسته قینه دا دروستره ژ کو د ناف نارنیا دا. د نارنیا دا مه زترین پاشا ئه سلانی شیر بوو. به لی د جیهانا راسته قینه دا، پاشای سۆزپیدای کوره کی راسته قینه یی ئاده مییه، کوره کی ئیبراهیمییه، و ههروه کو ئه م د ئه فی به شی دا بینین ژی، کوره کی یه هودایه.

ب دریژاهیا پهرتووکا پیروژ ئه م گه له ک تشتان ده رباره ی سۆزین خودی بوؤ ئیبراهیمی گوهد لی دین، گه له ک جاران ب ئیسحاق و یه عقبوی دهاته گۆنن به ره باب. په یمانا وی ل گه ل وان ئه و سۆزا ل باخچه یی عه ده ن دایه ئاده می و حه وایی به ره ف پیش بر و ریکه ک بوو یا کو وی پلان کری به ره که تا ئاماده بوونا خو بو جیهانی

بقه گهرينيته فه. ل وی ده می کو په یمانین دی دهینه دیار کرن، نه و دا ل سهر ئیک هینه ئافا کرن وه کو خودی کار بو بجهئینانا سوژین خو بو ئیراهیمی دکر.

به لی ده می نه م تهماشهی رهفتارا به ره بابان دکین، نه م ب دروستاهی تو ماره کا نمونه یی نابین. گه له ک ژ ژیارا وان به ری مه نا ده ته هندی باوه ری بینین کو نه و ئامراژین خودی یین مه به ستین قورتالکرتینه بو جیهانئ.

ئیراهیمی دره و کر ده رباره ی کو سارا هه فژینا وی بیت و وی بئخیته د مه ترسیا ده ستردیژیکرتی دا، دوو جاران. کورپی وی ئیسحاق ل دو یف شوپا بابی خو چوو، رت دکر کو نه وی هه فژینی ل گه ل هه فژینا خو ره به کایئ پیك ئینایت داکو ژیانا خو پاریزیت. یه عقوبی کورپی ئیسحاقی ترانه ب بابی خو و برایی خو عیسوی کر داکو نه و میراته کی مه زنتر بده ستفه بینیت. به لی پاشی عیسوی گه ف کرن کو نه و دی یه عقوبی کوژیت، ژ بهر هندی ژ یه عقوب نه چار ببوو ل دره به ده ری بو ماوه کی درپژ بژیت. ل ده می نه و ل دره به ده ری دژیا، نه وی هه فژینی ل گه ل دوو خویشکان پیك ئینا، ژ بهر کو بابی وان نه و خاپاند خویشکا دی دا وی جودا ژ وی یا کو وی حه ز ژئ دکر. ژ وان هه ردوو هه فژینان ل گه ل خزمه تکارین وان، یه عقوبی دوازه کورپ هه بوون. به لی نه وی گه له ک حه ز ژ کورپی خوئی یازدی یوسفی دکر، ژ هه میان پتر، هه تا کو بوویه نه گهری هندی کو براین وی وه کو به نده وی بفروشن و بیژنه بابی خو کو نه وی یی مری. هه روه سا نه و بتنی پارچا چیروکتیه!

هه تا د نافه راستا نه فی هه می ژکارکه فتنی دا، خودی کار دکر داکو نه فی دوینده ها سوژیدای پاریزیت. هه روه سا نه ف چهنده نیشا مه دده ت کو ل دویماهیکی مه به ستین خودی یین قورتالکرتی ب چ که سان فه دگریدای نین. وه کو وی سوژ دایه ئیراهیمی، خودی دی بهر پرسیاره تیا هه ردوو ئالین په یمانا خو راکه ت، به لی هیشتا نه وی سوژ دا کو کار د سوژین خو دا ب ریکا دوینده ها ئیراهیمی بکه ت.

نه گه ر ته په رتووکا ده سته پیکرن خواند بیت، تو دزانی کو یوسف رو له کی گرنه د دویماهیك پارچه یا په رتووکی دا دگریت. سوژا دوینده ها ئیراهیمی نه گه ره کا بوچی یوسفی رو له کی هوسا هه یه. خودی یوسف بکار ئینا داکو دوینده ها ئیراهیمی پاریزیت، نه و دوینده ها سوژیدای. ب ریکا سه خبیریا خودی، یوسف

بۆ دووهم زهلامى دهستهه لاتدار ل مسرى هاته بلندكرن. ب ریکا ئاقلمه ندیا خودی، یوسفی سه رژمارین سه رده می هه می، ل گه ل براین وی ژى، ئاماده كرن داکو روى ب روى هفت سالیڤ دريژین هه شكه سال بن. ده می براین یوسفی هاتین داکو گه می وی کومکری بکرن، یوسف ل گه ل خیزانا خو ئاشت بوو، و بابی وی هه می براین وی ژى هاتن داکو ل مسرى ل گه ل وی بژین. ئە فجا ژيانا یوسفی ده باره ی قه میسه کى ره نگاوره نگ نه بوو، هه روه سا ده باره ی ره وشتی وی یی به رز ژى نه بوو (هه چه نده ئە فه گه له ك یا گرنگ ژى بوو). نه خیر، چیرۆکا یوسفی ده باره ی سۆزا خودی یا پاراستنا گه لی وی بوو، هه تا د روى مرنا دیار ژى دا. ل وی ده می دوینده ها ماری پیکول دکرڤ دوینده ها ئیبراهیمی ژناف بهن، خودی یوسف پاراست داکو ئەو به شیئ براین خو پاریزیئ.

ده می ئەم به ره ف تیکستی خو یی بهیئ دچین، ده ستيپکرن ٤٩: ١٠، ئەم دی بینین کو، ل وی ده می خودی یوسف بکار ئینای داکو خیزانی ژ برس و مرنى قورتال بکهت، ئەوی برابه کى دی هه لیزارت کو بنیاتی پاشای یی خانه دانى بۆ بدانیئ. ئاده م و هه وا هاتبوونه ئافراندن داکو هاریکاریا بریقه برنا پاشایه تیا خودی بکهن و ل شوینا وی دهستهه لاتى بکهن. ب ریکه کى، پیدقی بوو ئەو بنه پاشا و شاهژن. ئە فجا نه جهی سه رسورمانییه ئەم بینین کو خودی سۆزین شاهانه بدهت.

ده می یه عقوبی نه قیئ ئیبراهیمی ل سه ر ته ختی مرنى ل مسرى، ئەو هه ر ئیک ژ کورین خو ب شیوازه کی به ره که تدار کر. به لی ده می بوویه دورا یه هودای، ئەوی به ره که ته کا شاهانه دای:

نه دهستهه لاتی ژ دهستی یه هودای دجیت،

نه ژى سه وله جان ژ ناف پیین وی ده رده که فیت،

تاكو شیلوه دهیئ؛

و مللهت ملکه چی وی دبن

(ده ستيپکرن ٤٩: ١٠)

ئەگەر تۆ شىبابى ئىك ژ كورپن يەعقوبى بەلبژىرى كو بىتە بابى پاشايەكى، ئەرى دا كى ھەلبژىرى؟ دىت ئىكەمىن ھەلبژارتنا تە يوسف بىت. پىشتى ھىنگى دىت تۆ راوینی بەلبژىرى، ژبەر كو ئەو ژ ھەمیان مەزنتەرە. دىت دەمەك فەكىشىت ھەتا تۆ ل سەر يەھودای یمینی.

پتیا كو ئەم دەربارەى يەھودای دزانىن ب شىوہكى بەرفرەھ یا رەقە. ئىكەمىن جارا ئەم گوھل يەھودای دىبن باخىت ئەو دەمى براين يوسفى وى دەفايژنە دىرەكى دا و پىكولئ دكەن برىار بدەن كا چ ل وى بكەن. يەھودای پىشنىارا ھندى كر كو ل شوينا يوسفى بكۆژن، ئەو دىشەن خو ژ وى خلاس بكەن و ھندەك پاران ژى دەھمان دەم دا بدەسقى بىنن ب رىكا فروتتا وى وەكو بەندەيەك (دەستپىكرن ۳۷: ۲۶-۲۷). بتنى ژ وىرى وىقە خرابتر لى دەيت. دەمى يوسف ل مسرى روى ب روى دەردەسەريان دبوو، كورپى ئىكى يى يەھودای بىى كو زاروك ھەبن مر. وەكو تىتالەك، كورپى يەھودايى دووبى بيژنا براين خو وەكو ھەقژين بو خو بر، بەلى ئەو ژى بىى زاروك مر. ل شوينا ئەو بەيلىت كو بوپكا وى تامار شوى ب كورپى وى يى سىيى بكەت داكو دويندەھا خىزانان وى بەردەوامبىت، يەھودای ئەو بو مالا وى ھنارت. بەلى تامارى يەھودا ب خو د سەردا بر و ل گەل وى رازا، و ئەوى كورپن وى يىن جىمك بوون. ئەفجا ئەو باب و باپىرى نەقىين خو بوو. يا بزەھمەتە تىشتەكى ھوسا بەيتە چىكرن!

ئەو بو دويندەھا ئەقى خىزانان شەكستى بوو كو خودى سۆزا سەولەجانى پاشايەتى، گوپالى دەستھەلاتدارى، داى. بەلى دويندەھا يەھودای نە بتنى دى بىتە پاشايى ئىسرائىلى، ئەو دى بىتە پاشايەك ل سەر مللەتان. يەعقوبى پىغەمبەرايەتى كر و ديار كر كو شىلوھ و گوھدارى مللەتان دى بو كورپى وى يى شاھانە يەھودای بىت، سۆزەكا بەھادارە بو زەلامەكى ھوسا.

پىدقىە ئەف سۆزىن دەربارەى مللەتان مە ب تەمامى نەخاپىنن. بىرا خو ل سۆزا بو ئىبراھىمى بىنە: «ب رىكا تە ھەمى مللەتىن ل سەر ئەردى دى بەرەكەتدار بن.» ئەگەر نىەتا خودى ئەو بىت كو راسپاردنا ئادەمى و ھەوايى بقەگەرىنىت و بەرفرەھتر لى بكەت داكو ھارىكارىا وى بكەن دەستھەلاتا پاشايەتيا وى دا، و ئەو

نيه تا وی بوو، ئەفجا ئەم پيشبيني دکهين کو بهره که تا ئيراهيمی دی بو هه می ملله تان ب ریکا ئیک ژ دوینده ها شاهانه چیت. ئەفهیه یا کو ب دروستاهی ل قیری روی ددهت. ئیک ژ دوینده ها ئيراهيمی، و بتاییه تی وه کو ئەف تیکسته بو مه ئاشکه را دکهت، ئیک ژ دوینده ها یه هودای، نه بتنی دی ملله تان بهره که تدار کهت، به لکو ب ئەنجامدانا ئەفی چهندی ئەو دی ههروه سا ئاماده بوونا پاشایه تیا خودی د ئەفی جیهانی دا نوی که ته فه و هه تا به فره ه ژی کهت.

ئەفجا د دهستیپکرن ۶۹ دا، ئەم دزانین کو دوینده ها ئيراهيمی دوینده هه کا شاهانه یه، پاشایه ک یی کو ب ریکا وی دی مللهت هینه بهره که تدارکرن. وه کو ئەم فه دگه رین ل وی ریکا کو خودی گه لی خو ب ریکا یوسفی پاراستین و هه تا کرایرین بهروفاژی یین یه هودای ژی بکار ئینان داکو سۆزا دوینده هی پاریزیت، ئەم دشیین پهیره وکرنا ئەرکی وی ببینن داکو سۆزین خوین قورتالکرنی پاریزیت.

د پهرتووکا دهستیپکرن دا، ئەم فیڕ دبین کو دوینده ها ژنی و دوینده ها سۆزیدایا ئيراهيمی و دوینده ها شاهانه یا یه هودای دی ئەو بن یین کو خودی ب ریکا وان ئەرکی هه رشاندا سهری ماری بجه دئینیت. به لی ل دویماهیکا ئەفی ئیکه مین پهرتووکا د پهرتووکا پیروژ دا، دوینده ها ئيراهيمی، ئەوی سۆزیدای، کو ل دویماهیکی و ب ته مامی سۆزین خودی بجه نه ئینانه، هه رچه بیت هیشتا بجه نه هاتینه.

دییت تو ل قیری هزر دکه ی کو نافونیشانی ئەفی پهرتووکی د خایینۆکن. ل دویماهیکی مه سیئیکا ریکی ب دویماهیك ئینا، و هیشتا ئەم ژ پهرتووکا دهستیپکرن ب دویماهیك نه هاتینه! دا ته پشتراست بکه م ئەف چهنده ب نیهت هاتیه کرن. ئارمانجا مه ئەوه کو د چیرۆکا پهرتووکا را ب ته ماشه کرنا چهنده تیکستین کیم ده رباز بین. داکو د چیرۆکا بنگه هین یا پهرتووکا پیروژ بگه هین. هه رچه وا بیت، دقیت ئەم تیگه هشته کا باش ژ دهستیپکی وه ربگرین. ب راستی ژی یا پیدقیه گه له ک پارچین دی یین پهرتووکا دهستیپکرن تاقی بکهین. مه چ ده م ل گه ل له هیئ و سۆزین ئەردی نه بوراندیه، یان ژی نیشانی دهرباره ی قوربانینا یین کو ئەم د چیرۆکین قابیل و هابیلی، نوحی، و ئيراهيمی دا دبیین. به لی مه شیوازی بنگه هین

یئ پهمانئ د پرتووکا دهستپیکرن دا یئ دیتی، و ئەفه ژى بنیاته بو ههمی یا ماى
ژ چیرۆکا پرتووکا پیروژ و ب راستی ژ ههمی یا ماى ژ دیرۆکئ ژى.

نوکه ئەم دئ لهزاتیا خو هه لگراین و ژ گه لهك بابەتان ب لهز دویر كهفین. د
بهشئ مه یئ بهیئت دا، ئەم دئ گرنگیئ دانینه سهر كا چهوا قوربان و دهستووری
موسای چیرۆكا پرتووکا پیروژ و سۆزین قورتالکرنئ بهرهف پیش دبهن.

هزرین سهره کی د خودنیا سیا پرتووکا پیروژ دا

پاشایه تی

دوینده ها (یه هودای)

چیرۆك هه تا نوکه

خودئ پاشایه تیهك ئافراند و ئەو پاشایه، بهلئ ئەوی مروف ئافراندن داكو
پشیکیشیا وی د ئەوی پاشایه تیئ دا بکهن. ئاده می و چه وایئ ئەف گازیه رت
کر، یا کو بهرئ وان دایه گونه هئ و مرنئ. بهلئ خودئ سۆز دا کو ب ریکا
دوینده ها ژنئ ماری تیک بشکینیت، ئەوی کو دوینده ها ئیبراهیمی ژى یه. ب
ریکا خیزانا ئیبراهمی، و ب تایبه تی دوینده ها شاهانه یا یه هودای، بهره که تین
په یمانئ دا بو ئەفئ جیهانئ هیئن.

به رخی جه ژنا ده رباز بوونی

خودان دئی ژ ده رگه هی ده رباز بیت.

ده رکه فتن ۱۲: ۲۳

«ئه رئی بوچی ئه و هه می تشتین خویناوی د پهرتووکا پیروژ دا هه نه؟ ئه رئی ما خودی نه دشیا خو د سهر ئه و ده ستورئی به رئی را بها قیژیت ل گه ل قوربانی و ری ساین وی یین سه یر، و راست به ره ف ده نگوباسی خوشفه بجیت؟»

ئه گهر ته جاره کئی ئه ف پرسیاره ژ خو کربن، تو نه ئیکه مینی. گه له ک مه سیحی زه حمه تی دکیشن کو تیبگه هن کا بوچی ده ستورئی موسای یی گرنگ بوو. ل وی ده می کو د شیائین من دا نینه کو ئه ز به رسقا هه می پرسیارین ته د پهرتووکا هوسا کورت دا بده م، د ئه فی به شی دا من د قیت رو ناهیی بدامه سهر ده ستورئی، و ب تایبه تی ل سهر قوربانیین وی، ب ری کا رو ناهیدانانی ل سهر جه ژنا ده رباز بوونی د ده رکه فتن ۱۲ دا. به لی دا کو بگه هینه ئه فی تیکستی، پیدفیه ئه م نیزیکی ۴۳۰ سالان به ره ف پیشفه بچین ژ دویمه ییک راوه ستانا خو. هه روه کو من د به شی ده رباز بووی دا گوئی، ده م هات پیچه کئی له زی بکه یین!

ل ده ستییکا پهرتووکا ده رکه فتن، ئه م دینین کو براستی خیزانا ئیبراهیمی هیشتا ددویرن ژ ژیانئ ل جهی خودی و به رفره هکرنا به ره که تی بو ملله تان ژ دویمه ییک جار ئه م راوه ستیاین. پشتی خیزانا ئیبراهیمی ل سهرده می یوسفی چووینه مسری، ئه و ل ویری ئاکنجی بوون و ل ویری زیده بوون. د ماوی چوار سه دسالین بهین دا،

ئەو ژ خېزانە کا حەفتى كەسان كو يەعقوب ژ فەلەستينى هاتە ناڤا مللەتە كى كو بو نىزيكى دوو مليون كەسان گەشە كرى، يىن كو وه كو ئيسرائىلى بەرنياس بووين، پشتى كو خودى نافە كى دى ب يەعقوبى بەخشى ئەو ژى ئيسرائىل بوو. نە جەئى مەندەهوشى بوو و مسريان ئەو وه كو گەفەك دديت، ب تايەتە پشتى خانەدانە كا شاهانەيا نوى هاتى سەر دەستەهلاتى و چ تشت دەربارەى يوسقى نەدزانى. ئەفجا مسريان خېزانە ئيرهمى كىر بونە بەندە و ب نە چارى كارىن بزه حمەت ب وان دانە كرن. ئەو هيشتا ل وى جەئى خودى سۆز پىدای نەبوون، هەر وەسا ئەو ل ژىر زۆردارىا مسريان بوون. راستى ئەفەيە، ئەو پىدقى بوون بەئنه رزگار كرن!

دويندەها ماری، كو ب مسريان هاتبوونە لەشدار كرن، رابوو قە و پىكول كرن دویندەها خودى سۆز پىدای بنبر بكتە. داکو گەشە كرنا خېزانە ئيرهمى هېواش بكنە، پاشايى مسرى كو فیرعەونە فەرمان دا كو هەمى زاروكين كور يىن ئيسرائيليان بەئنه كوشتن. بەلئ ئىك زاروك ژ ئەفئ قەدەرى رزگار بوو. مووسا هاتبوو رزگار ببوو، ل دیوانا فیرعەونى مەزن ببوو، و ل دویماهیكى گازیا خو بلند كر داکو گەلئ خودى دەست ژ بەنداتی بەردەن (پشتى چەند ئاستەنگان و نەخوشیان ب درىژاھیا رىكى).

خودى گوھل نالینا گەلئ خو بوو و دەرکەفتن ۲: ۲۴ دىژتە مە «بیرا وى ل پەیمانا وى ل گەل ئيرهمى و ل گەل ئىسحاقى و ل گەل يەعقوبى هات.» ئەوى سۆز دابوو كو پەیمانا خو ل گەل بابكان پارىزیت، هەر وەسا ئەو دى پىنگاڤا بەئت هافىزیت ب رىكا قورتالكرنا گەلئ خو ژ بەندایەتیی و دانا دەستورى ب وان. ئەفجا ئەم چ دى دەربارەى دەستورى و فەرمايىن وى بىژین، ئەم نەشئین ژبیر بکەين كو ئەفە بەردەوامیە كا سۆزین خودیە بو ئيرهمى، كو ب راستى بەردەوامیە كا سۆزا وى يا قورتالكرنئىە بو ئادەمى و حەوايى.

ئەرى خودى ب دروستاهى چەوا گەلئ خو ژ بەندایەتیا ل مسرى قورتالكرن؟ ل وى دەمى كو ئەوى هیزا خو ب دەھ دربان نیشا مسريان دای، ئەم بەرسقا سەرەكيا ئەفئ پرسىارى د دەرکەفتن ۱۲ دا دىنين، ل وى جەئى دویماهیك درب كو مرنا هەمى نەخرين ل مسرىە، كو هاتیە فەگىران. ل شەفا بەرى كو ئەوى

ل دویمایهیکئ ئهوان ژ مسرئ رزگار بکهت، خودئ فەرمان دا کو ههر خیزانه کا ئیسرایلی بلا بهرخه کی بکهته قوربان و خوینا وی ل سهردهه رین دهرگههئ مالا خو و مهلبه نین وی به لاقه بکهت. پاشی وی گوئ:

خودان دئ دهر باز بیت، دا دربه کی ل مسریان بدهت. ده مئ خوینئ ل سهر سهردهه ر و ههر دوو مهلبه نان دبینیت، خودان دئ ژ دهرگههئ دهر باز بیت و ناهیلیت فریشته یی و پرائکه ر به پته د مالین هه وه قه کو دربی ل هه وه بدهت. (دهرکه فتن ۱۲: ۲۳)

ب ریکه کا گه له ک راسته وخو، خودئ گه لی خو ب خوینا بهرخین جهژنا دهر باز بوونئ قورتال کرن. چنکو بهرخ هاتبوونه قوربانیکرن، یا پیدقی نه بوو خه لک مرن. چنکو خوینا بهرخه هاتبوو رژتن، نه خریین کوپ د خیزانا ئیبراهمی دا دپاراستی بوون.

یا پیدقی بو ب ئهقی رهنگی با چنکو مسری بتنی ل ژیر سزاین مرنئ نه بوون. ئیسرایلی ژی وه کو وان د تومه تبار بوون، ئه گهر پتر ژ وان نه بیت. ل وی ده مئ کو ئیسرایلی تومه تبار ب په رستنا گه له ک خوداوه ندین دی، ئیسرایلی ژی ب پووتپه ریسیئ و گومان کرنا سوژین خودئ یین قورتالکرنا وان ههر دووکان دتومه تبار بوون. ئهون زویکا گومان ژ سوژین خودئ برن پشتی فیرعه ونی بارئ سهر ملین وان زیده کری (دهرکه فتن ۵: ۲۱). هه تا پشتی خودئ ئه و ژ مسرئ ژی رزگار کرین، ئه و بهرده وام بوون و ل دهریا سو و ل چیا یئ سینا و ل چولی ژی گومان ژ وی برن. وه کو ئاده می و هه وایئ، ئه وان گومان برن کو په یقیئ خودئ راستی بن. ههروه سا ژ بهر ئه وئ چه ندئ، وه کو ئاده می و هه وایئ، ئه و ل ژیر سزاین مرنئ بوون. به لی ل ده مئ خودئ مسر داد کری، ئه و ریکه کا قورتالکرنتی بو گه لی خو دابین کر. ههروه سا ئه قئ ریکا قورتالکرنتی بنیاتئ وی ده ستوروی ل نیزیك ئه و دا ده ته وان دانا.

وه کو خودئ د ناڤا مسرئ را دهر باز دبوو، و درب ل هه می نه خریین کوپ ددا، ئه و ژ ئه وان مالین ب خوینا بهرخان هاتینه نیشانکرن بوری. بهرخ مرن داکو کوپین وان یین نه خری نه مرن. هه رچه نده مه ئه ف نیشانه بهری نوکه ژی یین

دیتین، ئەڤه ئێك ژ ڤهوه یین ئاشکه رایین دەستپیکتیه دهرباره ی پره نسپا گرنگا په رتووکا پیروژا پینگهورینن. بهرخین جهژنا دهربازبوونن بۆ نهخرین ئیسرایلی پیگهور بوون. د ئەڤی ئیکه مین جهژنا دهربازبوونن دا خودی هزر کر کو قوربانین بهرخ تیرا وی چهندی هه نه کو گه لی خو ژ دادکرنن قورتال بکهت، هه چنه بیت بۆ دهمه کی.

به لی ئاریشه کا مهزن ل گه ل ئەڤی قوربانی هه بوو: ل نیزیك خه لك دی پیدڤی ئیکتی دی بن. وه کو بهری دهمه کی مه دیتی، خه لکی ب بهرده وامی د رابردوی دا گونه ه کر، ههروه سا گه له ک ڤه ناکیشیت ئەو دووباره گونه هی بکه نهڤه و سئ باره و چوار باره ژ. داکو بهری ئیسرایلیان بده ته کهفتا وان یا بهرده وام داکو باوهری ب په یشتن خودی بینن کو ئەو د راستن و ئەو بهرده وام پیدڤی لیبورینا وینه، ئەوی دهستور ب وان دا.

پشتی ئەو د ده ریا سۆر را ئیناین و ل چیا سینا په یا کرین، خودی بهرده وام ریکه کا قورتالکرنن بۆ وان دابین کر. ئەوی دهستوره ک ب ئیسرایلیان دا کو ئەو بۆ ملله ته کی ریڤخستن و دهرباره ی پیروژیا وی و داخوایا وی ژ گه لی وی نیشا وان دا. ئەوی په یمانه ک دا وان کو پری مه رج و یاسا بوو، به لی ئەو په یمانه ل سه ر هه ردو سۆزین وی یین بهری نوکه بۆ ئیبراهیمی و کارن وی یی دلوقان هاتبوو ئافاکرن داکو ئەوان ژ به نیاتیا ل مسرن رزگار بکهت.

ئەڤجا دهستوری ئیسراییل وه کو ملله ته ک نیشان دا، وه کو «ملکی تاییهت» یی خودی (گۆتارا مووسای ۷: ۶). به لی سیسته م قوربانیدانن ستوینا دهستوری بوو. هه ر سال، کاهنن لیڤی، دوینده ها کورنن یه عقوبی لیڤی، پیدڤی بوو ب سه ده ها قوربانیان پینشکیش بکهت. ئەگه ر ئەوان راسپارده یین دهستوری پاراست بن، هه ر ئیک ژ دوینده ها ئیبراهیمی دا قوربانین گیانه وه ران بینیت. په یاما بۆ هه ر ئیک ژ وان ب ریکا هه ر گا و بزنه کا هاتیه قوربانیکرن ئەڤه بوو: «تۆ ژ هه ژی ئەڤی چهندی. پیدڤیه ئەڤه خوینا ته با.»

هه ر سال ملله تی ئاههنگا ئەوی سالفه گه را جهژنا دهربازبوونن یا ئیکتی ل مسرن د گه را. هه ر سال پیدڤی بوو هه ر خیزانه ک بهرخه کی دی وه کو پیگهوره ک بکه ته

قوربان. نوکه بو دهمه کی خو بدانه جهی ئیسرائیلیه کی. ئەگەر تو براستی د پهیاما قوربانیان بگههی، تو دی هزر کهی: «ئەنجامی گونەهی مرنه، بەلی ل باخچهی، خودی سۆز دا کو ل سەر کاریگه ریا گونەهی بسەرکه فیت و ل دویماهیکی مار تیکشکاند. هەرچاوا بیت پیدفیه ئەف قوربانە سال ب سال بهیته دووباره کرن.

ئەفجا ئەو ب راستی نه شین گونەهی تیک بشکینن. ب راستی دەمی ئەز قوربانە کی پیشکیش دکەم، ئەز دانپیدانی دکەم کو ئەز ژ ههژی مرنی مه. ههتا تشتهک یان ژی ئیکی مهزنتر بهیته، هه می یا کو ئەز دکەم ئەوه کو ئەز یا مسوگەر گیرۆ دکەم. ئەز پیدفی قوربانە کی مهزنترم!»

ل وی دەمی کو خودی گه لهک مه بهست بو دەستووری هه بوون، ئیک ژ روهنترین و گرنگترین مه بهستان ئەو بوو کو ئاماژی ب ههوجهیا قوربانە کی مهزنتر کو هیشتا نه هاتیه بدەت. ئەف قوربانە دا ماری تیک شکینیت و کاریگه ریین نه فرهتا خودی به روفازی کهت. ئەفجا یا پیدفیه ئەنجام هوسا بیت کو دا دویندهها سۆزپیدای ب ریکه کی گونەهی تیک شکینیت ب ریکا دابینکرنا قوربانە کی دویماهییک و تهمام.

خودی گه لی خو ژ به ندایه تیا ل مسری قورتال کرن ب ریکا پیگهوره کی. هه ر ژ دەستپیکا پهرتووکا پیروژ، پاشی شیوازی قورتالکرنی هاتنه دامهزراندن. د ئیکه مین جهژنا دهربازبوونی دا ئەم وی شیوازی کو خودی د دەستووری دا دامهزراندی دبینن. پهیمانا مووسای هه می ئاماژی ب ههوجهیا قوربانە کی مهزنتر دکەت. ئەو بهری مه ددهته دویندهها سۆزپیدای.

پشتی ملله تی ئیسرائیلی ژ نوی هاتیه پیکینان چیاپی سینا بجه هیلا، ئەو بو ماوی چل سالان ل دهستی گه ریان ژ بهر گونەها وان یا بهردهوام، ئەوان دووباره و سیباره ل دهستی خو ب دەست هزین خوڤه بهردا. بەلی ل دویماهیکی خودی ب کهره ما خو بهری وان دا ئەردی سۆزپیدای. خودی سه رکه فتن کره بههرا ئیسرائیلی ل سه ر ملله تین ل سه ر ئەردی ئاکنجی داکو جیگری مووسای کو یه شوعه ل دویماهیکی دشیت بیژیت، «ئیک په یف ژی نه کهت ژ وان هه می سۆزین خودان خودی هه وه دهرباره ی هه وه داین» (یه شوع ۲۳: ۱۴).

ل ئەفی جهی چیرۆکی، دبیت هوسا دیار ببیت کو خودی ل دویماهیکی ئەو

رهوشین مینا باخچه یی عهدهن فهدگه راندنه فیه. ئیسرائیلیان ب ریکا دهستووری
 تاشکه راکرنا راسته و خوؤیا خودی هه بوو داکو دهسته لاتتی ل وان بکته و که ره ما
 خودی ل گه ل ئاماده بوونا وی ل گه ل وان هه بیت. ههروه سا ئه وی گه لی خو
 یی ئینایه ناڤا وی ئه ردی ئه وی سۆز پیدای. به لی وه کو ئاده می و هه وایی ئه و
 به رده وام بوون د گۆمانکرنا په یفا خودی دا و بنپیکرنا دهستووری وی و خواستا
 ژینا دویر ژ ئاماده بوونا وی. وه کو ئاده می و هه وایی ئه و ب دهسته لاتا خودی ل
 سه ر وان درازی نه بوون. ل دویمه یکی ئه وان داخوازا پاشایه کی وه کو یی ملله تین
 ده ورو بهر کر.

باوهر بکه ی یان نه، خودی ئاها تشته کی وه سا ب وان دا. به لی ئه فه نه ئه و
 جوړی پاشای بوو یی کو ل دویمه یکی بشیت سه رکیشیا تیکشکاندنا گونه یی
 و مرنی بکته یی کو پیدقی بوو ئه و ئیگه ریابان. ل شوینی شاول پاشا ب
 دروستاهی یی وه سا بوو وه کو وان قیای، پاشایه کی وه کو یین ملله تین ده ورو بهر
 بوو، پاشایه کی کو پشتگه رمی هیزا له شکه ری و ئاقلمه ندیا مروقی و په رستنا
 خوداوه ندین نه دروست بوو.

به لی ئه فه ئه و پاشا نه بوو یی کو ب ریکا وی سۆزین خودی بجه بهین. ئه و
 پاشایه دی پشتی ده مه کی درپژ هیت.

» —————> **هزرین سهره کی د خودیناسیا په رتووکا پیروژ دا** —————>

قورتالکرن

پینگهوری

» —————> **چیرۆك هه تا نوکه** —————>

خودی پاشایه تیهك ئافراند و ئەو پاشایه، بهلئ ئەوی مروف ئافراندن داكو پشینکیشیا وی د ئەوی پاشایه تیئ دا بکهن. ئادهمی و ههوايئ ئەف گازیه رته کر، یا کو بهرئ وان دایه گونههئ و مرئ. بهلئ خودئ سوژ دا کو ب ریکا دویندهها ژنئ ماری تیک بشکینیت، ئەوی کو دویندهها ئیبراهیمی ژئ یه. ب ریکا خیزانا ئیبراهمی، و ب تاییه تی دویندهها شاهانه یا یه هودای، بهرکه تیئن پهیمانئ دا بو ئەفئ جیهانئ هیئن. چنکو خه لک هه می یئ تومه تبار بوو و ژ هه ژئ مرئ بوون، قوربانین ده ستوورئ موسای ئاشکه را بوون پتر ب ئاشکه رایی پیدقیاتیا وان بو پینگهوره کی بوو.

ئەز دى تەختى پاشايەتيا وي بۆ ھەتاهەتايى بەردەوام كەم.

۲ ساموئيل ۷: ۱۲-۱۳

دوير ژ چۆنى كاش و ھندەكەين دى، ئەز نە پشەفانەكە مەزنى ھونەر مەندەين فلكلورىمە. خەلەت د من نەگەھە، من چ تشت ب دژى ئەوى جورى نینە، بەلى پراييا سترايىن فلكلورى يىن نوى وەكو ھەمان سترايىن پۆپ يىن سەردەمانەنە، پرى رۆناھى و يىي گەلەك ھزركرن.

بەلى ئەز مەزن دبووم و من گوھل ھندەك سترايىن فلكلورى بوويە، و ريزەك ژ ئيك ژ سترايىن گارس بروكسى مايە د سەرى من دا: «ھندەك جاران ئەز سوپاسيا خودى دكەم بۆ نقيژيىن بەرسقنەداى.» پشەتى ئەوى ريزى، خوديىياسيا ئەوى سترايىن گەلەك بەز ژوردا دەيىت، و راستى ئەو ھەكو بروكس بەحسى نقيژيىن بەرسقنەداى ناكەت، بەلكو بەحسى وان نقيژان دكەت يىن كو خودى ب وى ريكاً وى قىاي بەرسقنەداى. بەلى ئەز دزانم مەبەستا وى چيە، ھەرچنەبيت ئەز دزانم كا مەبەستا وى چيە. ئەگەر خودى ھەرتشتى ئەم داخواز دكەين بدەتە مە، ئەم دا دخەمگين يىن. ب ريكاً دلوقانیا وى، ئەو گەلەك جاران ژيانا مە ب ريكاً وى دقيت روھن دكەت.

ب ھەمان ريك، خودى رى ب چ كەس نادەت، ھەتا داوود پاشاى ژى، كو فەرمانا ئاشكەراكرنا پلانا وى يا قورتالكرنى بدەت. وەكو ئەم دى د راوہستانا خو يا بھيىت

دا بینین، خودی یی رژه د بجهئینانا مه بهستین خو دا ب ریکا وی دقیت، ههروه سا نه خواسته کا مروقی گونه هکار نه ژی داخوازه کا نه ریبه رانه «هاریکاریا خودی» دشیته ئه وی چه ندی بگهوریت.

د چند راهه ستاندین بوری دا مه دیت خواسته کا گونه هکار هاته راهه ستاندن ده می خودی ریگری ل ئا فاکه ری بوری بابل کری، ئه وین کو پیکول دکر نافه کی بو خو دروست بکه ن. ل شوینی وی سوژ دا نافه کی مه زن بو ئیبراهیمی دروست بکه ت. د راهه ستانا مه یا بهیت دا ل سهر گه شتا مه یا چیروکا پرتووکا پیروز، ئه م دی بینین کو خودی ئاره زوویا باوه رهنه ندیا داوودی بگهوریت داکو خانیه کی بو خودی دروست بکه ت بو سوژه کا حییه تیکه ر داکو خانیه کی و نافه کی بو داوودی دروست بکه ت!

گه له ک ده م فه نه کیشا بو پیغه مبه ر ساموئیلی بزانت کو پاشای ئیکئی یی ئیسرائیلی شاول نه پاشای سوژ پیدای خیزانا ئیبراهیمیه یین کو ئه فه چه نده کا دریژه ئه و چاقه ری. به لی پیدقی ناکه ت ئه ف چه نده وان که سان یین کو ئاگه ه ژ ئه فی قوناغی هه ی مه نده هوش بکه ت. ل دویمه هیکی شاول ژ هوزا کورپی یه عقوبی بنیامییه، نه کو یا یه هودای (خیزانا به رفه ها یه عقوبی ئه و ژ دوازه کوران پیک ده ات بوونه دوازه ملله ت یین کو ملله تی ئیسرائیلی پیک دینا). پیدقیه دوینده ها سوژ پیدایا ژئی نه بتنی دوینده ها ئیبراهیمی بیت به لکو دوینده ها یه هودای ژی بیت.

ههروه کو خانه دایا شاول پاشایا دومکورت به ره ف ژووردا دچوو، خودی ساموئیل هنارته مالا جیسی ژ خیزانا یه هودای. ل ویری ئه وی کورپی جیسی یی بچویکتین دیت، ب نه پنیقه ده ستینشان کر کو بیته پاشای بهیت، و پاشی هیلا کو دوودی گه نج چاقه ری بیت. ههروه کو هه یف ده رباز بووین داوود وه کو وی پاشای ده اته نیشاندان یی کو گه له ک ل ئیسرائیلی چاقه ری بوون. ئه وی ب نافوده نگیه کا مه زن گولیا س مه زن تیک شکاند، ل گه ل وی گه له کین دی ژی ژ دوژمین خودی هاته ژنافرن. ههروه کو ئه وی بو گه لی خودی جه نگ دکر، کو سه ره کفتن ل دویف سه ره کفتنی بده ستفه دینا، شاول دشیا ببینیت کا با به ره ف کیفه دچیت، ههروه سا ل دویمه هیکی داخوازا کوشتنا داوودی کر. به لی خودی داوود پاراست و به رده وام

سهرکه فتن کره بههرا وی. ل دهمن شاول و ههمی کورین خو ژ بلی ئیکی بتنی ل گوره پانا جهنگی مرین، ل دویماهیکی داوود بوو پاشا.

د ماوی نژیکی هفت سالین دهستیکی یین سهردهمن داوودی، ئهوی هیزا خو بنهجه کر و ئورشه لیم داگیر کر، و ئهو کره پایتهختی خو. ههروهسا ئهوی تهختی پاشایهتیا خو د باژیری دا دانا، ئهوی دقیئا ئهو خیفهتا ل روژانین دهرکهفتنی بو پهرستنن دهاته بکارینان بو پهرستگهههکا دومدریژ بهیته گهورین بو رومومهتا خودی و جههکی هه رههیی بو پهرستنن ب خه لکی بدهت. سندوقا پهیمانی د دهستی وی دا بوو، ئهو جهی کو خودی سۆز لی دای کو گهلی خو لی بینیت (دهرکهفتن ۲۵: ۲۲)، ههروهسا ئهو یی ئاماده بوو بینیه د ناڤا پهرستگهها نوی دا. ههروهکو ئهم د زه بووری دا دبیینن، داوود ژ نژیکقه ل گه ل خودی هاتوچوون دکر و د راما نا وی چهندی دگه هشت کو خو شی ب بهرکهتا ئاماده بوونا خودی بهی!

ژ ئهقی چهندی ههمی ئهم دشین بیژین کو ههزا داوودی ههزهکا هیژا بوو. ل دویماهیکی ئه ری ئه و چ بهرکهتا مهزنا پهیمانی بوو یا کو ئادهمی و ههوا یی ل باخچه ی ژ دهست دای بهلی خودی سۆز ب فه گهراندنا وی دای؟ ئه و بوو کو خودی ب خو ل گه ل گه لی خو بژیته، کو ئاماده بوونا وی دی هه تاهه تای ل گه ل وان بیت. ههروهسا ئه ری ئه و چ ریخوشکهره ژ ئهقی باشر کو ب ریکا ئاڤا کرنا خانیه کی هه تاهه تای بو خودی کو تیدا ئاکنجی بیت داکو گه لی وی ب دروستی بشین پهرستنا وی بکه ن و قوربانیا ن بو وی بدهن؟ داوودی داخوازا رازه مندیا پیخه مبه ر ناتانی ژ ی کر بوو. ناتانی ژ ی پشتگیریا وی کر و گوئی «خودان ل گه ل تهیه» (۲ ساموئیل ۷: ۳).

بهلی خودی پلانه کا جیاواز هه بوو. ل وی دهمن کو داوودی ههزا ئاڤا کرنا خانیه کی دکر کو گه لی ئیسرا ئیلی بشین لی پهرستنن بکه ن. خودی ههزا خانیه کی دکر کو ههمی ملهت پهرستنن لی بکه ن. ل وی دهمن کو داوودی ههزا جهه کی بو روینشتنا ئاماده بوونا خودی ل ئورشه لیم دکر، خودی ههزا خانیه کی گه لهک مهزنتر دکر یی کو لی ئاکنجی بیت، ههروهسا دویندهها داوودی هه تاهه تای دهستهه لاتن لی بکه ن. ئانکو خودی سۆزه کا هوسا مهزن دا داوودی کو چ جاران د ههزا وی دا نه بوو.

خودى گۆتە ناتانى كو يا پېدفيە ئەو بچيت و راستيا بابەتى بۆ پاشاي بيژيت. داوود ئەو نينه يى كو پەرستگههئى ئاڧا بکەت. د ماوى چوار چەرخين خودى دەستور داي، وى داخواز نەكريه كو خەلك خانیهكى بۆ وى ئاڧا بکەت. هەر وەسا داوود ژى ئەو نينه يى كو ئەڧى چەندى بکەت. ئەو پرۆژەيه دى بۆ كورپى وى هيته راگرتن. بەلى ل وى دەمى كو داوود خانیهكى بۆ خودى ئاڧا نەكەت، خودى دى خانیهكى بۆ داوودى ئاڧا كەت (۲ ساموئيل ۷: ۱۱).

و ل دويمهيكى ئەم گەشتينه راوەستاندا خو يا بهيت د گەشتا مه يا ناڧا پەرتووكا پيرۆز، ل وى جهن خودى شروڧە دكەت كا ئەو خانينى ئەوى بۆ داوودى ئاڧا دكر يى چەوايه. ئەو خانیهكى ژ دارى كاژى ناييت، وەكو داوودى دڧيا ئاڧا بکەت. ل شوينى ئەڧ خانیه دى خانهدانەكا شاهانە بيت يا كو دى بۆ هەتاھەتايى مينيت! دەمى رۆژا تە ئاڧا بيت و تو دچيه دەڧ باب و كالين خو، ئەز دى دويندەها تە پشتى تە راکەم، يين كو دى ژ تە ب خو بن، و ئەز دى پاشايەتيا وى ئاڧا كەم. ئەو دى بۆ ناڧى من خانیهكى ئاڧا كەت، و ئەز دى تەختى پاشايەتيا وى بۆ هەتاھەتايى ئاڧا كەم. (۲ ساموئيل ۷: ۱۲-۱۳)

پشتى داوود مرى خودى گۆتى كو دويندەها تە يا شاهانە دى يا بەردەوام بيت. خودى دى پاشايەتيا كورپى داوودى هەتاھەتايى ئاڧا كەت. بەلى يا كو سۆز پى بهيتە دان ژ وى چەندى مەزنتر بوو. خودى نەبتنى دى پاشايەتيا كورپى داوودى ئاڧاكەت، بەلكو ئەڧ كورە دى ئارەزوويا داوودى ژى بجه ئينيت ب رىكا ئاڧاكرنا مالەكى بۆ خودى. هەر وەكو ئەو ئەڧى پەرستگههئى ئاڧا دكەت، پاشا ئانكو كورپى داوودى دى بيتە ئەوى كو بەرەكەتا ئامادەبوونا خودى بۆ گەلى وى ب رىكەكا كو هەتاھەتا بمينيت ئينيت.

وەكو ئەم بەرى خو ددەينه پاش و ھندەك پارچەيىن وى چيروكا مه ديتى بدەينه بەر ئىك، ناييت ئەم ئەڧى بابەتى ژبير بکەين. هەر وەكو مه بەرى نوکە ديتى، ئامادەبوونا خودى ھەر ژ دەستپىكىن پارچەيه كا مەزن بوو ژ بەرەكەتا سۆزپىدايا ئيبراهيمى. ئەرى تو ئەڧى پىگڧەگریدانى دىنى؟ دويندەها شاهانە دى ئەوى بەرەكەتا سۆزپىداي بۆ ئيبراهيمى ئينيت. دويندەها داوودى دى ئامادەبوونا خودى بۆ مللەتان ئينيت!

پیدقی ناکهت مهندههوش بين دهمن سلیمان کورې داوودی ل دویمایکې ژ
 ئافا کرنا پرستگههې ب دویمایک هاتی، ئهوی ئهه وهه هوسا بناف کر «دی
 ههمی مللهتین ئهردی زانن کو خودان خودایه و کهس ژ بلی وین نینه» (۱ پاشا
 ۸: ۶۰). پرستگهه ئهه وهه جهه بوو یی کو بهرکه تا ئاماده بوونا خودی دی بو ههمی
 مللهتین ل سهر ئهردی چیت و ئهه وهه یی کو دویندهها شاهانه یا یه هودای
 دی ئه رکی خو لئ بجهه ئینیت کو باجی ژ ملله نان وهرگریت.

ئهری ما سلیمان دویندهها ژنی و دویندهها ئیراهیمی و دویندهها شاهانه یا
 یه هودای بوو؟ دبیت تو هوسا هزر بکهی ژ بهر خواندنا دویمایک پارچه ژ
 سوژی: «ئهز دی ته ختی پاشایه تیا وی بو هه تاهه تایی ئافا کهم.» دبیت کو داوود
 یان ژی خوانده فانیین هشیاریین دهستوری مووسای هزر کربیت کو دبیت سلیمان
 ئهه بیت یی کو نه فره تا گونه هنی و مرنی بهر و فازی بکهت و ب راستی هه تاهه تا
 دهستهه لاتن بکهت. ب راستی خودی گوته داوودی «ئهز دی مه بابی وی و ئهه دی
 بیهه کورې من» (۲ ساموئیل ۷: ۱۴). ئهغه زمانه کی تابهته، خودی پاشا بتنی بو
 هندهک که سین کیم بکار دئینیت.

ئه گهر ئهه بهر دهه وام بین د خواندنا ئهقی ئایه تی دا، هه چه وه بیت ئهه دی
 بینین کو ئهه په یمانا کو خودی ل گهل داوودی گریدای هندهک مه رجین تابهت
 هه بوون. ئهه ری گوته داوودی کو ئه گهر ئهه کورې شاهانه نه یی دلسوز بیت،
 پاشی خودی دی «وی ب داری مروقان پهروه ده کهت» (۲ ساموئیل ۷: ۱۴). ب
 لیورینقه ئهه چهنده ب دروستاهی ب سهری سلیمانی دهیت. ههروه کو ئهه سامان
 و هیزا وی گه شی دکهن، دلن وی ژ خودی فقه تیا. ئه فجا پهروه ده کرنا سوژ پیدای
 هات. نه داوود نه ژی سلیمان دویندهها سوژ پیدایا یه هودای بوون. ب راستی ژ بهر
 نه گوهداریا سلیمانی، کورې وی ره حوبه عامی بتنی دهستهه لات ل هوژین یه هودای و
 بنیامینی کر. ئهه هوژین دی ژی دویر کهفتن و پاشایه تیا ل باکوری دانا.

رهوش ژی ئالوزتر لئ هات. هه مان ئاریشه پاشایهک ل دویف یی دی ژ ئه نجامدانا
 یا کو ل سهر وی پیدقی ب شیوازه کی تهمام و دویمایک راوه ستاند. ژ بهر پووتپه ریسی
 و بیئه قلی و خو مه زن کرنی خو ئیک ژ پاشایین یه هودایی یان ژی ئیسرا ئیلی ل باکوری

نه شيان بهند و مهرجين په يمانا خودي ل گهل داوودي پاريزن. نهو ههمي نه د دلسوز بوون، ههروهسا وهكو خودي سوز داويه داوودي نهو ههمي روي ب روي پهروهده كرنا مروقان بوون.

وهكو سال دهرياز دبوون و پاشا خرابتر لي هاتين، نهوان گهلي خودي گهلهك و گهلهك دوير ژ بهره كه تا خودي برن. گهل پيدفي پاشايه كي دلسوز بوون يي كو بشييت دهستووري خودي ب تهمامي جيبه جي بكت. نهفجا هوسا ديار دبوو كو هه تا كيشه يا گونه هي ل دويماهيكي ب تهمامي چاره سهر بيت، سوزين بو داوودي هاتينه دان، بو نهوي ناريشه يي، و سوزين بو نادهمي و ئيبراهيمي و يه هوداي هاتينه دان ناهينه بجهئينان. هيشتا گهلي خودي پيدفي ب پيگهوره كي هه يه يي كو كيشه يا گونه هي ب جاره كي و بو هه تاهه تايي چاره سهر بكت.

➤ **هزرين سهره كي د خودنياسيا په رتووكا پيروز دا** ➤

پاشايه تي
دوينده ها داوودي
په يمان

➤ **چيروك هه تا نوكه** ➤

خودي پاشايه تيهك ئافرانند و نهو پاشايه، بهلي نهوي مروف ئافرانندن داکو پشيكيشيا وي د نهوي پاشايه تيي دا بكن. نادهمي و حه وايي نهف گازيه رت كر، يا كو بهري وان دايه گونه هي و مرن. بهلي خودي سوز دا كو ب ريكا دوينده ها ژني ماري تيك بشكيتيت، نهوي كو دوينده ها ئيبراهيمي ژي يه. ب ريكا خيزانا ئيبراهيمي، و ب تاييه تي دوينده ها شاهانه يا يه هوداي، بهره كه تين په يمان يي دا بو نهفي جيهاني هي. چنكو خه لك ههمي يي تومه تبار بوو و ژ هه ژي مرن بوون، قوربانين دهستووري مووساي ئاشكهره بوون پتر ب ئاشكهرايي پيدفياتيا وان بو پيگهوره كي بوو.

خودانی گونہهين مه هه میان ئيخستنه سهر وي.

ئيشايا ۵۳: ۶

د ئه فئي قوناغا چيروکا مه دا، دبیت هوسا ديار بکته کو ئهم يين د ناقبه را که فره کی و جهه کي بزهمته دا ئاسي بووين. چهند به شهکان بهری نوکه، مه هه وجهييا بهرخين جهژنا ده ربا بووني و قورباين پيدفي ژ لايي ده ستوري مووسايغه ديتن. د پوخته يي مه يي بله ز دا يي په يمانا ل گهل داوودي و شکه ستنا هه ر پاشايه کي نه شيای ب ته مامي گوهداريي بکته، مه ديت کو ئه و قوربانان گه له ک د پيدفي بوون ل وي ده مي. به لي هوسا زي ديار دبوو کو ئه وان قوربانان ئاريشه چاره سهر نه دکر. عه وري گونہه يي به رده وام سهر ب ئه سماني ئيسرائيلي دا دگرت، هه روه سا ملله تين ده ورو به ر زي. فه له ستيني و مونابي و ئاشوري و بابليان، نمونہ ييا هنده کان، يه هودا و ئيسرائيل و پشايين وان ژ دل سوژيا بو خودي دویر دئخستن. پشايين يه هودايي و ئيسرائيلي به رده وام کویرتر و کویرتر به ري خه لکی ددا پووتپه ري سي. گهل هيشتا پيدفي قوربانان بوون، به لي قوربانان زي ئاريشه چاره سهر نه دکر! تشته ک ژ بو ئه فئي چهندي هه بوو.

نه بتني پشايين يه هودايي ل باشوري و يين ئيسرائيلي ل باکوري به رده وام بوون د گونہه کرنی و پشتدانا خودي و قاري کرنا خه لکی دا، به لکو ئه وان گوهدار يکرنا ئه وان شيره تين خودي د ده ستوري مووسای زي دا داينه وان داکو گونہه ها خو چاره سهر

بکهن راوهستاند. ل نيزيک پشتی کو هەر دهه هۆزین ل باکوری ژ یه هودای دویر کهفتین، یه روبه عام پاشای دوو په رستگه هین پووتپه ریسین ئاڤا کرن: ئیک ژ وان ل ناڤچه یا باکوری یا ملله تی و ئیک ژ ل بیت ئیل کو دکه فیته باشوری. ئەو دترسیا کو ئەگەر خه لکئ هیشتا قوربانان پیتشکیش بکهن و سه ره دانا په رستگه ها ل ئورشه لیمئ بکهن ههروه کو خودئ فه رمان کری، وه فاداریا وان ل نيزيک دئ بۆ پاشایین یه هودایئ فه گهریته فه. ب کورتی، ئەوی هیزا سیاسی د سه ر دلسۆزیا ژ بۆ خودئ را هه لپژارتی. به لئ ئەو چه نده ئیدی چجاران روی نادهت، مانه؟

بیگومان پاشایین یه هودایئ ئه رکئ خو باشتر ئەنجام دا، دبیت تو هوسا هزر بکه ی. ل دویمه یکی، په رستگه ه هوسا یا نيزيکی وان بوو دئ بیژی یا ل ناڤا باخچه یئ مالا وان دا، ههروه سا کاهن به رده وام ل ده وره برین وان بوون. به لئ راستیا دلئیش ئەوه کو پاشایین یه هودایئ گه له ک ب زه حمهت ئه رکئ خو باشتر ئەنجام دابیت ده مئ دبیته دورا جبه جیکرنا ده ستووری. ل وی ده مئ کو ئەم گه له ک هویراتیان ده رباره ی کا ئەوان چ کریه و چ نه کریه نزانین، هه رچه دبیت یه هودا نه شیا یاسایین شه مبیئ یین کو خودئ بۆ ئه ردی داینئ بجه دبیت (لئقی ۲۵: ۸-۲۲) هه رچه دبیت هه فتئ جاران (۲ دیرۆک ۳۶: ۲۱). ژ به رکو پیدقی بوو ل سه ر وان هه ر هه فتئ سالان جاره کئ به ئینا ئه ردی فه ده ن، ئەفه وی چه ندئ رادگه هینیت کو ئەفه ۴۹۰ سالین نه گوهداری کرنینه.

ههروه سا نه بتئ یاسایین شه مبیئ بوون کو ئەو نه شیان بجه دبیت. بۆ ماوی هه رچه دبیت چه ند چه ر خه کان ئەوان ده ستوور هه می هه ر نه بوو هه تا جبه جئ بکهن! ده مئ ده سته لات که فیه ده ستین یوشیا پاشای، پتر ژ سئ سه د سالان پشتی داوود مری، ئەو فه رمانا چه ند نویژه نکرنان بۆ په رستگه هئ دا. ل وی ده مئ کار ل سه ر ئەفی پرۆژه ی دکر، کاهنان «په رتووکا ده ستووری» ئەوا کو به رزه بووی دیت و ب ده نگه کئ بلند بۆ خه لکی خواند. هندی کو ئەم بزاین دویمه یکی جار ئەوان گوه ل ده نگئ ده ستووری بووی کو ل جهین گشتی بۆ به ئته خواندن ل سه ر ده مئ یه هوشافاتی بوو، نيزيکی ۲۵۰ سالان به ری نوکه. بینه پیتش چاقین خو ئەگه ر راگه هاندنا سه ربه خو بوونا ئەمريکا ل ریکه فتی ۴ یه ه یفا ۷ یا سال ۱۷۷۶ ی هاتبته خواندن و پاشی هه تا نوکه هاتبته به رزه کرن (به ری ژبیر بکه م شه یدایین

دیروکئی، به لئی ئەز دزانم ئەو براستی ب دەنگه کئی بلند ئەوی روژی نه هاتبوو خواندن). ئەفه نیزیکی هه مان ژمیریا ده میه یا کو ب سهر ئیسرایلی دا هاتی ژ وی ده می ده ستوور ل جهه کئی گشتی هاتیه خواندن.

هوسا نه بوو کو گه لئی خودی پیکول دکر و شکه ستی د پاراستنا ده ستووری دا ئینا. نه خیر، ئەوان ههر ژ بنی پیکول نه دکر، چنکو ههر په رتووکا ده ستووری ل به رده ستی وان نه بوو! ئەو هیشتا پیدفی قوربانی و پینگهوران بوون ژ بو گونه هین وان، ههروه سا پشتگوهد هاقیزتنا سیسته می قوربانیدانی تشت بتنی به رهف رهوشه کا خرابترقه برن.

ژ بهرکو ئەوان ده ستوور جیبه جی نه کر، دادکرنا خودی ب سهر وان دا هات، ههروه کو ئەو هه می ده مان ده یت ئە گهر په یمان به یتنه شکانن. ئاشوری ل ده ورو به رین سالآ ۷۲۲ی به ری زاینی ئیسراییل دا گیر کر. دوو سه د و پینجی سالان پشتی هینگئی، بابلیان په هودا دا گیر کر و خه لک ئیخسیر کرن، ل ئەوی جهی ئەو بو ماوی هه فتی سالان لی ماین.

به لئی نه کو ده می ئیسرایلیان پیکول کری ده ستووری پاریزن، ئەوان ل دویماهیکی خو ژ گونه هی خلاس کر. پشتی ئەو ژ ده ربه ده ری ل بابل فه گهریان، خه لکی خو پیکول کرن کو گوهداریا ده ستووری بکه ن و ل دویف بچن، هه رچنه بیت وه کو ئەوان ته فسیر کری. به لئی ده ستوور و قوربانین وی ژی تیرا هندئ نه دکر کو گونه ب جاره کئی و بو هه تاهه تا به یتنه را کرن. خه لک هیشتا پیدفی چاره سه ریه کا دومدیرژ بوون.

نوکه ژی و ل دویماهیکی ئەو هه می پاشخانه یا دیروکی مه به رهف راهه ستاندا مه یا به یت د گه شتا مه یا نافا په رتووکا پیروژ دا ده ت. نیزیکی ۱۵۰ سالان به ری په هودا ده ربه ده ر بیت، خودی دیتنه ک ب ئیشایا پیغه مبه ر دا یا کو چاره سه ریا فه بری بو ئاریشه یا گونه هی تیدا دیار کری. هه تا ب نیرینا مه یا کیم وینه ژی، گه له ک فه ناکیشیت بزاین کو ئیسراییل و ملله تین ده ورو به ر هه ردووکان گونه هه یا کری. وه کو په زی به رزه بووی، ئەو فارپی ببوون، هه تا وه کو ئەم فارپی بووین. له وما دا کو ل دویماهیکی ژ بو تیکشکاندا گونه هی، خودی قوربانه کئی گیانه وه ر

ناهنيريت. ل شويندي ئه و دى خزمه تكاره كى نازار كيش هنيريت، ههروه سا خودى دى گونه هيئن مه هه ميان ئيخيته سهر وى:

ئهم هه مى وه كو په زى به ره لا بووين، هه ر ئيك ژ مه ل دويف
سه رى خو ريكه خو گرت، لى خودانى گونه هيئن مه هه ميان
ئبخستنه سهر وى. (ئيشايا ۵۳: ۶)

گه له ك مه سىحى دزانن كو گه له ك جارن ب ئيشايا ۵۳ ده پته گوتن «به شى
خزمه تكارى نازار كيش» به لى ياكو گه له ك نزانن ئه وه كو گه له ك جارن خزمه تكار
د ئه فى پارچه يا په رتووكا ئيشايا دا ديار دبیت. به شى ۴۹ ئى يى هاريكاره ب تايه تى
بو تىگه هشتنا مه ده ربه ره وى كا خزمه تكار كيه. ل ده ستيكا ئيشايا ۴۹ خودى
دبىژيت «تو به نيى من ئيسرائيلى» (تايه ت ۳). ئه فجا گه له ك يا روهن و ئاشكه رايه
كو ملله ت هه مى خزمه تكاره، مانه؟

به لى د خواندنا په رتووكى دا به رده وام به. ل تايه تا پينجى خودى دبىژيت
خزمه تكار دى «دوينده ها يه عقبوبى بو فه گه رينيت ... داکو كورپن ئيسرائيل ل
ره خا كوم بن.» ئه فجا ل فئيرى هوسا ديار دبیت كو خزمه تكار ئه و كه سه يه يى
كو دى ملله تى هه ميبى بو خودى فه گه رينيت. ئه فجا كيژ ژ وان يا دروسته؟

هه تا پيدقيه شاهه زاترين ره خنه گرين په رتووكا پيروژ دانپيداننى بكنه كو نايت
ئه ف ئاريشه به پته راگرتن كو ئه و بنتى دژايه تيه كا ساده يه. د فبلنديه كا مه زن
پى دقيت كو بيژى ئيشايى ئه ف چه نده خله ت ئه نجام دايه. ئه ز هزر دكه م
چاره سه ريه كا گه له ك باشترو ساده تر يا هه ي. هه رچه نده ئه م گه له ك ب تاكه كه سى
د جيهانا نوده م دا هزر دكه ين، ب تايه تى ل روژ ئاقاي، ئه ز هپشتا هزر دكه م كو
ئهم دشين تىگه هين كا ئه فه چيه ل فئيرى چى دبیت. پيدقيه ئه م تاكه كه سيا خو
بدانينه ئاليه كى و تىگه هين كو نقيسه رين په رتووكا پيروژ تيرينه كا گه له ك مه زنت
يا رولى جفاكى هه بوويه.

ئه گه ر ئه ز بيژمه ته كو جه نابى پاشا جو رجى سى يى ب هنده ك كريا رين
داگيركه رين تايه تين ئه مريكا ئه وين كو قه لابه كا چايى هافيتيه د نافا به نده رى
بوستن دا ل سال ۱۷۷۳ ئى نه خوش دبوو، ئه ز دا بيژم كو جو رج ب خو يى ب ئه وى

چهندي نه خوښ بوو. بهلئ ټهز ههروهسا دشيام بيژم كو ټيمبراتوريه تا بریتانی هه می ژي ب ټه فان داگیرکهران د نه خوښ بوون. ټه څه ژي ژبهرکو جوړج پاشا هيمایهك بوو بو وي ملله تي وي دهسته لات لي دکر. هه چهنده دبیت هیزا وي کيتر ژي بیت ژي يا وان يين بهري وي ژبهر چاکسازيین دهستووري و کرياريین وي و بریاريین وي و داخوازا وي يين ملله تي بوون. تاکه که سي کو ناقی وي جوړج پيشکيشيا ټيمبراتوريه تا بریتانیا دکر.

ټهو خزمه تکارځي د پرتووکا ټيشايا دا ب هه مان ريک سهره دهري دکه ت. د ټايه ت ۳ دا خودي دشيت بيژيت کو ټيسرائيل خزمه تکاره ژبهر کو د ټايه ت ۵ دا خزمه تکار ديار دبیت کو پيشکيشيکاره کي بنتي يي ملله تيه. خزمه تکار دشيت بيژيت «ټه ز ټيسرائيلم» ب هه مان ريکا کو پاشا لويسي چواردي يي فره نسا دشيا بيژيت «ټه ز دهوله تم».

ټه گهر ټهم نوکه بڅه گهرينه ټيشايا ۵۳ و ټايه تا ۶ ټي بخوينين، ټه ز هزر دکه م دي مه ټيگه هشتنه کا باشر دهرياره وي ريکا ټه څه پيغه مبرايه تيه د چيروکا مه دا دگونجيت هه بیت. ده مي ټه ز د ناقا ټه څي به شي دا دهرياز ديين، ټهم وينه يه کي دژواري ټهرکي ترسناکي خودي دانايه بهر سينگي خزمه تکار ديبنين. ټهو «ژ لايي مروځان څه يي رسوا و ره تکرې بوو؛ زه لامئ نازاران بوو و خه مگيني باش نياسی بوو» (ټايه ت ۳). ټهو بوو گزي کري کو بهيته «سزادان، دربهك ژ لايي خودي في بکه څيت و يي ره زيل بیت» (ټايه ت ۴). بهلئ د ټايه ت ۵ دا ټهم ټاشکه را دکهين کا ټه څه بهره ف کير ټه دچيت: «سزايي کو ټاشتي بو مه ټيناي که فته سهر وي، و ب برينين وي ټهم ساخ بووين».

ټه گهر ټهم دويرا تيه کا باش بو پاش بڅه گهرين هه تا په يمانا خودي ل گهل ټيبراهيمي، و پاشي سه ح بکهينه هه ردوو په يمانين دي يين سهره کي يين کو ل سهر هاتينه ټافاکرن، ټهم ديبنين کو هه رده م تشتهك ژ مروځان دهاته خواستن. پيدفي بوو ټيبراهيمي و ټيسرائيلي و داوودي هه ميان هندهك مه رجين تايه ت جبهه جي کر بان. بهلئ ټه وان و دوينده هيان وان هه ميان شکه ستن د ټه وي چهندي دا ټينا، ټه فجال سهر وان هه ميان پيدفي بوو سهره دهري ل گهل دادکرنا خودي بکه ن. قوربانين دهستووري هاريکاريان وان کر داکو بينين کا چ يا گرنگ بوو بهيته

کرن داکو ژ ټه وې دادکرنې رزگار بې، پېگهورهک، بهلې قوربان ب خو چچاران تيرا هندې نه دکرن.

قه گه گريان بو ئيشايا ۵۳، هه می سزايين په يمانې د ئايهت ۶ دا ده پنه جه: «خودانی گونہ هين مه هه میان ئيخستنه سهر وی.» ټه فجا نازارکيشانا خزمه تکاری وه کو پيشکيشکاری گه لې خودې د بيته نازارا پېگهور. ټه و دې وی سزايي ټه و ژ هه ژي وه رگريت. ههروه سا ته ماشه ی ئايه تا ۱۰ ژي بکه. ټه و د بيژيته مه کو ټه و دې «قوربانہ کی بو قه ره بووکرنې» دروست کهت. وه کو پيشکيشکاری ملله تی ټه و دې پينگافه کي هافيزيت و وي چهندي ټه نجام دهت ياکو چ قوربانين دی نه شيان ټه نجام بدهن. ټه و دې ئاشتي و ساخرنې ئينيت. ټه و دې گونہ ه و خه له تيا ملله تی ميژيتن. ټه و دې گونہ ها گه له کان هه لگريت (ئايهت ۱۲).

ټه گه ر خزمه تکاری نازارکيش زه لامه کي کو پيشکيشيا ملله تی هه مي دکهت بايه، و روئي وي ټه و بايه کو ل دويمه يکي و ب ته مامی سهره ده ري ل گه ل کيشه يا گونہ هي و خه له تي بکهت، هوسا ټه و گه له ک وه کی دوينده ها ژنيه يي کو گه له ک ژ ميژه د په رتووکا ده ستيپکرن ۳ي دا ئماژه پيکري. ل دويمه يکي ټه گه ر تو کورت بکه ی، کاری دوينده هي ټه و بوو کاریگه ريپن که فتنن به روفاژي بکهت. ئاريشه يا کو که فتنن ئينای ئاريشه يا گونہ هي و خه له تي بوو. ټه فجا هوسا ديار دکهت کو پينغه مبه رايه تيا ئيشايای گه له ک ب نيزيکی گريدای سوژين دوينده هي. دبيت، بنتي دبيت، دوينده ها ژني و دوينده ها ئبراهيمی و دوينده ها يه هودای هه می ئيک بن و هه مان خزمه تکاری نازارکيش بيت. ټه گه ر هوسا بيت، ده ستوروي مووسای و قوربانين وي بيړنيانه ک بوو کو ده مي دوينده ه ل دويمه يکي ده يت، ټه و دې سزايي په يمانې ل سهر ملين خو هه لگريت و گونہ هي ب جاره کي و هه تاهه تا ژناف بهت.

به لي ئيک ئاريشه ل گه ل ټه فی وينه ی يا هه ی. داکو کاریگه يين نه فره تي به روفاژي بکهت، نه بنتي گونہ هه بوو کو يا پيدفي بوو به يته تيکشکاندن. مرن هيشتا دوژمنه کي مه زني نيزيک بوو. ههروه سا هوسا يا ديار بوو داکو دوينده ه/ خزمه تکار ټه رکي خو ته مام بکهت، يا پيدفي بوو مرن ژي به يته ژنافرن. ټه و ئاريشه ژي به ري مه ده ته راهه ستاندا مه يا به يت د حزقييل ۳۷ دا.

➔ **هزرین سهره کی د خودیناسیا پهرتووکا پیروژ دا** ➔

قورتالکرن

پینگهورکرن

➔ **چیرۆك هه تا نوکه** ➔

خودى پاشايه تیهك ئافرانده و ئهو پاشايه، بهلى ئهوى مروفي ئافراندهن داكو پشيكيشيا وي د ئهوى پاشايه تيين دا بکهن. ئادهمی و حهوايى ئهف گازیه رته كر، يا كو بهرى وان دايه گونههئى و مرنى. بهلى خودى سۆز دا كو ب ریکا دویندهها ژنى ماری تیک بشکینیت، ئهوى كو دویندهها ئیبراهیمی ژى یه. ب ریکا خیزانا ئیبراهمی، و ب تاییه تى دویندهها شاهانه یا یه هودای، بهرکه تین پهیمانى دا بو ئهف جیهانئ هیئن. چنکو خه لك هه می یئ تومه تبار بوو و ژ هه ژى مرنى بوون، قوربانین دهستوورئ مووسای ئاشکه را بوون پتر ب ئاشکه رایى پیدقیاتیا وان بو پینگهوره کی بوو، خزمه تکارى ئازارکینش.

سۆزدان ب رابوونى

ئەرى ئەف ھەستىە دىشىن زىندى بژىن؟

حزقىيل ۳۷: ۳-۵

ھندەك خەلك ھەز دكەن گەشتا د ناڤا وەلاتان دا بكەن داكو دىمەنن سىرۆشتى بىنن و ل وان جھىن سەرنجراكىشىن گەشتىارى ژى ب درىژيا رىكى براوہستن. ئەز نەين ھوسامە. دەمى ئەز ب رىكى دچمە گەشتەكى، ئارمانجا من ئەوہ ژ خالا ۱ بگەھمە خالا ۲ بلەزترىن شىواز. ئەز يى چوويمە كولىزا باكورى رۆژھەلاتى ويلايەتا ويسكونسن پشتى ئەز نىزىكى پىنج سەد ميلان دوير ژ باشورى رۆژھەلاتى ويلايەتا مشگن. ھەر جارەكا من و ھەڤالين گەشتەك دروست كر بايە، مە دڤيا ژ دەنبار و ويسكونسن بەرەڤ وودھافن و مشگن ڤە بلەزترىن شىواز بچىن. مە ھەمى دەمان ھەول ددا رىكورد دەمى گەشتا چووى بشكىنين. ھەرچەندە ژى مە گەلەك جاران بەھسى راوہستاندى ل جھىن گەشتىارى يى ئەم د بەرا دبورىن را دكر، دلراكىشيا سى شىل ستى (Sea Shell City) يان ژى مەزترىن خاچا جىھانى تىرا ھندى نەبوو مە راز بكەت كو دەمى لى بپورىنين.

ھەرچەوا بيت ھندەك جاران راوہستاندن بو بھىنڤەدانەكا كورت گەشتا مروڤى بلەزتر و كارىگەرتەر لى دكەت. ئەگەر تۆ بو پانزىنن نە راوہستى، برىڤقە چوونا ھەر ميلەكى ژ ھەر رەخەكىڤە بو دەڤ ترومبىلا تە دى گەشتا تە ھىواشتەر لى كەت. ھندەك جاران چوونا د رىكەكا نوى را يا گرنگە.

ئەفجا د گەشتا مەیا ناڤا پەرتووکا پیرۆز دا، ئەم دئی ریڤه کا پیچە کئی جیاواز
 وەرگرین. ئەم یئ بریڤه بەرهف حزقییل ۳۷ دا کو پینگافا بهیت د تیکشکاندنا
 گونەه و مرنئ بگهین. ل قیری مه پهیمانا خودئ ل گەل ئادەمی (و نوحی) و ل
 گەل ئیبراهیمی و ل گەل مللەتئ ئیسرایلی د دەستووری دا و ل گەل داوودی ژێ
 دیت. بەلئ پهیمانه کا دی ژێ یا د پهیمانا کهفن دا هەمی یا کو پیدڤیه ئەم لئ
 بنیرین دا کو د پیڤه مەرایه تیا حزقییلی بگهین.

هەندەك جارەن ب یەرمیای دەیتە گۆتن «پیڤه مەری گریئ» ژبەر کو د ماوی
 خزمەت و ی دا بابلی پاشایه تیا یه هودایئ داگیر کر و گەلەك ژ هەڤه لاتین و ی
 ئیخسیر کرن. بەلئ په یاما یەرمیای هەمی نه ره شینی و بیزاری بوو. تیرۆزه کا
 بەرچاڤا بهیقییوونئ سیه رین ئیخسیر کرنئ شکاندن دەمئ خودئ پیڤه مەرایه تیا
 «پهیمانا نوی» دایه وی.

د دەمین تاریک دا خودئ گۆته خەلکی «دئی بینن، ئەو رۆژه یین دەین، خودان
 رادگه هینیت، دەمئ ئەز دئی پهیمانه کا نوی ل گەل مالا ئیسرایلی و مالا یه هودای
 گری دەم» (یەرمیا ۳۱: ۳۱). خودئ سۆز دا کو پهیمانه کا نوی گری دەت یا کو دئ ل
 سەر پهیمانی بەری نوکه هیتە ئافاکرن، هەر وه سا ل دویمایه کی بیتە ئەو ریڤا کو
 ئەو ئەوان هەمیان جیبه جئ بکەت. ئەو بەر دهوام بوو دا کو ئەڤئ پهیمانی ئاشکەرا
 بکەت: «ئەز دئی دەستووری خو که مە د دلئ وان دا، و ئەز دئی ل سەر دلین وان
 نقیسم. هەر وه سا ئەز دئی مە خودایئ وان و ئەو دئی بنه گەلئ من... ئەو هەمی
 دئ من نیاسن، ژ بچویکئ وان هەتا مەزنی وان، خودان رادگه هینیت. ژبەر کو ئەز
 دئ ل گونەهین وان بورم و ئیدی گونەهین وان ل بیرا خو ناینم» (ئایه تین ۳۳-۳۴).

ب کورتی، خودئ دگۆتی ئەو دئ ل دویمایه کی بەر هه که تا ئیبراهیمی ئینیت، ئەو
 بەر هه که تا ل کهفتنئ نه مای، ب ریڤا دانا دلین نوی بو گەلئ خو و ب لیورینا ل
 گونەهین وان. خودئ دئ ل گەل گەلئ خو ئانجی بیت، و کاریگه ریا گونەهئ ئیدی
 نامینیت. مە د به شئ بەری نوکه دا دیت کو خزمەتکاری ئازار کیش دئ گونەهئ ژناڤ
 بەت. پاشی پیڤه مەرایه تیا یەرمیای دیژیتە مە، دەمئ گونەه دەیتە ژناڤەرن، پهیمانه کا
 نوی دئ هیتە دانان کو خودئ ل دویمایه کی دئ ل گەل گەلئ خو ئانجی بیت.

بەلئ مە هیتە ئاریشه ك یا هەمی، ئەرئ پا چ دەر باره ی مرنئ؟ بەر هه که تا

ئامادەبوونا خودى د ئەفنى ژيانى دا تىشتەكى باشە، بەلى مرن هېشتا يا ل نىزىكى مە، چاقەرىيى ب سەرداگر تئا ئەوى بەرەكە تىيە. ل وى دەمى ئەم نىشانىن ژيانا نوى د ئىشايى ۵۳ى و هەتا يەرميا ۳۱ى دا دىنين، پىدقىە ئەم بقەگەرینە سەر رىكا خویا سەرەكى و بەرەف تىكستى خویى بهیت قە بچین، حزقییل ۳۷: ۳-۵، داكو بەرسقەكا تەمامتر بو پرسیارا كا خودى دى چەوا ل سەر مرنى بسەرەكە قىت. بەلى بلا ئەف پەیمانە و سۆزین وى ل بىرا تە بن.

د دەمان دەمى كو خودى سۆزین پەیمانا خو یا نوى داینە يەرمياى، ئەوى خەلەكە كا دىتتىن سەرنجراكىش دانە حزقییلی. ئىك ژ زەلالترین وئەبەیین د پىغەمبەرايە تيا حزقییلی دا، و بەلكى د هەمى پەرتووكا پىروژ ژى دا، ئەو ژى دىتتا هەستىن هەشكە د حزقییل ۳۷ دا. ئەف پىغەمبەرايە تىين جوان هاريكاريا مە دكەن بىنين كا خودى چەوا پلان كرىە ل سەر مرنى بسەرەكە قىت ل رەخى دى یى قوربانى پىگهورى خزمە تكارى ئازاركىشى:

هەروەسا ئەوى گۆتە من «ئەى كورپى مروڤ، ئەرى ما ئەف هەستىە دىين زىندى ەمين؟» و من بەرسق دا و گۆت «ئەوى خودان خودى، تو دزانى.» پاشى ئەوى گۆتە من «پىغەمبەرايە تى ل سەر ئەقان هەستيان بکە و بىژە وان، ئەوى هەستىين هەشك گوهى خو بدەنە پەيفا خودانى. خودان خودى ژى دىيژىتە ئەقان هەستيان: ئاها ئەفە ئەز دى گيانى دەمە هەو، و هوين دى ژين.» (حزقییل ۳۷: ۳-۵)

ل وى دەمى خودى ئەف دىتنە دايە حزقییلی، گەلەك خەلك ل يەهودايى دەربارەى پاشاروژى دگە شىين نەبوون. ئەوان دگۆت «هەستىين مە يين هەشك بووين، و مە هيفى نەمايە؛ ئەم نەماين» (ئايەت ۱۱). ئەنجامى خرابى هەلوە شاندا بابلئ بسەر مللەتى دا ئىناى، يا بزه حمەت بوو يى بهيفى بى. گەلەك كىم ژ خىزانان يين ژ مرنى و ئازاركىشانى رەفين، هەروەسا مللەتى ب خو ژى سەر بەخو یا خو و هيفيا خو یا ژ دەست داى. هزرا دويندەها ئىبراھىمى كو ماری بهەرشىنيت و بەرەكە تا خودى بو مللەتى بىنيت گەلەك دویر ديار دكر.

خودى حزقییل ئىنا گەلەك كى تژى هەستىين هەشك، يين كو ب رىكا روژى رەنگ لى كەتى. پاشى ئەوى جوانترین پرسیار ژ پىغەمبەرى كر و گۆتى «ئەرى ئەف

ههستیه دشین زیندی بژین؟» (ئایهت ۳). ئەگەر هات و روژەکی تۆ ل بەرامبەری ئەقی کوما مەزنا هەستیین هەشک براوەستی، دیت تۆ د سەری خۆ دا بیژی ئەری ئەف هەستیه دشین زیندی بژین. دی تە بتنی قیت ئەوان بن ئاخ بکە و ژیر بکە کو تە هەر ئەو یین دیتین ژی. حزقیلی ب هشیاریفە بەرسف دا و گۆت «ئەو خودان خودی، تۆ دزانی.» ل دویمایکی، ئەو ل گەل دانەری ژیانئ دئاخفت. بەلئ ئەو نەدشیا هزر بکەت کا پشتی هینگئ دی چ روی دەت.

خودی فەرمان ل حزقیلی کر کو ل گەل ئەفان هەستیین هەشک و توزکەوی ب ئاخفت و بیژیئ «ئەو هەستیین هەشک، گوھئ خۆ بدەنە پەیشا خودانی. خودان خودی ژی دیژیئ ئەفان هەستیان: ئاها ئەفە ئەز دی گیانی دەمە هەو و هوین دی ژین» (ئایهت ۴-۵). نەبتنی گیان دی بۆ هەستیان هیتە دان، ئەو بەردەوام بوو و گۆت، بەلکو زەفلەک و خوین و گوشت و پیست ژی وان نخیمیت. خودی گۆت ئەو دی براستی ژین!

ئەفجا حزقیلی بەرامبەری هەستیان راوەستیا و ئەو گۆت یاکو خودی گۆتیه وی بیژیئ. ئیکسەر هەستی گەهشتنە ئیک و ب خوین و گوشت و پیستی هاتنە نخامت. ئەف گەلیئ بیھیئ تژی هەستیین هەشک ژ نیشکەکیفە بۆ دیدەفانەکی هیزا پەیشا خودی. ل بیرا تەیه کامە ل دەستیکا گەشتا خۆ چ دیت؟ خودی دئاخفت و تشت روی دەن. پەیفین خودی ژیانئ دەن.

پشتی حزقیلی ئاخفتی، ئەو هەستیین هەشک و مری تەمام بوونەفە، بەلئ ئەو هیشتا نە دزیندی بوون. ئەفجا خودی فەرمان ل حزقیلی کر کو بیژیئ «گیان» یان ژی «گیان» بهیت و بجیتە د نافا مری دا. دەمئ ئەو چەندە کری، ئەو زیندی بوون و لسەر پیین خۆ راوەستیان. ئەقی چەندی ژ خۆ نەکە، دەمئ گیان ژ خودی چووێ د نافا وان دا، هەستیین هەشک ژیان. وینە نەدشیا روھنتر لی بهیت. گیانی خودی ژیانئ دەت، د ئافراندنا ئیکئ دا و ل قیری د ئافراندنا نوی ژی دا.

ئەگەر هات و خەلک هیشتا د رانا ئەقی دینئ نەگەشت بن، خودی گۆتە حزقیلی یاکو هاتیه هیماکرن بۆ وان شروفا بکەت: «ئاها ئەفە ئەز دی گورپن هەو فەکەم و ئەز دی هەو ژ گورپن هەو ئینمە دەر، ئەو گەلی من. هەرەسا ئەز دی هەو داھە سەر ئاخا ئیسرایلی. و هوین دی زانن کو ئەز خودانم، دەمئ ئەز

گورپن ههوه فه دکمه و ههوه ژ گورپن ههوه دئینمه دهر، ئەه گهلی من. و ئەه دئی گیانی خو کهمه د دلی ههوه دا، و هوین دئی ژین، و ئەه دئی ههوه دامه ئەوی ههوه. پاشی هوین دئی زانن کو ئەه خودانم» (ئایه تپین ۱۲-۱۴). رامانا ئەهفئی دیتنی ئەه بوو ژو خودی گهلی خو بو مرنئ ناهیلیت. ئەه دئی، ب گیانی خو، رۆژه کئی مرنئ تیک شکینیت و وان دانیته وی ئەوی سۆز پی دایه وان. ئەهه ژی دئی بیته بهروفاژیکرنا نهفره تی. جاره کا دی خودی دئی ل گه ل گهلی خو ل وی ئەردی وی دایه وان ژیت!

ئه گهر ئەم پینگافه کئی بهرهه ف پاش بهافئین، ئەم دشین بینین کا چهوا ئەه ف پیغه مبهرایه تپین مه د ههردوو بهشین دویمهیکئی دا دیتین ل گه ل تیک دگونجن. ل گه ل من مینه، ژ بهر کو دبیت ئەه ف چهنده پیدفی ب هنده ک خواندنان بکهت دا کو تی بگه هین.

ل بیراته بیت کو نارمانج ههردهم هه مان تشته. خودی گوت ئەه دئی سه ری ماری ب ریکا دوینده ها سۆز پیدایا ژنی هه رشینیت. بهلی دا کو ئەه فئی چه ندی ئەه نجام بدهت، پیدفی بوو ئەه گونه هی و مرنئ تیک بشکینیت. ب ریکا قوربانئ پیگهورئ خزمه تکارئ ئازاکیش دئی قهرئ گونه ها گهلی خودی هیته دان. ئەه دئی بیته قوربانه کئی دویمهیک و ته مام. د په یمانا نوی دا، خودی سۆز دا ل گهلی خو هه میئ ببوریت و «ده ستووری د دلین وان دا» بدانیت. گونه هه ژی دئی ب ریکا قوربانئ خزمه تکاری هیته تیکشکاندن. خودی سۆز ب سه رکه فتنه کا مه زن ددا! هه ر ده می گونه هه هاته تیکشکاندن، هیزا مرنئ دئی ل گه ل مریت. ئەه ئیدی خه لکی ئیخسیر ناکهت.

پاشی خودی دئی گیانی خو هنیريت دا کو ژیانئ بدهته گهلی خو. یا بهر ئاقل بتنی ئەهوه کو ئیکه م و سه ره کیتین ریکا ئەه ف چهنده پی رویدهت ئەه بوو کو ژیانئ بدهته خزمه تکاری، پيشکیشکاری گهلی خودی. ئەه فجا سۆزا حزقییل ۳۷ ئەه بوو کو هه رده می گونه هه بهیته تیکشکاندن، هیزا مرنئ ژی دئی هیته ژناقبرن. ههروه سا هه رده می هیزا مرنئ هاته ژناقبرن، گیانی خودی دئی ب دهسته هه لاته کا ئازاد ژیانیه خشیت، ل دهسته پیکئی بو خزمه تکاری، و پاشی بو وان یین کو لیبورینا گونه هان یا کو سۆز د په یمانا نوی دا پی هاتیه دان و ب ریکا مرنا خزمه تکاری هاتیه قازانجکرن. ب ریکا ئەه فئی دیتنا د حزقییل ۳۷ دا، خودی سۆز ب ئافراندنه کا نوی ددا! د په رتووکا پیغه مبه ران دا ئەم وی ریکا کو خودی ل دویمهیکئی ب ریکا دوینده ها

ئافره تى ماری تىك دىكىنىت، دىنىن، يىن كو پىدقىه خزمه تىكارى ئازاركىش ژى بىت. ئاقلمه ندىا خودى دىار بوو وه كو ئەم رىكا خو ب رىكا ئەقى پلانا قورتالكرنى د پەيماننا كهفن دا دبرىن كو تىشتە كى بهرچاقه.

بهلى ئەم هىشتا ب ئىكجارى ژ پەيماننا كهفن بدويماننا نه هاتينه. مه تىك راوهستاندا دى يا ماى ياكو دى بهرى مه دهته پاشه روژى بو وى تىشتى كو دى هىت.

➔ **هزرین سهره كى د خودى نىاسيا پهرتووكا پىروژ دا** ➔

پهيماننا نوى
گيان
ئافراندا نوى

➔ **چىرۆك هه تا نوكه** ➔

خودى پاشايه تىهك ئافراندا و ئەو پاشايه، بهلى ئەوى مروف ئافراندا داكو پىشكىشيا وى د ئەوى پاشايه تىي دا بكن. ئاده مى و هه وايى ئەف گازيه رەت كر، يا كو بهرى وان دايه گونه هى و مرنى. بهلى خودى سوژ دا كو ب رىكا دوينده ها ژنى ماری تىك بشكىنىت، ئەوى كو دوينده ها ئىبراهيمى ژى يه. ب رىكا خىزاننا ئىبراهيمى، و ب تايه تى دوينده ها شاهانه يا يه هوداى، بهر كه تىن پەيمانى دا بو ئەقى جيهاننى هين. چنكو خەلك هەمى يىن تومە تبار بوو و ژ هەژى مرنى بوون، قوربانىن دەستوورنى مووساى ئاشكەرا بوون پتر ب ئاشكەرايى پىدقيا تيا وان بو پىگهوره كى بوو، خزمه تىكارى ئازاركىش. ب رىكا خزمه تىكارى و كارى گيانى، خودى دى پەيماننا كا نوى دانىت و ژيانا ههروهه ر ب گەلى خو دەت.

ئەز دەي ئەسمائىن نوى و ئەردەكى نوى چىكەم.

ئىشايە ۱۷: ۶۵

ئەز ھەز ژ خواندنى دكەم. ل وى دەمى ئەز گەلەك جورپىن پەرتووكا دخوينم، جوپەكى كو ئەز گەلەك ھەز ژى دكەم، ب تايبەتى دەمى ئەز ل بەيئەدانەكى يان ژى پىكولى دكەم پالەدەم، پەرتووكىن مېژوويى يىن راستەقىنەنە يىن كو باش ھاتىنە نقيسىن. ئىك ژ خوشترىن پەرتووكىن مېژوويى يا من بەرى چەند سالەكان خواندى پەرتووكا نقيسەر لوپا ھىلېنبراندېيە (Laura Hillenbrand) ب ناڧونىشانى نەشكەستى ئانكو تىشتى نەھىتە شكاندن (Unbroken). پەرتووك چىرۇكا لويس زامبىرىنى ڧەدگىرىت، قارەمانەكى يارىين ئۆلومپى ل ساللا ۱۹۳۶ى و تۇپقانەكى جەنگى جىھانىي دوويىيە. فروكەيا وى د ئوقيانوسى ھادى دا ژناق چوو، و ئەوى چل و ھەفت رۆژ ب جەنگى دژى برسى و قرشان ڧە دەرباز كرن. پاشى د زىندانەكا يابانى يا كەمپا جەنگى دا بو ماوى دوو سالان ھاتە گرتن. ئەگەر تە پەرتووك خواند بىت، تو دزانى كو گەلەك يا بزەھمەتە چىرۇك بەيئە باوەر كرن. يا بزەھمەتە ژى كارى چىرۇكەكا خەيالى بىت، چنكو ژ بەر دەستى سەرنقىسەران دەرنەدچوو. ئەو چەندە براستى يا روى داى.

من نەڧىت پتر ژ پەرتووكا وى بدەمە ديار كرن، بەلى ھندەك جاران دەمى ئەز پەيمانەكەڧن دخوينم، بىرا من ل چىرۇكا ژيانا زامبىرىنى دەھىت. بىتنى ل وى دەمى

تۆ ھزر دکەى کو چ گھورینین دى د چیرۆکى دا روى نادەن يان ژى مەترسى ل سەر
کەسايەتییڭ چیرۆکى نەما، دووبارە ھەمى تىشت سەرئێک و بىک دبنەفە!

پىشتى کەفنتى، ھوسا ديار دبوو کو دىت تىکشکاندنا ماری ل گەل ئىراھىمى
يا نيزىک بىت، بەلى ل دویمایهکى خزانان وى ل مسرى تووشى بەنداتی بوون.
پىشتى دەرکەفتنا ژ مسرى، خودى پەیمانان دەستوورى دا گەلى خو، بەلى ئەوان
ئیکسەر پەیمان شکاند. دەمى خودى داوود دانایە سەر تەختى پاشایەتین، وى و
کورپىن خو ل دژى خودى گونەھ کر و د پاراستنا پەیمانى دا ب تەمامى شکەستن
ئینا. ھەرھەسا ئاھا ھوسا بەردەوام بوو. بەلى د ناھەرەستائى ئەقى چەندى ھەمى
دا، خودى ئاماژە ب پاشەرۆژا چارەسەرکنا گونەھى و مرنى ددا ياکو ئەو ب خو
دى وى چارەسەرى دابین کەت. ل لایى دى یى ئەوى چارەسەرى، ل دویمایهکى
گەلى خودى شیان بەرەکەت و خویشیا ژيانى د ئافراندا خودى دا بەرى گونەھ
ديار بىت، بقیە گەرىنەفە.

داکو پلانا ئەقى دىتنى دەربارەى کا چ بو گەلى خودى ھەیە بىینى، ئەم دى
پىچەکى فەگەرىنە ژ وى جەى ئەم ژى ھاتین و فەگەرىنە پىخەمبەرەتییڭ ئىشایاى.
د دویمایهکى پارچەیا ئىشایا دا، ئەم ئىرىنەکى دەربارەى کا خودى سۆزا چ دایە
گەلى خو ھەردەمى نەفرەت ل دویمایهکى ھاتە ژناڤرن:

چىکو ئھا ئەز دى ئەسمانىن نوى چىکەم و ئەردەك نوى، ناڤى یى
ئىکى دى ھىتە مالین و نائىتە ھزرىن کەسى. (ئىشایا ۶۵: ۱۷)

د دویمایهکى راوہستاندا مە دا، مە دىت کو د پەیمانان نوى دا گيانى
خودى دى نەفەسى د ناڤا گەلى خو دا کەت، ژ خزمەتکارى ئازارکیش
دەست پىکر، داكو ژيانەکا نوى ب وان بەدەت. بەلى ئەف ژيانا
نوى ل دەف نەشى مروڤان ناراوہستىت. خودى سۆز ب ئافراندا کا
نوى دا، و پىخەمبەرەتیا ئىشایاى وینەپەکى ھەلبەستى یى جوان
دەربارەى ژيانا د ئەقى ئافراندا نوى دا وینە دکەت، ئەو جەى کو
«دى گورگ و بەرخ پىگفە چەرن» (ئایەت ۲۵).

به لى دهمى ټهوى دهر باره ټه سمانين نوى و ټه رده كى نوى ټاخفتى، دبیت مه به سته خودى ټه و نه بیت كو ټه و دى ټافراندنا نوى كه ته د ته نه كه يا گلېشى دا. ل شوينى ټهوى سؤز دا دروست كه ته فه و نوپژهن بكه ته فه و بغه گه رينېته فه. ټه گهر بيرا ته بهيت، ل ده سټيكا گه شتا مه، مه په يره وكرنا بهيذا خودى بو ټافراندنا وى ديت. د ده سټيكرن ۱: ۳۱ دا، ټهوى راگه هاند كو ټه و گه له ك يا باش بو، هه رچه نده نه فره تى ب پشتراستى ټه و گهورى، ټافراندن هيشتا ټه فى راگه هاندى ب چه ندين ريكان رهنك فه ددهت. ژبه ر كو خودى په يره وكرنه كا هوسا بهييز بو ټافراندنا خو يا هه، ل قيرى ټه م دبنين كو ټهوى نيته نينه خو ژ وى خلاس بكهت، بهلكو دى دووباره ټافرېنېته فه.

ټه گهر ټه م ل سهر خواندنا ټيشايا ۶۵ به رده وام بباين، دا بينين كو ټافراندنا نوى يا خودى دى بېته ټه و جهى كو ل وپرى شادى و به خته وه ريا ههروهه ر لى هه (ټايهت ۱۸)، چ گريان و خه مگينى لى ناهينه بهيستن (ټايهت ۱۹)، و ټاشتيا راسته قينه و ههروهه ر (ټايهت ۲۵)، و هه قالىنيا به خته وه ر ل گه ل خودى (ټايهت ۱۹). ټانكو، گه لى خودى دى ل دويماهيكى سه ربورا به ره كه تا په يمانى جه ريبين و خوشي پى بهن، كو دى هه تاهه تايى ب ته مامى ل گه ل خوئ ټاكنجى بن. ټه ف به شه وينه يه كى دهر باره ى كا دى يا چه وا بيت دهمى خودى ب ته مامى ماري تيك دشكېنيت ب ريكا قوربانى پيگهور و ژيانا ب ريكا گيانى يا خزمه تكارى ټازار كيش. كاريگه ريپن نه فره تى دى ل دويماهيكى و ب ته مامى هينه بنپر كرن. گه له ك به رى روى بدهت، پيغه مبه رايه تيپن ټيشايى ټه ركى خودى يى بدويماهيك ټينانا كارى قورتالكرنى يى كو ټهوى ل ده سټيكي ل باخچه ى سؤز پيداي، نيشان ددهت.

ټيپنيا پارچه يا دوويى ژ ټايه تا ۱۷ ټى بكه: «ناقى يى ټيكى دى هپته مالين و نائپته هزرين كه سى.» وه كو پارچه يا ټيكى ژ ټايه تى، ټه ز ديپزم پيدقى ناكهت يه م هزر بكه ين ټه ف پارچه وى چه ندى رادگه هينيت كو ټافراندنا نوى دى هه مى گريدانين د ناقبه را جيهانا ټه م نوكه تيدا دژين و جيهانا كو بهيت دا بریت. مه به سستا وى ټه وه كو ټه و ټازار و گونه ه و مرنا ژ ټه نجامى نه فره تى هاتين دى هينه ژناقبرن.

هه مى ټه و خرابيا كو ماري ټه نجام داى و قياى ټه نجام بدهت دى هپته ژناقبرن.

نازارا نه خوښی و مرنې ياکو ژ نه جامنې گوننهې هاتې ئیدې ديار نامينيت. سوژين په پیمانانا نوی یين ب ريکا گیانې ژياندهر هاتينه بجهئنان دې لسره نهوې چهندي بیت.

د ئه فې ئافراندا نوی دا، گهلې خودې دې دووباره ل گهل وی ژين ل وی ئهردي کو ئه و ب وان ددهت. بهلې ئه ف ئافراندا نوی نابيته باخچه په کي عده نې فه گهراندې. ئه و دې گله ک ژ وې چهندي مه نتر بیت. ئه و نه بتنې دې باخچه په ک يان ژي هه تا ملله ته ک ژ مسرې هه تا روييارې فورات بیت. ئه و دې جيهان هه می بیت! د ئه فې پیغه مبه رايه تپي دا، هوسا دياره کو ئيشايای ئورشه ليم و ئافراندا نوی وه کو په يقين هه قوا ته بکار دئنان. ياکو دې دهر باره ی ئافراندا نوی هيته سه پانندن دې دهر باره ی ئورشه ليمانا نوی ژي هيته سه پانندن، و به روفاژي ژي هه ر دروسته. ئه فجا ل قيري د ئيشايا دا، ئه و ئهردي ئه و خودې سوژ پي دا بده ته گهلې خودې نه بتنې ملله ته که، به لکو ئهر د هه میه.

يا پيدفي نينه ئه ف چهنده بيته جهې سه سورمانې بو مه، ئهرې ما يا پيدقيه؟ خودې سوژ دا کو هه می ملله تين ئهردي دې ب ريکا ئيبراهيمي هيته به ره که تدارکرن. پاشي، ئه م فير بووين کو دوينده ها يه هودای دې بيته پاشايه ک يي کو دې ريژگرتنې ژ ملله تان وه رگريت. پاشي خودې ئاشکه را کر کو په رتگه ها سلیماني بيته جهه کي نفيزان بو ملله تين کو دې هيئن. خودې چجاران نيته نه کريه کو گهلې وی ژ ئيک خيزان و ره گه ز و ملله ت بتنې بهين. هه روه کو که فتنا ئاده می و حه وايي نفسی مرو فان هه می کره د گوننه ی دا، چاره سه ریا خودې بو که فتني کار يگه ريپن گه دروونی ژي يين هه ين. ل وی ده می کو گله ک ب ليپورينغه به شداری دوينده ها ماری دبن و به ره که تي ژ ده ست دهن، په پیمانانا که فن يا ئاشکه رايه کو نه بتنې ئيک ملله ت، هه تا ئيسرائيلي ژي، مافه کي تايه ت ل سه ر سوژين خودې نينه. سنورين نه ته وايه تي ناگه نه دلوقانيا وی. هه تا د په پیمانانا که فن ژي دا، ئه و بو هه میان هاتيه به خشين. د ئافراندا نوی دا، دلوقانيا وی دې ئهردي تزې که ت وه کو خودې د ناقا گهلې خو دا هه تا هه تايي دژيت.

وه کو پيگه نيزيکی دويماهيکا پارچه يا ئيکي ژ گه شتا خو دبين، پيدقيه ئه م

پینگافه کئی بهره ف پاشفه بچین و نه فسه کئی بکیشین. گه شته کا بله ز بوو د ناڅا دارستانا په یمانا که فن دا، به لئی مه یازده دارین گرنګ دیتن یین کو هاریکاریا مه کری چیروکا سهره کی تیښکه هین.

د لاپه رین په یمانا که فن دا، ئیکه مین سیه و نه ه پرتوو کین په رتووکا پیرۆز، مه چیروکا ئافراندا خودی و هه می تشتان یا هه ی، ل گه ل نفسی مروڅان وه کو کاکلا کارئی وی یی به هره مه ند. تراژیدیا که فتنی ئاده م و حه و ل گه ل هه می دوینده هیئ وان ژ ئاماده بوونا خودی ده ریختن و مرن ئینا جیهائی.

به لئی خودی سوژ دا که سهری ماری بهه رشینیت و هوسا گه لئی خو و ئافراندا خو ژ کاریگه ریین که فتنی قورتال بکه ت. د په یمانین وی ل گه ل ئیراهیمی و ئیسرایلی و داوودی دا، ئه م دینین کو خودی یی رژد بوو ل سهر فه گه راندا به ره که تا ئاماده بوونا خو د ناڅا گه لئی خو دا ل سهر ئه ردی. هه رچه نده گونه ه و مرئی به رده وام سهرین خوین کریت دیار دکرن، پیغه مبه رایه تیین ئیشایا و یه رمیا و حزقیلی و هه می پیغه مبه ران ئاشکه را کر کو خودی دی ل دویماهیکی و ب ته مامی گونه هی و مرئی ب ریکا خزمه تکاری ئازارکیشی کو پیشکیشیا گه لئی وی دکه ت تیک شکینیت. پاشی و بنتی پاشی، ئه و دی هه می ئافرانندی فه گه رینته فه و هه تاهه تا د ناڅا گه لئی خو دا ژیت و به خته وه ری و ئاشتیا هه تاهه تا ئینیت.

د ئه فی خالا گه شتا مه دا، ئه م هیشتا به ره ف پیش دچین. ئه وین کو گو ه ل ئه فان پیغه مبه رایه تیان بووین و بو ناڅا دلئی خو برین دشین چافه ری بن و بینن کا که نگی و چه وا ئه و دی هینه بجه ئینان. ئه وان دزانی کو خودی دی ئه وان بجه ئینیت، به لئی ئه وان نه دزانی خزمه تکار دی ژی بیت و فی که نگی ماری تیک شکینیت و دی سهرکه فتیانه ژ گوره پانا جه نگی ده رکه فیت.

مزگینی بو مه ئه وه کو پیدفی ناکه ت ئه م چافه ری بین داکو گو ه ل یا مای ژ چیروکی بین. وه کو ئه م دچینه د ناڅا په یمانا نوی دا، ئه م دی بینه ریا پینج خالین وه چه رخئی یین سهره کی که یین یین کو دی هاریکاریا مه که ن بینین کا چه و سوژین په یمانا که فن ب راستی ب ریکا دوینده ها سوژ پیدای، خزمه تکاری ئازارکیش، خودانی رابوویه فه، عیسای مه سیح هاتینه بجه ئینان.

ئافراندنا نوی

چیرۆك هه تا نوکه

خودى پاشايه تیهك ئافراند و ئەو پاشايه، بهلى ئەوى مرووف ئافراندن داکو پشیکشیا وی د ئەوی پاشایه تیى دا بکهن. ئادهمی و حهوايى ئەف گازیه رەت کر، یا کو بهرى وان دایه گونههئ و مرنئ. بهلى خودى سۆز دا کو ب ریکا دویندهها ژنى ماری تیک بشکینیت، ئەوی کو دویندهها ئیبراهیمی ژى یه. ب ریکا خیزانا ئیبراهمی، و ب تایبه تی دویندهها شاهانه یا یه هودای، بهرەکه تین پهیمانئ دا بو ئەفئ جیهانئ هیئن. چنکو خه لک هه می یئ تومه تبار بوو و ژهه ژى مرنئ بوون، قوربانین دهستوورئ مووسای ئاشکه را بوون پتر ب ئاشکه رابی پیدقیاتیا وان بو پیگهوره کی بوو، خزمه تکارئ ئازارکیش. ب ریکا خزمه تکاری و کارئ گیانی، خودى دئ پهیمانە کا نوی دانیت و ژيانا ههروهه ر د ئەسمائین نوی و ئەردئ نوی دا ب گه لئ خو دت.

پشکا دوویں
دہم ہات

دهم یی ب دویماهی هاتی.

مهرقۆس ۱: ۱۴-۱۵

من سى كورين گه نچ يين ههين. وه كو ئەز ئەقى چەندى دنقىسم، لوقا كورى
من يى ژ هه ميان مه زنتر نه ه سآله، شه معون پينج سآله، و يى ژ هه ميان بچويكتر
ئليوت سى سآله. باوهر بكه ي يان نه، بهينفره هى دوزا وان يا بهيز نينه. پرانيا
ئيك شه ميان پشتى كه نيسه يى، ئەو ل ده ف مه دمين ل وى ده مئ ئەم هاريكاريا
راكرنا كورسيكان دكهين يان ژى ده مئ ئەم دانوستاندنه كا ب پامان ل گه ل كه سه كى
دكهين دهرباره ي كا خودى د ژيانا وى يان وى دا چ دكهت. ئيك يان ژى پتر ژ كورين
مه دبرسيه. يان ژى وه ستياى. يان ژى تيهنى. يان ژى حالگه رم. يان ژى ساپه.
ئەز دشيم ته پشتراست بكه م كو ئەوان بهينته نگيا خو ژ من وه رنه گرتيه، بتنى
دهرباره ي هندى پرسيارا هه فژينا من نه كه. راستى ئەوه، ئەز ژ هه مى خه لكى
بهينفره هتر نينم. ههروه سا بو پرانيا خه لكى، چافه ريكرن ب شيوازه كى سروشتى
ناهيت.

به لى چافه ريكرن ئەو تشته يى كو خودى بو نيزيكى چوار چه رخان داخواز ژ
گه لى خو كرى ئەنجام بدهن.

وه كو پينغه مبه رين په يمانا كه فن مينا هه گه ي و زه كه رياى و مه لاخى ئەركين
خو ته مام كرين، گه لى خودى دشين ته ماشه ي سه رده ميئ به رى نوكه بكه ن و

بینن کا چہوا خودی ہیڈی ہیڈی پلانا خو بو دویندهها سوزپیدای ئاشکھرا کر داکو کاریگه ریپن نه فره تی بهرؤفاژی بکهت. ل سهر بنیاتی دیاربونا سوزین پهیمانی، نهو ل داوود پاشایه کئی نوی دگه ریان، دهستیشانکری خودی. د عیبرانی دا، ب ئه فئی دهستیشانکری دهاته گوئن مه شیخ (*mashiach*), کو ب هه مان تپیان هاتیه د ناقا زمانئ ینگیزی دا وه کو مه سایا (*Messiah*) و هاتیه وهرگیران بو زمانی یونانی وه کو کریستوس (*Christos*) یان ژئ مه سیح (*Christ*). نهف هیفیا ژ مه سیحی (*messianic hope*) پیشبینیه کا راست و دروست بوو.

به لئ ل بن سیههرا نه فان پیغه مبه رایه تیان، پیشبینیه کا بهیز ژئ هه بوو کو ده می خودی گونه ه و مرن تیکشکاندی، نهو دی دا دوژمین سیاسیئ ئسرائیلی ژئ ژ ناف به تن. خه لکی ل لایئ دی یئ دهر به دهریا وان ل بابلئ پیشبینیا نازادیئ دکر، به لئ پشتی نهو فه گه ریان نه مال. خه له که کا له شکه ریئ بیانی دهسته لات ل ئسرائیلی کر، یان ژئ جوهیان، وه کو نهو هاتین به ریاس بن. ل دهستپیکئ ئه لیکساندهرئ مه زن (*Alexander the Great*) مللهت داگیر کر، کو پشتی وی کومه کا دهسته لاتناریئ یونانی و مسری دهسته لات کر یئن کو نه هیلای جاره کا دی مللهت سه ره خو بیا خو بده ستفه بیننه فه. سه رده مه کئ کورت یئ نازادیئ ل ژیر دهسته لاتا مه کابینی د چه رخی دوویئ به ری زاینی دا هه بوو، به لئ پشتی هینگئ رومانیان کونترؤل ل سه ر ده فه ری کر. سه رکه فتنا خودی و مه سیحی وی گه له ک دویر و دریژ دیار دکر.

به لئ پاشی پیغه مبه ره کئی دی دیار بوو. نهو ب دروستاهی نه ژ جورئ ئاشکھرا بوو: «یوحه نای جلکه کئی ژ پورتن حیشران ل بهر بوو و نافته نگا خو ب قایشه کا که فلی گری ددا، کولی و هنگفینی چولی دخوارن» (مه رقوس ۱: ۶). به لئ جلك و پاریزا وی یئن سه یر جوانترین تشت نه بوون دهر باره ی وی. نهو په یاما وی بوو: نهو گازی جوهیان دکر کو ل خو بزقرن و گوته وان نهو یئ ریکی بو پیغه مبه ره کئی ژ خو مه زنتر ناماده دکهت، نهو پیغه مبه ری دی ب گیانی پیروژ تافیرکرنئ کهت (نایهت ۸).

نوکه هزرا خو د به ری نوکه دا بکه کا مه چ د په یمانا که فن دا دیت. پیغه مبه ران به ری نوکه گوته کو ده می گیانی پیروژ دهیت، نهو دی ژیان و رابوونا په یمانا

نوی ل گه ل خو ئینیت. بهری وی چهندی، پیدقیه خزمه تکاری نازارکیش گونه هیئ گه لی خودی وه کو پیشکیشکاری وان ل سهر ملین خو هه لبرگیت. ئه وه ئه وی کو ههمی سوزان ئامازه پی ددا. سوزین داوودی و دهستووری مووسای و سوزا یه هودای و پهیمانان ل گه ل ئیراهمی و سوزا کو دوینده ها ژنی دی سهری ماری هه پشینیت ههمیان ئامازه ب وی ددا! به لی پیدقی ناکهت ئه وه ههمی کاری دویفچوونی ئه نجام بدهین. ئه م دشین بتنی مهرقوس ۱ بخوینین داکو ئه قی چهندی ببینین.

د ئایه تا ۹ دا، مهرقوس دیژیته مه کو عیسای ناسیره ی دیار بوو. ئه گه ته مزگینی خواند بن، تو دزانی ئه وه نه کهسه کی ئاسایی بوو. ئه و ژ مه ریه می ژ دایک بوو ده می ئه وه هیشتا یا پاکیزه. ژ رۆژانین وی یین دهستیکی، ئه وی دزانی کو خودی ب ریکه کا گه له ک تابهت بابی ویه. ب راستی، ئه م دیوحه ننا ۱ دا فیئر دین کو ئه ف زه لاهه بتنی له شداری خودیه. یا پیدقیه ئه ف چهنده یا به رئاقل بیت. ئه ری ما کی یی دی داشیت ههر لاین پهیمانن پاریزیت و قهری بی دویماهیکی گونه می ئینای دهت؟ ئه ری مه چ ریکا دی هه بوو خودی ل دویماهیکی سوزان بجهه بینیت ژبلی کو ببته مرؤفه ک؟

ئاها هوسا ئه ف زه لاهه پشتی مه زن بووی هاته رویاری ئوردنی داکو به پته تافیرکرن. پاشی گیانی خودی ل سهر شیوه یی کوتره کی ل سهر وی دادا، و بابی ب خو ژ ئه سماني ئاخفت داکو دیده قانیی بکهت کو عیسا بیگومان کورپی وی یی خوشتقیه. سی که سین سیانیا خودی، باب و کور و گیانی پیزور ههمی پیکفه د ئاماده بوون، کو رازه مه ندیا خو ددا ده رباره ی کا عیسا دی چ کهت.

ئیکسه ر پشتی تافیرکرنای وی ئانکو عیسای، وه کو ملله تی ئیسرائیلی پشتی ده رکه فتنی، چوو نافا چوولی. ژبه رکو عیسا دایته پیشکیشکاری خه لکی، پیدقیه بو مه جهی سهر سورمانی نه بیت کو ئه و ژ دی روی ب روی ههمان سهر بوران بیت یین کو ئه و روی ب روی بووین. به لی نه وه کو گه لی ئیسرائیل د به ری دا، عیسای خو راده ستی وان سهر بورین ل چوولی نه کر. ئه و ژ لای دی سهر که فتیانه ده رکه فت.

پشتی سهر بورا عیسای، یوحه ننا یی تافیرکه ر هاته گرتن و سیداره دان. به لی چافه ری کورن و پیشبینی کورن قایم مان. شاگردین یوحه ننا ی چافه ری بوون تشته کی ژ

عیسای گوه لى بن. بو وان یین کو چاف ههین بینن، هه می تشت بهره ف ئیک ناراسته دچوون. به لى ئه ری ما پیغه مبه رایه تیین یوحه نای و کریارین عیسای ژى بتنى دى بنه ئه گهرى پتر شکاندا نومیدان و چافه ری کرى؟

ل دویمایكى، چهند چهرخان پشتی سۆزین دویمایكى پیغه مبه ران و هزار سالان و پتر پشتی سۆزین بو داوودی و یه هودای و ئیراهیمی و ئاده می هاتینه دا، ئه و چهنده چیبوو. د ئیکه مین راهه ستاندا مه د په یمانا نوی دا، ئه م دبیین کو عیسا هات مزگینى، یان ژى ده نگوباسى خوش، ژ ده ف خودى رابگه هینیت:

پشتی یوحه ننا هاتیه زیندان کرى، عیسا هاته جه لیل و مزگینا خودى رادگه هاند و دگوت: «دهم یى ب دویمایى هاتى، پاشایه تیا خودى یا نيزیک بووى. ل خو بزقرن و باوه ریى ب مزگینى بینن.» (مه رقوس ۱: ۱۴-۱۵)

راگه هاندنا وی ده رباره ی ئه فى ده نگوباسى سى پیکهاته یین سه ره کی هه بوون. یا ئیکى، ئه وی گوت «دهم یى ب دویمایى هاتى.» ئه ری تو دشى دلخوشیا ئه وان وینه بکه ی یین کو چافه ریى دیتنا بجه ئینانا هه میا کو خودى سۆز پى داینه؟ هزر بکه تو ژى ئیک ژ وانى، و گه له ک ژ میژه هندی بهیته بیرا ته، باپیرى ته بو ته ده رباره ی سۆزین خودى یین کو ئه و ب ژيانا خو هه میى چافه ریى به حس کریه. ئه وی یا ژ باپیرى خو گوه لى بووى، ههروه سا باپیرى وی ژ باپیرى خو، و هوسا بو سه ده ها سالان به رده وام بوویه. به لى ئه فه عیسا، یى ل پارچا باکورى ئه ردی سۆزیدای ل جه لیل ل چوولى راهه ستایه، رادگه هینیت کو ده م ل دویمایكى هات!

ئه گه ر تو پشته فانى نفیسه ر جه ی ئار ئار تولکه ینى (J. R. R. Tolkien fan) بی، دبیت بیرا ته ل وى پیشبینی بهیت هه تا فلمین پاشای گوستریکان (Lord of the Rings) ده رکه فتى یان ژى، نه گه له ک ژ میژه، فلمین هویت (The Hobbit). پشتی ساله کى یان ژى پتر ژ چافه ری کرى، ل دویمایكى تو زویکا گه هشتیه سینهمایى بو پیشکیشکرنا نیف شه فى، ته شامیک و دبیت به رچا فکین سى ره هندی بو خو کرى بن، و ل سه ر کورسیکه ی روينشت بى. ده مى رۆناهی هاتینه فه مراندن و فلمی ده ست پیکرى، بو ته هه سه ته کى دلخوشکهرى ئارامکهر په یدا بوو. ل دویمایكى هات.

ئه و هه سه ته بتنى چبکه که ژ ده ریایا دلخوشکرنى ل هه مبه ری وى دلخوشى و

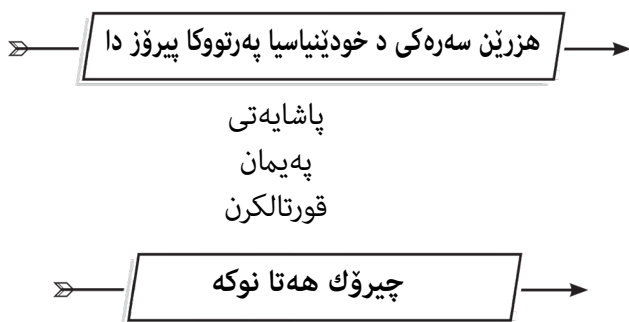
ئارامكرنا وان كه سڀن ل دويماهيڪي ديتي ڪو ل دويماهيڪي دم هات سۆزڀن خودي بهينه بجهئينان. مهبست ژ «دم يي ب دويماهي هاتي» نهوه ڪو ل دويماهيڪي هيقيين ئادهمي و هوايي و ئيراهمي و بابكالان و داوودي و ڪوپڀن وي و هممي پيغهمبهران و هممي باوهردارڀن دلسۆزڀن پهيمانا كهفن هاتنه بجهئينان! نهگه ر تۆل گهل دياركرنا چيروكا قورتالكرني هات بي، دببت دلخوشيه كا ب ههمان شيوه د ناخي ته دا پهيدا بببت وه ڪو تۆ نهفان په يقين عيساي دخويني. يا دوويي، عيساي گوت «پاشايه تيا خودي يا نيزيكه.» دهسته لاتا خودي دي ل دويماهيڪي هيته دانان، ژ بهر ڪو پاشايي سۆزپيداي يي ڪو دي ب تهمامي دهستووري خودي پارڀزيت و ب تهمامي دهسته لاتي ل خه لڪي كه ت ل دويماهيڪي يي د ناف وان دا ئامادهيه.

عيسا، وه ڪو پاشايي زهيتكري، مهسيح، دي ل وي جهن ئادهم كهفتي بسهر كهفيت. هرچه نده ئادهم گهوهري خودي بوو، نهوي دهسته لات وه ڪو ل سهر وي پيدفي ل پاشايه تيا خودي نه ڪر. هر وه سا چ پاشايين ل ئيسرايلى يان ژي ل يه هو دا يي نهو چهنده نه ڪر. به لي ل دويماهيڪي نهفه نهو كهسه يي ڪو دي وي چهندي كه ت ياكو چ پاشايان نه شيان بڪهن. نهو دي وه ڪو دهسته لاتداري پيشكيشڪاري خودي، پاشايي راسته قينه، سهردهريي كه ت. به لي داكو سهر وه ر يا خو يا تهمام بدمه زرينيت، پيدقيه نهو بببته خزمه تڪاري پيشكيشڪاري خودي، ئانكو نهو دي ل شويئا گه لي خودي ئازاري كيشيت. نهم د تيكستي خو يي بهيت دا فه گه رينه نهفي چهندي. ل دويماهيڪي عيساي راگه هاند «ل خو بزقرن و باوهر يي ب مزگيني بينن.» ب هندهك په يقين دي ئانكو دويماهيك پارچه ژ راگه هاندنا وي گاري بوو بو ڪرياري. به لي نهو گازيهك نه بوو ژ بو ڪريارا سياسي يان ژي لهشڪهري، وه ڪو گهلهك كه سان د روژا وي دا پيشيني ژ مهسيحي ڪري. ل شويني نهو گازيهك بوو ژ بو نه نجامدانا ياكو خودي فه رمان ڪري گه لي وي ههر ژ دهستيڪي نه نجام بدهت: پيدقيه نهو پشتا خو بدهنه گونه هي و باوهر يي بينن ياكو نهو دبڀزيت يا دروسته.

نهفه گازيهك بو خه لڪي بوو داكو باوهر ي هه بببت ڪو خودي دي پهيمان ي بجه ئينيت، ڪو نهو ريكا نهو ل دويماهيڪي د وه سا بن و نه نجام بدن ياكو نفشي مروقان بو هاتينه گازي ڪرن ڪو د وه سا بن و نه نجام بدن ڪو چجاران ب ريكا ڪاري وان بو ناهيته بجهئينان، به لي ب ريكا پشتگه رمكرنا ب وي. عيسا،

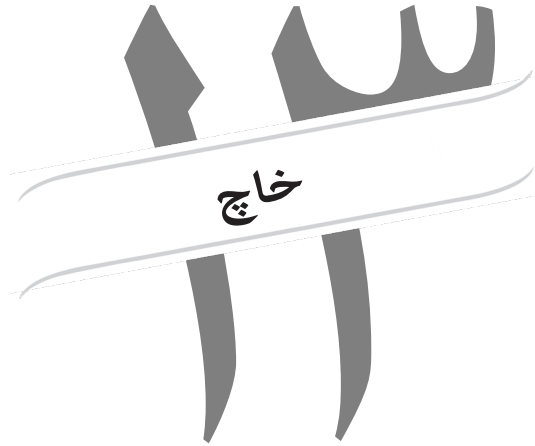
پیشکیشکاری گهلی خودی، دی وی چندی کهت یا کو ئه و نه شیان بو خو بکهن، ههروهسا ئهوی گازی وان کر کو باوهریی بینن کو ئه و چهنده ل دویماهیکی یا چیدبیت. ئه و ده می ئه و ژ میژه چافه ریئه ل دویماهیکی یی هاتی!

ته چجاران هزر نه کریه هنده دلخوشی دشیت د دوو ئایه تان دا بهیته هه لگرتن، مانه؟ به لی وه کو ئه م د راهه ستاندنا خو یا بهیت دا دبیین، ئه ف دهنگوباسی خوش بیبه رامبه ر نه هاتیه.

خودی پاشایه تیه ک ئافرانده و ئه و پاشایه، به لی ئه وی مروف ئافرانده داکو پیشکیشیا وی د ئه وی پاشایه تی دا بکهن. ئاده می و حه وایی ئه ف گازیه رته کر، یا کو به ری وان دایه گونه هی و مرئی. به لی خودی سوژ دا کو ب ریکا دوینده ها ژنی ماری تیك بشکینیت، ئه وی کو دوینده ها ئیبراهیمی ژی یه. ب ریکا خیزانا ئیبراهمی، و ب تایه تی دوینده ها شاهانه یا یه هودای، به ره که تین په یمانی دا بو ئه فی جیهانی هیئ. چنکو خه لک هه می یی تومه تبار بوو و ژ هه ژی مرئی بوون، قوربانین ده ستووری مووسای ئاشکه را بوون پتر ب ئاشکه رای پیدفیاتیا وان بو پیگه و ره کی بوو، خزمه تکاری ئازارکیش. ب ریکا خزمه تکاری و کاری گیانی، خودی دی په یمانه کا نوی دانیت و ژیا نا هه روهه ر د ئه سماین نوی و ئه ردی نوی دا ب گه لی خو ده ت.

عیسایه ئه وه یی کو ب ریکا وی ئه ف سوژه دهینه بجه ئینان.

تەمام بوو.

يوحەننا ۱۹: ۳۰

قەگەريان بۆ دەستپيكرن ۳، مە ديت كو ئادەم و حەوايى شكەستن ئينا كو گوهداريا خودى بكنەن و ل شوينى فيقى ژ دارا زانينا باشى و خرابيى قەكر و خوار. رەتكزنا وان بۆ گوهداريكرنى دەربارەى وى دارى هەقشكيا وان ل گەل خودى خۆشى پى دەر هاتە ويرانكرن، هەرەسا جوانيا تەماميا ئافراندىنا وى ب شىوازەكى ترسناك هاتە برينداركرن. بەلى نە ب شىوازەكى بيئوميدانە بوو. بەرى ئادەم و حەوا بشين راستيا نوى دەربارەى نەفرەتى تىبگەن، خودى راگەھاند كو پلانەك هەبوو داکو ئەو هەمى تشتان ژ نوى چيکەتەقە.

ل وى دەمى مە د هەر راوہستاندەنەكا خۆيا دا د ناقا پەرتووكا پىرۆز دا ئەف پلانا قورتالكرنى ديت، ل دويماهيكي ئەم گەهشتينە گوپيتكا وى. دووبارە، ئەم خۆ دبينيىن كو بەرى مە يى ل دارەكى. نەوہكو وى دارا دەستپيكيى ل باخچەى، چ تشتى سەرنجراكيىش دەربارەى ئەقى نەبوون. ئەو ژ چەقىن خۆ قەبوو و وەكو خاچى لى هاتبوو داکو بۆ خاچدانەكى بپتە بكارئينان، ريكا هەلبزارتى ل دەف رۆمانينا بۆ سيدارەدانا خرابترين تاوانباران. ل سەر وى خاچى كەسى دوويى ژ سيانيا پىرۆز هەبوو، كورپى خودى ب خۆ، يى كو ب هەمى واتەيان بوويە مروؤف. ئەو ئيکەمين كەسى كو ژيانەكا بيگونهھ و راستەقىنە ژياى ب خرابترين ريكا هەى

هاته سیداره دان. به لئ چ ریځین دی نه بوون. ده مئ ټه وی بهایئ وی ګونه هئ دای یا کو ګه لئ خودئ ژ میژه پیدقئ، وی ګوت «ته مام بوو» و سهرئ خو چه ماند، نه وه کو ده سته سهر کرن، به لکو سهر که فتن (یوحنا ۱۹: ۳۰).

پشتی عیسای مزگینیا بجهئینانا سوزین خودئ و ګه هشتنا پاشایه تیئ راګه هاندئ، ټه وی نیژیکئ سی سالان ب فیځرن و راګه هاندنا ټه فئ مزگینیټه بوراندن. وه کو دوینده ها ئافره تیئ یئ کو ژ میژه ل هیقیئ و یئ کو دئ سهرئ ماری هه رشینیت، ټه وی کارین ئبلیسی ژناقبرن و دژئ نه فره تیئ ب ریژا ده ریټخستنا گیانین پیس و ساخکرنا نه ساخان و هه تا راکرنا مریان جه نگ کر. وه کو دوینده ها ئیراهیمی، ټه وی بهر که تا ئاماده بوونا خودئ دووباره ئینا د ناقا ګه لئ وی دا. د هنده ک حاله تان دا وه کو ده مئ وی ل سهر کانین ل ګه ل ژنا سامه ری ئاخفتی (یوحنا ۴)، ټه وه ده ست ب ئینانا وی بهر که تا ئیراهیمی بو هه می ملله تین ل سهر ټه ردی کر. نه وه کو هه می بابکالین وی یین بهری وی، هه تا ئاده می، عیسای ب ته مامی په یمانا ل ګه ل ئیسرائیل بجهئینا، ده ستوورئ خودئ. ټه وی هه رتشتئ خودئ ژ ګه لئ خو داخواز کری، ټه نجام دا.

به لئ ئاریشه ک هه بوو. پشتی ټه و ژ ده ربه ده ریا ل بابلئ فه ګه ریاين، جوهیان دیسان په رستګه ه ئاقا کر بووفه و سیسته مئ قوربانیدانئ دانا بووفه. دووباره، هه ر سال ل جه ژنا ده ربا بوونئ، به رخ وه کو پیګه ور ل جهئ ګه لئ خودئ ده اته پیشکیش کرن. دووباره و سیاره، کاهنان به رخ سهر ژئ دکرن وه کو بیرئینانه ک ده رباره دادی و دلوقانیا خودئ. به لئ به رخ تیرا هندئ نه دکرن کو بهایئ ګونه هئ پی بهیته دان.

مه د ئشایا ۵۳ئ دا دیت کو دویمه یه ک پیګه ورئ ګونه هین ګه لئ خودئ نابیته بهر خه ک. نه خیر، دقبا ئیک ژ وان با. پیدقئ بوو ټه وی سوز پیدای بیت، یئ کو پیشکیشیا خه لکی دکه ت و وه کو پیګه ورئ وان دراوه ستیت. پیدقئ ناکه ت بو مه جهئ مه نده هوشیئ بیت ده مئ عیسای دبیژیت کو کارئ وی ټه و نه بوو «خزمه تا وی بهیته کرن، به لکو ټه و خزمه تی بکه ت.» ټه رکئ وی یئ سهره کی وه کو خزمه تکاره ک ټه و بوو کو «خو ژ پیش ګه له کان فه ګورئ بکه ت» (مه رقوس ۱۰:

٤٥). دەمى ئەوى ئەو چەندە گۆتى، ئەوى ئاماژە ب ئىشايىا ٥٣: ١١-١٢ دداڤە. ئەو خزمەتكار بوو. نەبتنى ل سەر وى پېدڤى بوو ئەو پەيمانى خودى ب تەمامى ب پارىزىت داکو وى بکەت يا کو ئادەمى و ئىراھىمى و ئىسرائىلى و گەلەكېن دى شكەستن ئىناى بکەن؛ پېدڤى بوو عىسا پېنگاڤەكا دى ژى وڤقەتر چووبا. پېدڤى ئەوى بەيى سزايى ئەوان هەمىان و ژمارەكا بېدوئىماھىكا يى دى ژى كو ژ هەژى بوون ژبەر گونەھىن خو بدەت.

و ژبەر هندى عىسا بەرەڤ خاچى ڤە چوو. ل دەڤ پراىنا جوھىان د جەرخی ئىكى دا، ئەڤە جھى شوکى بوو و دبىت كوفرى بوو. ئەوان پېنخەمبەرايەتېن زەيتىرى خودى، مەسىحى، يىن خواندىن، بەلى گەلەك كىم ژ وان گرېدان د ناڤەرا كورې شاهانەين داوودى و خزمەتكارى ئازاركىش دا كر. ژبەر ئەڤى چەندى گەلەك ژ وان چ هزر دەربارەى مەسىحى ئازاركىش دا نەبوون، ئەوان هزر كر مەسىح دى وەكو پاشايەكى داگىركەر هېتە ئورشەلىمى و رۆمانىان ژ باژېرى دەرئىخىت. پاشى ئەو دى ئەردى سۆزىڤىداى داگىر كەت و پاشايەتيا داوودى دامەزىنېتەڤە و دى سەردەمەكى زىرىنى نو بۆ ئسرائىلى دانېتەڤە.

دەمى گۆتگۆتكان ل دەڤەرا يەھودىايى دەربارەى مەسىحەكى دەستېكىرىن، پېنگاڤا دى يا لوژىكى وەكو سەرھلدانەكى ب دژى رۆمى ھاتە دىتن. ل دوئىماھىكى خەلكى ھوسا هزر كر كو تاكە رېكا كو عىسا دشيا بسەلمىنىت كو ئەو مەسىحە ب رېكا تىكشكاندنا دوژمىن خودى بوو. كىم ژ وان كەسىن دى يىن كو خو ب مەسىح دايە زانىن ئەڤ تەكتىكە بكار ئىنا. ئەڤان زەلامان ھەول دا لەشكەران كوم بکەن داکو رۆمى تىك بشكىنن، بەلى بى جىاوازى يان ئەو ژ باژېرى دەرڤىن يان ژى دەھاتنە سېدارەدان.

ئەڤجا وەكو عىسا د خزمەتتا خو دا بەردەوام بووى، ھەرکەسەك چاڤەرېى وى بوو كو پېنگاڤا خو ب دژى رۆمى بەڤاڤىژىت. ل دوئىماھىكى ھندەك ژ وان هزر كر ئەڤە دەم ھات. پشتى گەشتەكا درىژ ژ مالا وى ل جەلىل، عىسا ب رېكەكا ب ھەيەت كو د بەرى دا وەكو ئاھەنگ گىرانا پاشايەكى چوو د ئورشەلىمى دا. خەلكى چەقېن دارقەسپان ژېڤە دكرن و سلاڤى وان دكر، جلو بەرگىن خو ژبەر خو دكرن و ددانانە

ئەردى داكو رېكەكئى بۆ عيساى دروست بكن، و دگۆ: «هۆسانا! يى بەرەكەتدارە ئەوئى ب نائى خودانى دەيت!» (يوحەننا ۱۲: ۱۳). هەر سال، بىرا مە ب ئەقى «هاتنا سەرکەفتيانە» ل روژا ئىك شەمبىا دارقەسپى دەيت.

يىگۆمان عيسا د هزرا خو دا ب سەرکەفتىن قە چوو د ئورشەلىمى دا، بەلى مەحاله كو گەلەك ژ وان يىن كو وئ روژى ئاھەنگ دگيران تىگەھشت بن كا دئ سەرکەفتنا عيساى چ ئىنيت. عيساى چجاران ھەول نەدايە روئمى داگىر بکەت، بەلى دەمى ھەفتا پشتي گەھشتنا وى دەر باز بووى، ھندەك رېبەرىن جوھيان، ل گەل يەھودايى ئەسخەريوتى، ئىك ژ شاگردىن عيساى، پىلانگىرەك دارشت داكو وى بکوژن. يەھودا ل دەر فەتەكئ دگەريا.

عيساى دزانى كو ئەو يى بەرەف خاچى قە دچيت. بەرى ئەو چووى، ئەوى دقيا شىفا جەژنا دەر باز بوونى ل گەل تىزىكتىن شاگردىن خو بگىريت. ئەو ل دويف رىيازنا ئاسايا شىقى چوون، بەلى ئەوى نائى شكەفا كەر كر، عيساى تىشتەكئ سەير گۆت: «ئەفە لەشى منە» (مەرقۆس ۱۴: ۲۲). پاشى ئەوان پىكشە ژ پەرداغى شەرابى قە خوار، وى گۆت «ئەف پەرداغە پەيمانانويە ب خوينا من، كو پىخەمەتى ھەو دەئ ھىتە رشتن» (لوقا ۲۲: ۲۰). ئەوى دگۆت كو لەشى وى يى شكەستى و خوينا وى يا رشتى دئ سوژا پەيمانانوي بەھ ئىنيت!

پشتي دەمەكئ كورت، ھەمان شاگردان ئەو بەھايى ترسناكئ پىدقى بوو ئەو بەدەت، ديت. عيسا ھاتە گرتن، و بەرەف خاچى قە ھاتە برن، و ل گەل دوو تىرورستىن سياسى ھوكمى مرنى ل سەر ھاتە دان، دبیت ئەو زەلامە بن يىن كو ل ھىقىا مەسىحەكئ دى بوون كو روئمى بستىنيت.

ئەوى ل سەر وئ خاچى ئازار كىشا، چ گۆمان تىدا نىنە كو عيسا د ئازارەكا دژوارا لەشى دا بوو. بەلى ژبلى كو كا فلەمان دقیت بەرى تە بەدەنە چ و باوەر ژ چ بکەى، ئەفە نە مەزنتىن ئازارا وى بوو. بەلى مەزنتىن ئازارا وى دويركەفتنا ژ خودى بوو ل وى دەمى سەنگيا گونەھى ل سەر ملین وى. وەكو خزمەتكارى ئازاركىش، ئەو دوپماھىك پىگھور بوو، پىشكىشكارى كو سەنگيا گونەھى و توورەبوونا خودى ل سەر ملین خو ھەلگرتى. ئەوى د ئازارا خو يا دژوارا گيانى و ھەستداری دا كره

ههوار و په یثین زه بوور ۲۲: ۱ گوتن «خودای من، خودای من، بوچی ته نهز هیلام؟» (مهرقوس ۱۵: ۳۴). بهلن نهو نه دویمایهیک په یفا وی بوو ل سهر وی خاچی:

دهمن عیسای تام کریه سهکن، گوت «تهمام بوو» سهرن خو
چه ماند و گیانی خو ژ دهست دا. (یوحه ننا ۱۹: ۳۰)

ل دویمایهیکن، نهغه قوربانهک بوو ی کو دی بهاین گونههی ب جارهکن و هه تاهه تا ددهت. ب درپژاهیا چه رخان، گهلن خودن قوربانین پیشکیش کرین یین کو بتنی ناماژه ب داهاتووی ددا. نهوان قوربانان چجاران کار ب دویمایهیک نه ئینایه. سالأ بهیت، هه یفا بهیت، روژا بهیت دی قوربانهکن دی هیته دان. بهلن ئیدی نهو تشته نه ما. وه کو دویمایهیک نیزیک بووی، زیده باره ی نازارا وی یا دژوار، زیده باره ی ئیشانا وی، عیسا ب پشتراستیغه دشیت بیژیت «تهمام بوو.»

د نازارا وی دا ل گهل نهوان گونه هباران، «گورن وی ل گهل خرابکاران هاته دهستینشان کرن» و ب فه شارتنا وی د گورن یوسفن رامی ی مالدار دا، نهو «د گورن وی دهوله منده کی دا هاته فه شارتن» (ئیشایا ۵۳: ۹). ب هورائین بجویک و مهزن، عیسای ب تهمامی پیغه مبه رایه تیین خرمه تکارن نازارکیش بجهئینان.

ل دویمایهیکن، دیتنا گیانه وه ریډ دابه شکر ی یا کو خودن بهری نه فان سالان هه میان ب ئیبراهیمی دای، هاته بجهئینان. ههروه کو وی گوتی نهو دی وی چه ندن کت، خودن نازارا سزایی وه رگرت ژ بهر مه هه میان یین کو دهستوورن وی دشکین و په یمانا وی پشتگو هغه دهافیزین. نهو ب خو نهو بهایه دا. ئیک ژ شاگردین عیسای ی کو وی شه فن ل گهل وی نقیسیه «وی ب خو ل سهر خاچی گونه هین مه د له شی خو دا هه لگرتن، دا هم ده رباره ی گونه هان بهرین و بو راستین بژین» (۱ په تروس ۲: ۲۴).

بهلن نهو نه دویمایهیکا چیروکن یه، ژ بهر کو هه تا دهمن عیسای د نازارا خو دا کریه ههوار کو خودن نهو هیلایه، نهوی دویمایهیکا زه بوورا ۲۲ن دزانی. پشتی هینگی د زه بوورن دا، کو ب ههواره کا بیئومیدانه دهست پیدکته، داوودی

نقیسایه «چنکو وی پشتا خو نه دایه ته په سه رگری و سفکاتی ب ره زیلیا وی نه کریه، رویی خو ژ وی وه رنه گپرایه، ده می هه وارا خو گه هاندیی، نه وی گوهداری کریه» (زه بوور ۲۲: ۲۴). ژبه رکو نه و ته مام بوو، ژبه ر کو بهایی گونه هی هاتیه دان، مار هاتبوو تیکشکاندن و هیزا مرنی هاتبوو ژناقبرن. پشتی سی روژان، شاگردین عیسی نه ف چهنده ب شیوه کی تیکسه ر دیت.

➔ **هرزین سه رکی د خودینیا سیا په رتووکا پیروژ دا** ➔

پیگهوری
قورتالکرن
په یمان

➔ **چیرۆك هه تا نوکه** ➔

خودی پاشایه تیه ک ئافرانند و نه و پاشایه، به لی نه وی مروف ئافرانندن دا کو پشیکیشیا وی د نه وی پاشایه تی دا بکن. ئاده می و حه وایی نه ف گازیه رت کر، یا کو به ری وان دایه گونه هی و مرنی. به لی خودی سوژ دا کو ب ریکا دوینده ها ژنی ماری تیک بشکینیت، نه وی کو دوینده ها ئیبراهیمی ژ یه. ب ریکا خیزانا ئیبراهمی، و ب تایه تی دوینده ها شاهانه یا یه هودای، به ره که تین په یمانئ دا بو نه ف جیهانی هی. چنکو خه لک هه می یی تومه تبار بوو و ژ هه ژی مرنی بوون، قوربانین ده ستووری مووسای ئاشکه را بوون پتر ب ئاشکه رای پندقیاتیا وان بو پیگهوره کی بوو، خزمه تکاری ئازارکیش. ب ریکا خزمه تکاری و کاری گیانی، خودی دی په یمان هه کا نوی دانیت و ژیا نا هه روهه ر د نه سماین نوی و نه ردی نوی دا ب گه لی خو ده ت.

عیسایه نه وه یی کو ب ریکا وی نه ف سوژه ده ینه بجه ئینان، ئیکه مین جار ب ریکا مرنا وی وه کو قوربانئ گونه هی.

ب هیزۆ وه کو کورۆ خودۆ هاتیه دیار کرن. رۆما ۱: ۳-۴

سه ده ها سالان بهری عیسا ل سهر خاچۆ بهریت، خودۆ پرسیار ژ پیغه مبه ر حزقیلی کر، «ئه ری ئه ف هه ستیه دشین زیندی بژین؟» پیدقیه ئیکه م به رسف بو ئه فۆ پرسیارۆ، به لییه کا مسوگه ره، هاریکاریا گه لی خودۆ کر با کو بینن ل لای دی یی تارایا مرنۆ هیقیه کا مه زن هه یه. هیشتا ههروه کو دوو ژ شاگردین عیسا ل رۆژا سیی پستی خاچدانا وی ژ ئور شه لیمۆ به ره ف عه مائوسی دچوون، هوسا دیار نه دکر کو ئه و د ئه وۆ هیقیی گه هشت بن. ئه وان گوۆ «هیفیا مه ئه و بوو کو ئه وه یی کو ئیسرایلی رزگار بکه ت» (لوقا ۲۴: ۲۱). به لی هوسا یا دیار بوو کو هیفیا وان ل گه ل وی مر. ئه وان زه لمان گه له ک ده م ده رباز نه کر و پرسیار کر، «ئه ری ئه ف هه ستیه دشین زیندی بژین؟» به لی ل رۆژا سیی کو عیسا د گوۆی خو دا، خودۆ ئه و به رسقا به یز بو ئه وۆ پرسیارۆ ب مه دا.

مزگینیا عیسا ی مه سیح ل گوۆ مه تتا و مه رقۆس و لوقا و یوحه نای هه میان ب هه مان بوویه ر ب دویمه یه ک ده ییت: رابوونا عیسا و کاریگه ریا وی یا ئیکسه ر. عیسا ئیکه م که س بوو کو ب دروستاه ی مرنۆ تیک بشکینیت. ژ به ر ئه فۆ چه ندی، پیدقیه ئه م ب دویمه یه ک بینن کو د رابوونا عیسا دا، خودۆ ده ست ب به ئینانا سوژین خو یین دویمه یه کا ده می بو حزقیلی کر. د رابوونی دا، خودۆ ژیا نه کا

دی دا تاکه پېشکېشکاری خه لکی، و ب ټهوی چهندي، ههمی یین کول گهل وی
ټیکگرتینه به شداری ټهقی ژیانینه. داکو ټیگههی کال ټهوی گوری باخچهی چ
رویدایه، هه رچه وایت، ټهم د مزگینیان دا ناراوه ستین. ل شوینی، پیدقیه ټهم خو
به رهف نامه یین پاولوسی به اقیژین.

ټه گهر ټو براوهستی و هزرا خو ټیدا بکهی، یا به رچاقه کو پاولوسی ده ربارهی
رابوونا عیسی نقیسیه. ساله کی یان ژی دوو سالان پشتی مرن و رابوونا عیسی،
شاولی فیریسی پرانیا ده مزمرین روژا خو ب پاقرکنا وان گروپان فه دبوراند یین
کو دی پاشی بیژنی مه سیحی. به لی پاشی عیسی ل سهر ریکا دیمه شقی چاق
پی کهفتن، ل وی جهی شاولی پلان دانای کو خه فکه کی بو گروپه کی مه سیحیان
بدانیت. ژ وی روژی و پیقه، شاولی کو ناقی وی هاتیه گوهارتن بو پاولوس بوو
نامرازی هه لبرازی پی خودی بو به لافکرنا مزگینی ل ههمی جیهانا ده ریایا ناقین.

چهند دهه ساله کان پشتی ټهوی عیسا ل سهر ریکا دیمه شقی دیتی، پاولوسی
خو ټاماده دکر کو مزگینی به رهف ئیسپانیا فه بهت، روژټاقایی جیهانا ده ریایا
ناقین. به لی داکو بگه هیته ویری پیدقی بو ټهو د رومی را ده ربار با. ټه فجا
ټهوی بو مه سیحیی ل رومایی نقیسی داکو خو بو وان بده ته نیاسین. د پېشگوټنا
ټهوی نامه یی دا، ټهو وه سفه کا کورتا خود نیاسی ب چهند ریکان کو دووریا ټین
رابووټینه ددهت. مه سیح، ټهو دیژیت:

ټهف مزگینه ده ربارهی کورپی ویه، ټهوی ل دویف له شی ژ دوینده ها داوودی
هاتی و ل گور گیانی پیروزی، ب رابوونا وی ژ ناف مریان، ب هیزی وه کو کورپی
خودی هاتیه دیار کرن. ټهو خودانی مه عیسی مه سیحه. (روما ۱: ۳-۴)

پاولوس ل ده ستپیک بیرا مه ل ټیک ژ وان ټه گهران دئینیته فه کا
بوچی یا گرنگ بوو عیسا ژ مرنی رابیته فه. عیسا «ل دویف له شی ژ
دوینده ها داوودی هاتیه.» ټهو کورپی شاهانه یی داوودیه و میراتگری
وان ههمی سوژانه یین کو خودی داینه داوودی. ل بیرا تهیه کو
ټیک ژ سوژین بو داوودی هاتینه دان ټهو بو کو خودی دا «ته ختی
پاشایه تیا وی هه تاهه تایی به رده وام کهت» (۲ ساموئیل ۷: ۱۳).

يا ئاشكەرايه كو سۆز ل سەر عيساي نەدھاتە سەپاندن ئەگەر ئەو نەيى زىندى با سەرورەيى بگەت.

كوپى داوودى سەليمان و گەلەك پاشايىن دى ل يەھودايى تامەتا بچوپك ژ وى چەندى تاقي كر كامەبەستا پى چ بوو دەمى خودى گۆتى «ئەز دى مە بابى وى، و ئەو دى بيتە كوپى من» (۲ ساموئىل ۷: ۱۴). بەلى بەرى عيساي چ پاشايىن دى ئەف چەندە ب تەمامى تاقي نەكرىە. هەمى ئەو پاشايىن بەرى وى يا تام كرىە پەرورەدە كرنا خودى دەمى ئەوان شكەستن د گۆهدارىكرنا وى دا ئىناى. عيسا چجاران د گۆهدارىكرنى دا شكەستن نەئىنايە، ب تەمامى پەيمان پاراستىە و هوسا ئەوى سەلماند كو ئەو ب هەمى رامانان ئەو كوپى خودىيە.

هەتا ئەگەر تۆ مە نەنياسى ژى، تۆ دشىي تەماشەى هەر سى كوپىن من بگەى و تىيىنى بگەى ئەوان هەمان بەژن هەيە و هەمان چاف هەنە و هەمان پرچ هەيە و هەمان سىمايى سەرورچاقان وەكو من هەنە. ئانكو، تۆ دشىي ب ساناهى بيىنى كو ئەو كوپىن منن. ئەگەر ئەفە بۆ كوپىن من يا دروست بيت، هزر بگە تا چ پادە يا پىدفيە ئەم بشيىن كوپى تەمام بنياسين. ئەگەر ئەم بابى بنياسين، پىدفيە ئەم كوپى ژى بنياسين، ژ بەر كو كوپ، ب ژيان و رەوشتى خۆفە، بابى نيشان ددەت.

بەلى پاشى، ئەگەر ئەم د خواندنا رۆما ۱ دا بەردەوام بيىن، پاولۆس دىيژىت كو عيسا «ب رابوونا خو ژ ناف مريان، ب هيزى وەكو كوپى خودى هاتىە دياركرن.» نوكة دبىت تۆ هزر بگەى، «چركەيەكى راوہستە، ئەرى ما عيسا ژ هەرورەريى كوپى خودى نينە؟» هەرورەسا تۆ گەلەك يى دروستى، عيسا كوپى خودى يى هەرورەره و كوپى خودى يى هەرورەهر بوو، كەسى دوويى ژ سىيانيا پىرۆز. يا گرنگە دروست د ئەفى چەندى بگەى.

ل دەمى رابوونى، ئەم دبىنين كو كوپى خودى يى هەتاھەتاي ب ئاشكەرايى راگەھاند كو مەسيحى كوپى خودىيە، وەكو بابكالى خو داوودى. مەبەستا خودى ژ راگەھاندنا داوودى وەكو كوپى خو ئەو بوو كو داوود و دوپندەھا خو دى بنە نىزىكترين هەقبەندىن وى و دى بنە ئەويىن كو ب رىكا وان پلانا خو يا قورتاكرنى

جيئە جئ بكةت. ئەقجا ھەروەھە كو تۆ كورپن من دنياسى ژبەر كو ئەو رەنگى من ددەن و وەھ كو من رەفتارى دكەن، تۆ كورپن خودى دنياسى ژبەر كو ئەو وى دكەن يا خودى دكەت. ئەو گەلئ خودى رزگار دكەت و ژ گونەھ و مرنى پارپزيت.

لەوما ژى رابوون ژ مرنى بەلگە بوو كو عيسا كورپ راستەقىنەين داوودى بوو، دويندەھا راستەقىنەيا ژنى بوو. ل رابوونى، ب ھزارەھا سۆز ھاتنە پشتراستكرن. پاشا يئ ھاتى و بەھايئ قورتالكرنا گەلئ خو دايە و ل لايئ ديئ مرنى ب سەر كەفتيانە دەركەفتيە. ژبەر ئەقى چەندى ژى ل دويمايهكى ئەم دشين ل سەر ئەقى كورپ داوودى بيژين كو تەختى پاشايەتيا وى دى ھەتاھە تايئ يئ بەردەوام بيت!

ل دويمايهك پارچە ژ وەسفا پاولوسى، ئەم ئەوى رۇلئ كو گيانئ پيرۆز د رابوونى دا دگيريت، دبينين، ھەروەھە خودى بو حزقيئلى ئاشكەرا كرى: «ل گۆر پيرۆزيا گيانى ب رىكا رابوونا وى ژ ناف مريان.» رابوونا عيساى ئيكەمين سۆزا خودى بوو ھاتىە بجھئنيان داكو ژيانەكا دى بدەتە گەلئ خو و گيانئ خو ل سەر گەلئ خو بريژيت. د رابوونا عيساى دا، گيانى ژيانەكا دى ب پيشكيشكارى ئىكانە و تيرۆژكا ئەقان سۆزان دا.

مرن و رابوونا عيساى پيگفە خالا وەچەرخئ بوو د ديرۆكى دا. ئەقان بوويەريئ گریدای ژى كاريگەريين زەمىنى ل سەر ھەر زاويەك و قولچكەك د ھەبوونا مەيا رۆژانە دا ھەبوو. ھەرچەندە ئەم گوپيتكا سۆزین خودى يين قورتالكرنى ب رىكا عيساى دبينين، يئ كو ژ ناف مريان رابووى، كورپ دەستنيشانكرى گيانى يئ داوودى، ئەم دزانيئ ژى كو ئەو سۆزە ل گەل عيساى نەراوہستيان. رابوونا وى ژ ناف مريان بتنى دەستپيئ بوو.

گەلەك خەلك ناراوہستن و ھزرا خو د ئەقى چەندى دا بكەن، بەلكو بو شاگردين عيساى جھئ شوكتى بوو كو رابوونا وى ژناف مريان بينين يئى كو گھورينا ئافراندى و نويژەنكرنا ھەمى تشتين كو مە د پيغەمبەرايەتيا ئيشايا 60 دا ديتين، بينين. ئەوان پيشينى دكر ئەو ھەمى ب جارەكى روى بدەت، بەلئ نوکە ئەم دشين بينين كو ئەف سۆزە قوناغ قوناغ ب بورينا دەمى ھاتينە بجھئنيان. گەلەك جاران دەپتە گۆتن كو ئەف سۆزە ژ دویرفە وەكو زنجيرەكا چييان ديار دكەن. ھەروەھە كو تۆ پتر ئيزيكى چييان دى، تۆ دىنى كو ئەو تشتى كو ب دویراتيا چەند مايلان

وهكو چيايه كي بتنى ديار دكەت د راستى دا خەلەكەكا تشتین بچويكتره هەتا بەرزترین خال. هەر وه سا، ياکو بتنى وهكو بوويه رهکا دویمایهیکا دەمى ل گۆر خوانده فائین پەیمانا که فن ديار دكەت د راستى دا گۆپیتکین چیايان بوو. هەر وه سا ئیکه مین گۆپیتک ژ وان، ئەو گۆپیتکا هەمیین دی رادگریت، مرن و رابوونا ژ نافى مريان يا عيسايه.

پامانا قى چەندى ئەفەيه كو مرن و رابوونا عيساي ل دویمایهیکا بجهئینانا سۆزین خودى یین قورتالکرنى روى دا. دبیت هندهك جاران گوهد ل خودینياسان بین دەمى دەر باره ی «ئیسخاتولوجیا دەستپیک» بە حس دکەن. ئەو دروست وه سفا وى چەندى دکەن ياکو ئەم ل قىرى بە حس دکەین. ب سادەيى مەبهستا وان ئەوه كو عيساي دەست ب جیبه جیکرنا هەرتشتى پەیمانا که فن بهرى مە دایى کریه. مرن و رابوونا وى دربهكى مەزن ل گونەه و مرنى دا، ب ریکا وان، ئەوى سەرى ماری هەرشاند.

هەر وه سا نه بتنى ئەفەيه، بە لكو مزگینیا سەرکهفتنا وى ل سەر گونەهى و مرنى دى د نافى مللەتان دا بە لاف بیت، ئەفجا به ره که تا ئیبراھمی یا دگههیتە هەمى مللەتین ل سەر ئەردى. د پاراستنا تەماما پەیمانى دا، د ژيان و مرنا خویا قوربانیکەر دا، ئەوى هەرتشتى كو دەستوورى نیهت بو جیبه جى بکەت، بجه ئینا. ئەو نوکه وهكو پاشایى داوودى سەر وه رى دکەت، دویندهها یه هودای یى كو د نافى مللەتان دا ریز لى دەهتە گرتن. له وما پاولوس د نامەیه کا دی دا شیا بیژیت «ئەگەر که سەك د ئیکبوونا ل گەل مەسیحى دا بیت، ئەو ئافرندەیه كى نویه!» (۲ کورنتوس ۵: ۱۷). عيساي هەرتشتى پیدفى ژ بو هاتنا ئافراندا نوى ئەنجام دایه.

ل وى دەمى كو مرن و رابوونا عيساي سەرکهفتنا كو دەمەكى دریزه ئەم چافەرى ل سەر نەفرەتئى ئینای، بەر دەم بیرامه ل وى چەندى دەهتەفە كو کاریگەر یین کهفتنى تا رادەیه كى باش هیشتا ل نافى مە هەنە. هەتا ل وى دەمى ئەز ئەفان پەیفان ژى دنقیسم، من ژ دویره گوهد ل جەرەسا هوشداریکرنى هەیه. ل جەهەكى ژ دەر قەه پەنجەرا من، که سەك یى نەخۆشە یان ژى برینداره یان ژى دمريت.

نە گەلەك ژ میژە، من فیدیویهك ل سەر یوتیوبى دیت دەر باره ی مارەكى سەر ژیکرى، بەلى، هوسا یا بیسەر و بهر بوو وهكو ديار دكەت. دەمى وى که سى

کامیره هه لدگرتی گه له ک نیژیک بووی، سهری ماری خو ب بهر وی فه هافیزیت و د قیاب وی فه بدهت! هوسا دیاره کو هنده ک ماران هه سته کئی گهرمی ب ئه رچه نا خو فیه هه ی، و ئه ف میکانیزما بهرگریکرنی بو چه ند ده مزه میران پشتی ئه و دمرن ژی کار دکه ت. ئه گهر تو یی هوشیار نه بی، دبیت ئه نجامین کوژه ک ل پشتی ئه فی چه ندی هه بن. بهری چه نده کا کیم، شیغه کی ل وه لاتنی سیننی سوبه ک ژ ماره کئی کوبرایی ژه هراوی دروست دکر (ئه ز پینشیار دکه م ئه فی چه ندی ل مال نه جه رینن). ئه وی سهری ماری ژیفه کر و ده ست ب دروستکرنا داننی خوارنی کر. به لی پشتی بیست خوله کان، ده می ئه و چووی دا به افیزیته د گلیشی دا، سهری بری ب وی فه دا، و ئه و مر. هه تا سهری ماره کئی مری ژی هیشتا دشی خرابیی بگه هینیت! ئه فجا سهرکه فتنا عیسا ی ل سهر گونه هی و ئافراندنا نوی یا فه برییه، به لی ئه م هیشتا ئه نجامین وان یین ته مام نابینن.

پشتی ئه و ژ قه بری رابووی، عیسا فه نه گه ریا ئورشه لیمی و تولفه کرن ب دژی رۆمانی و سه رکردین جو هیان ئه نجام نه دا. ئه و ب بیده نگی بو شاگردین خو دیار بو و گرنگیا رابوونا خو نیشا وان دا، کو خودی یی ژیاننی ده ته مریان، هه ستین هشک. ئه و ل گه ل وان هه ردوو شاگردین ل سهر ریکا عه مائوسی به شدار بو و هاریکاریا وان کر وان ریکان بینن یین کو هه می سوژین خودی و هه می چیروکا نفیسارین پیروژ یین کو ئاماژی ب وی دهن. ئه و هاریکاریا وان کر تیگه هن کو یا گرنگ بوو مه سیح بهریت و دیسا بو گه لی ژ مرنی رابیته فه. ئه وی هاریکاریا وان کر کو بینن بیگومان ئافراندنا نوی یا هاتی. و پاشی، چل رۆژان پشتی ئه و ژ مرنی رابووی، عیسا به ره ف ئه سمانی هاته بلندکر.

به لی ده مه کئی کیم پشتی هینگی، ئه م د په رتووکا کارین هنارتیان دا دبینن، ئه و گیانی پیروژ ده نیریت داکو ژیاننی ژ مریان ده رینیت. ههروه سا ئه و داخوازی ژ گه لی خو دکه ت کو ئه فی په یاما قورتالکرنی بو ملله تان بگه هینن و خه لکی ژ جیهانی هه می کوم بکه ن داکو ئه فی به ره که تا ئیراهمی تاقی بکه ن. ئه فجا ل دارا مه یا به یت، ئه م دی چه ند به شه کان د رۆما دا ده رباز که یین و ئه فی په یاما قورتالکرنی و هنده ک ژ نیشانین وی ئاشکه را که یین به ری ئه م ل دویمه یکی بگه هینه دویمه ییکا شاهانه یا گه شتا خو.

كورې (داوودى)

گيان

ئافراندا نوى

پاشايه تى

چيروك هه تا نوكه

خودى پاشايه تيه ك ئافراندا و ئه و پاشايه، به لى ئه وى مروف ئافراندا د اكو پشيكيشيا وى د ئه وى پاشايه تى دا بكن. ئاده مى و هه وايى ئه ف گازيه رت كر، يا كو به رى وان دايه گونه هى و مرى. به لى خودى سوز دا كو ب رىكا دوينده ها ژنى ماري تيك بشكيت، ئه وى كو دوينده ها ئيراهيمى ژى يه. ب رىكا خيزانا ئيراهيمى، و ب تايه تى دوينده ها شاهانه يا يه هوداى، به ركه تىن په يمانى دا بو ئه فى جيهاننى هين. چنكو خه لك هه مى يى تومه تبار بوو و ژ هه ژى مرى بوون، قوربانين ده ستوورى مووساى ئاشكهره بوون پتر ب ئاشكهرايى پيدقياتيا وان بو پيگهوره كى بوو، خزمه تكارى ئازاركيش. ب رىكا خزمه تكارى و كارى گيانى، خودى دى په يمانه كا نوى دانيت و ژيانا ههروهه ر د ئه سماني نوى و ئه ردى نوى دا ب گه لى خو ده ت.

عيسايه ئه وه يى كو ب رىكا وى ئه ف سوزه دهينه بجهئنيان، ئيكه مين جار ب رىكا مرنا وى وه كو قوربانى گونه هى و پاشى ب رىكا رابوونا وى يا سه ركه فتiane ژ مرى و سهروه ر بكرنا وى وه كو پاشا.

بیگونه ه ده ریختن

دا ئه و یی دادپهروهه بیت و یی باوه ریی ب عیسی بینیت بیگونه ه

ده ریختن.

رؤما ۳: ۲۱-۲۶

لیبورینی ژ هه فالین خو یین دارناس دخوازم یین ئه فی پهرتووکئی دخوینن، پرانیا داران د دلته ننگن (ههروهسا ئه گهر ته دقیت بزانی، به لی، ل سهر من پیدفی بوو هنده ک فه کولینان ئه نجام بدهم داکو فی بیم ئه و که سی ل سهر داران دخوینیت دبیزنن دارناس). پرانیا داران وه کو ئیکن: ههر داره کئی به دهنه ک و هنده ک چه ق و به لگ و دبیت هنده ک فیقی یان ژ ی کاکل یین هه یین، و هه ما ههر ئه فه یه. ئه فجا ل وی ده می مه شیواندنا «دارستان و دار» ب درپژهییا ئه فی پهرتووکئی بکار ئینای، من پیکول نه کریه گه له ک هزر بکه م کو ده سته پیکرن ۳: ۱۵ ب دارسیقی و مه رقوس ۱: ۱۵ ب دارحلیکی هه فبه ر بکه م. دار داره.

به لی بتنی جوړه کئی داری یی هه ی کو ئه ز سه رنجراکیش دبینم. دارا بانیان ئیک ژ مژدارترین دارایه من د ژيانا خو دا دیتی، من په یفا مژدار بکارئینا ژبه ر نه بوونا په یقه کا باشتر. دارا بانیان ده سته پی دکه ت ده می توفی بانیان دکه فیه سهر چه که کئی جوړه کئی داره کا دی، شتل، و ب هه می ئاراسته یان گه شی دکه ت. هه رده می ره هین وی بگه هنه ئه ردی، ئه و ب خو خو د ناقا ئاخى دا دچینیت ب سیسته مه کئی ره هه کا نوی وه کو ئه و ل گه ل دار بانیه نه کا دی ره هان گری دده ت. ل گه ل بورینا ده می، ره ه ئیک و دوو دگرن و مه زنتر و مه زنتر گه شه دکهن. ئه نجامی دویمه هیکی خه له که کا هه فگرپیدا یا مژدارا ره هانه ژ ده رقه و ناقا ئه ردی دا. ب راستی، ئه گه ر

تو روژه کئی چوو په باژیری لاهینا یان ژی ماوی، ل داره کا بتنی یا دار بانیا نئی بنیره یا کو گه شه کری و نیف هیکتارا ئه ردی گرتی. گه له ک تشته کئی سه رنجرا کیشه.

دارا بهیت یا کو ئه م د دارستانا چیرو کا په رتووکا پیروژ دا د سه ر را بچین جوړه کئی وه کی دار بانیا نئیته. کورتیا کورت یا پاولوسی دهر باره ی په یاما مزگینیی د روما ۳۱ دا خه له که کا رهین هه فگریدای هه یه یا کو پیگنه گه شه کری داکو داره کا بتنی ری کبئیخن:

لی نوکه راستداریا خودی، جودا ژ ده ستوری، ئاشکرا بوویه، ده ستور و په رتووکین پیغه مبه ران ژی شاهده بیی بو فئی چهندي ددهن. ئه ف راستداریا خودی، یا ب ریکا باوه ریئینانا ب عیسای مه سیح دهیت، بو وان هه میانه یین باوه ریی دینن، چنکو چ جوداه ی د نافه را مرو فان دا نینه. ژ بهر کو هه میان گونه ه کر و نه گه هشتنه مه زانها خودی، لی ئه وین باوه ریی دینن، ب که ره ما خودی بی به رامبه ریگونه ه دهینه هژمارتن، ب رییا رزگار کرنا ب مه سیح عیسای هاتی. خودی ئه و وه کو که فاره ته ک ب خوینا وی پیشکیش کر، بو ئه وین باوه ریی پی بین. وی ژ بو دیار کرنا راستداریا خو ئه فه کر، چنکو وی ب بیهنفره هیا خو چا فووشی ژ گونه هین بوری کر. وی ژ بو دیار کرنا راستداریا خو د ده مئی نوکه دا ئه فه کر، دا ئه و بی دادپه روه ر بیت و یی باوه ریی ب عیسای بینیت بیگونه ه دهر بیخیت.

د ئه فی به شی دا، پیدفیه ئه م داخوینایی سهره کی یین د ئه فی کورتیا شاهانه دا هاتینه دیتن، ئاشکه را بکه یین. بلا هه وه نوکه باش ناگه ژ من هه بیت.

«لی نوکه راستداریا خودی، جودا ژ ده ستوری، ئاشکرا بوویه، ده ستور و په رتووکین پیغه مبه ران ژی شاهده بیی بو فئی چهندي ددهن...»

پشتی شروفه کرنا هه وجهه ییا ب مه سیحی د پارچه یا ئیکئی یا ئه فی په یامی دا، پاولوس ده ست ب کورتیا خو دکه ت دهر باره ی مزگینیا د روما دا ب ریکا پشتر استکرنی کو راستداریا خودی، بتایه تی وه کو د ژیانئ و مرئی و رابوونا عیسای دا یا دیار، دویر ژ ده ستور و مهرجین وی هاتیه ئاشکه را کرن. هه رچه وا بیت، په یمانا که فن هه می (ده ستور و په رتووکین پیغه مبه ران ریکه کا به رنیاس بوو بو پاولوسی کو ئاماژی ب په یمانا که فن بده ت) دهر باره راستداریا خودی شاهده یی دده ت.

«... ئه ف راستداریا خودی، یا ب ریکا باوه ریئینانا ب عیسای مه سیح دهیت، بو وان هه میانه یین باوه ریی دینن، چنکو چ جوداه ی د

نافبهرا مروّقان دا نینه. ژ بهر کو هه میان گونه هه کر و نه گه هشتنه
مه زنا هیا خودی، لی ئه وین باوه ری دئینن، ب که ره ما خودی بی
به رامبه ر بیگونه هه دهینه هژمارتن ...»

ئه گهر هات و که سه ک خه له ت تیبه گه هیت، پاولوس پشتر است دکه ت کو ئه و
راستداریا خودی یا ئه وی ل قیری د میشکی خو دا هه ی ئه وه یا کو بو گه لی خو
ب ریکا باوه ریا ب عیسای مه سیح دهیت. وه کو ته هیقی ب عیسای مه سیح
هه ی کو ئه و ئیکانه پیگهوری گونه ها ته یه و پشتا خو ب وی گهرم دکه ی، خودی
راستداریانه ته وه کو «بیگونه هه» رادگه هینیت و بخیره اتنا ته بو نا فا پاشایه تیا خو
دکته. بلا دیروکا ئیسرایلی ژ بیرا ته نه چیت و ده ستی بکه هزر بکه ی کو تو
دشی ب ریکه کا ئاریشه یا گونه ها خو یان ژ ی یا که سه کی دی چاره سه ر بکه ی. تو
پیدی ب پیگهوره کی ئه فی چهن دی بو ته نه نجام بده ت!

هه و جه ییا ب پیگهوره کی تشته کی گشته. مه ئه ف چهنده د پهرتووکا دهرکه فتن
دا دیت، ده می ئیسرایلی و مسریان هه ردووک ل ژیر دادکرنا خودی. هه میان
گونه هه یا کری، جو هی و نه جو هیان، زه نگینی و هه ژاری، خواندی و نه خوینده واری،
زه لام، ئافره ت، و زاروکان ژ ی. چ که س ژ نه فره تی نه ره فیه، و هه رکه سه ک خودی ژ وی
مه زنا هیا ئه و وه کو ئافرینه ر و پاشای مه ژ هه ژیه تالان دکته.

مه به ستا ئه فی چهن دی ئه وه کو خه لک یین بیگونه هه دهرئیخستین، هاتینه
راگه هاندن کو ل به رامبه ری خودی د راستدار بن، بتی ب ریکا که ره ما وی. ئیبراهیمی
ئه و مافه قازانج نه کر کو بیته بابی یئ سوژ پیدای. ئیسرایلی ژ مسری نه ره فین
ژ بهر کو ئه و گه له ک مسریان باشتر بوون. داوودی ژ ی ژ هه ژ ی قه نجیا خودی نه بوو
ده می خودی سوژ ب عهر شه کی هه تاهه تای دای. ب هه مان ریک، نه تو، ئه ز،
نه ژ ی چ که سی تو دنیاسی ژ هه ژ ی قه نجیا خودی هه. که ره ما وی هه ما ئه وه، که ره مه،
قه نجیا نه قازانکریه. دلوقانیا خودی د چیروکا پهرتووکا پیروژ دا جهی سه رسورمانییه!

«... ب رییا رزگار کرنا ب مه سیح عیسای هاتی. خودی ئه و وه کو

که فاره ته ک ب خوینا وی پیشکیش کر، بو ئه وین باوه ری پی بینن.»

پاولوس شروفه دکه ت کو ئه ف بیگونه هه دهرئیخستنه پشتبه ستن ل سه ر کاری
مه سیحی، عیسای، دکته. ئه و مه ب ریکا خودی قورتال دکته. بهر خین جه ژنا

دهربازبوونئ بهايئ قورتالكرنا ئيسرائيلى دا داکو ئه و روى ب روى وئ دادكرنا ئه و ژ هه ژى نه بن، به لئ ئه و قوربانه ل دويماهيمكى دكارىگه ر نه بوون. وه كو مه د به شئ ۱۳ئى دا ديتى، عيسا هات داکو ئه وان قوربانينا بدويماهيمك بينيت و قهرئى ل سهر مه ههميان بدهت.

پاولوس ئه قئى بهادانئ ب «كه فارهت» بناف دكهت. ئه ف په يقا ئولى ئاماژئ ب تشته كى يان ژى كه سه كى ددهت يئ كو توره بوونا راستدارا خودئى رازى دكهت. ل وى ده مئ كو گه له ك خه لك حه ز ناكه ن ده رباره ي توره بوونا خودئى به حس بكه ن، ئه م نه شئين خو د سهر را به افئيزين بيى كو په ياما په رتووكا پيروژ بيروومه ت بكه ت. گونه ه نه بنتئ ره وشه كا خرابا بچويكه. ده مئ ئه م گونه هئى دكه ين، ئه م ده ستين خو ل نافچاقين وى خوداى را دكه ين يئ كو ئه م ئافراندين، ديئزينئى كو ئه م ب گومانين كو ئه و يئ باشه و مه باوه رى نينه كو باوه ريا خو پئ بينين. پارچه به ك ژ راستداريا خودئى توره بوونا وى يه ده رباره ي ئه قئى روپره شيئ. ده مئ ئه م گونه ها خو ددانيه به ر قه باره ئى وان يئ دروست، خودئى دئ يئ نه راستدار بيت داکو داد نه كه ين.

ئه م هزرا هه ووجه ييا دادئى د خرابترين تاوانان دا دكه ين. د جيهانا مه دا، نازى كليشه نه، به لئ راستى ئه وه كو ئه وان پترى شه ش مليون مرؤفان كوشتن. ژ مه ها ۱۱ يا سالا ۱۹۴۵ئى هه تا مه ها ۱۰ يا سالا ۱۹۴۶ئى، هيئزين هه قه يمان كومه كا دادگه هيئ سهر بازى ئيمزاكرن داکو تاوانبارين جه ننگئ نازيان ئيدانه بكه ن ژ به ر رؤلى وان د ئه قئى كرىارا گه له ك كرئت دا. د ماوئى ئه فان دادگه هان دا، دوازه سه ركيشين گرنگين نازيان حوكمئ سئداره دانئ بو ده ركه فت. به لئ هزرا خو بكه نه گه ر هات و هه قه يمانان بريار دابا كو ل سه ركيشين ئه گه ريئ مرنا مليونه ها كه سان ببورن، و ده ستينكه كا نوئى ب وان بدهت، رئ ب وان دابا ب ئازادى و بئ هيچ نه نجامه ك بچن. ئه ف چه نده دا بيته مه هزه له ك! ئاها هوسا، ده مئ ئه م ب دروسته اى د سروشته ئى گونه ها خو ل به رامبه رى خودئى دگه هين، ئه م دزائين كو ئه و ژ پيش چاف ناهئته هافئيزتن.

توره بوونا راستدارا خودئى وه كو ئيك ژ مه نينه كو پيچه كئ توره بيت ژ به ر كو وه كو مه دقئيت چئنا بيت. بلا ئه م وى خه له تيئ نه كه ين كو هزر بكه ين خودئى وه كو مه يه. ل شوينئ، هزر ده رباره ي هندئى بكه كا تو چه وا هه ست دكه ت ده مئ تو نه دادپه روه ريه كا نه هئته ره تكرن ديينى يان ژى گوه ل بكارئينان زارؤكان دبئ.

تشتهك د مروّقى دا دهنگفه ددهت و دبېژيت «ئهغه ئه و ريّكه نينه يا پېدقيه تشت د هوسا بن!» ده مې ئهم بهرهنگارىيا وى خودې يى ئهم ئافراندين كو حهز ژى بكهين و بپهريسين و ل گه ل بژين، دكهين، ئيكانه بهرسفا دروست و دادپهروهراڼه تورهبوونه دژى خيانهت و نه دادپهروهريا مه. ئه فجا دوير ژ قوربانى بهرخى ته مام، خزمه تكارى ئازار كيش، خودې دا يى نه دادپهروه ر بيت كو بخيرها تانا مه بكهت.

«وى ژ بو ديار كرنا راستداريا خو ئهغه كر، چنكو وى ب بېهنفره هيا خو چاقپووشى ژ گونه هين بورى كر. وى ژ بو ديار كرنا راستداريا خو د ده مې نوكه دا ئهغه كر، دا ئه و يى دادپهروه ر بيت و يى باوه ريى ب عيساى بينيت بيگونه ده ربئخيت.»

ئه فجا پاولوس ب دويماهيمك دئينيت، مرنا عيساى گه لهك يا گرنگ بوو داكو خودې مه قه بيل بكهت و ب دروستى راستدار بمينيت.

خودې دشيا ئيکسه ر ئه وان هه مى گونه هين ل باخچه يى عه دهن هه تا خاچا مه سىحى هاتينه کرن داد بكهت. راستى ئه وه، خودې دا ب ته مامى يى راستدار بيت كو ته بهر شينيت و به رهف دوزه خى بهنيريت ژ وى چركه يا تو حه سيدى ژ جيرانى خو رادكهى، دلچوونى ل گه ل هه فكارى خو بكهى، يان ژى گومانى ژ دلوقانيا وى بو خو ببهى. به لى د «دلوقانيا وى يا خودايى» دا، ئه وى تو نه هه رشانديه. ژ بهر ئه فنى چه ندى پاولوس دشيا د به شى بهرى نوكه يى روما دا بيژيت كو «قه نجيا خودې ته به رهف ل خو زف رينى دبهت» (روما ۲: ۴). سال پشتى سالى، قوربان پشتى قوربانى، خودې ب بهنفره هى ل سهر گونه هى بيدهنگ دما.

داكو خودې دادپهروه ر بيت، پيدقى بوو كه سه كى بهايى گونه هى دابا. ههروه سا نوكه، د ئه فى چه رخی دا پشتى خاچى، ئهم دزائين كا ئه و كه سه كيه. عيساى بهايى ئهم ژ هه ژى ژ بهر گونه ها مه دا. چنكو عيساى ئه ف چه نده كر، خودې دشيت ل مه ببوريت بيى كو كاريگه ريى ل كه سايه تيا وى يان ژى هه ستى نه دادپهروه ريى بكهت.

د راستى دا، ئهم هه مى ژ هه ژى مرنيينه بيى دلوقانى. به لى خودې، يى كو زه نگين ب دلوقانى، ئه ف پلانا خو يا قورتالكرنى ئاشكه را كر. ب ريكا عيساى، ئه وى گونه هه و مرن تيكشكاندن و ئهم بو وى چه ندا ئهم بو هاتينه ئافراندين فه گه راندين: ژيان ل گه ل خودې هه تاهه تايى د وى جيهانا ئه و بو مه زنا هيا خو

دئافرينيت. ئەقە ئەو جەهە يىڭ كۆ چىرۆك ب دىرژاھيا ئەقى دەمى بەرى مە دەتئ: قەگەراندن بۆ وى جەئ ئەم ھاتىنە ئافراندن لئ بژىن، قەگەراندن بۆ بەھەشتئ، قەگەراندن بۆ ئامادەبوونا خودئ، ھەتاهەتايئ.

➔ **ھزرېن سەرەكى د خودئىياسيا پەرتووكا پىرۆز دا** ➔

قورتالكرن
گونهھ
دادكرن
پىنگھورى

➔ **چىرۆك ھەتا نوکە** ➔

خودئ پاشايەتەك ئافراند و ئەو پاشايە، بەلئ ئەوى مرووف ئافراندن داکو پشېكىشيا وى د ئەوئ پاشايەتئى دا بکەن. ئادەمى و ھەوايئ ئەف گازىه رەت کر، يا کو بەرى وان دايە گونهئ و مرنئ. بەلئ خودئ سۆز دا کو ب رىكا دویندەھا ژنى ماری تىك بشكىنيت، ئەوئ کو دویندەھا ئىبراھىمى ژى يە. ب رىكا خىزاننا ئىبراھمى، و ب تايەتئى دویندەھا شاھانەيا يەھوداى، بەرەكەتئىن پەيمانئ دا بۆ ئەقئ جیھانئ ھئىن. چنکو خەلك ھەمى يئ تومەتبار بوو و ژ ھەژى مرنئ بوون، قوربانئىن دەستوورئ مووساى ئاشكەرا بوون پتر ب ئاشكەرايى پىدقيايتا وان بۆ پىنگھورەكى بوو، خزمەتكارئ ئازاركىش. ب رىكا خزمەتكارى و كارئ گيانى، خودئ دئ پەیمانەكا نوئ دانيت و ژيانا ھەروھەر د ئەسمائىن نوئ و ئەردئ نوئ دا ب گەلئ خو دەت.

عیسايە ئەوہ يى کو ب رىكا وى ئەف سۆزە دەئىنە بجەئىنان، ئىكەمین جار ب رىكا مرنا وى وەكو قوربانئ گونهئ و پاشى ب رىكا رابوونا وى يا سەرکەفتیانە ژ مرنئ و سەرورەرىكرنا وى وەكو پاشا.

ئها ئەڤه یه، خیفه تا خودی د ناڤ مروڤان دا.

ئاشکراکرن ۲۱: ۱-۴

گه لهك دەم نه بوری پشتی مه هزر دهرباره ی خودی و ئافراندنا وی یا گه لهك باش کری، هوسا دیار بوو کو ئاریشه یا گونه هی و مرنی ئەم ئیکسه ر برینه چه په کئی. به لئ وه کو ئەم به ری خو ددهینه چیرۆکا مه زنا قورتال کرنی یا کو مه پیگه وه رگرتی، ئەز ب وی هیقی ئەم کو هوین هزر نه کهن ئەڤه چه په که. هه ر ژ ده ستپیکئی، خودی بو مه نیهت کربوو ئەم مه زنا هیا وی د پلانا وی یا سهیر دا بینین یا کو گونه هکارین نه ژ هه ژی قورتال دکهت؛ ههروه سا هه ر ژ ده ستپیکئی، خودی نیه تا وی چهندی هه بوو کو کورپی خو ب خو به نیتریت داکو بو خودینه ناسان مهربیت. سوژین د په یمانا که فن دا، قوربانین ده ستووری، هه رتشته کئی ب ئه رکئی پیغه مبه ران رادییت وه کو ئیشایا و حزقیلی به حس لی کری، ل گه ل هه رتشته کئی دی یی د په یمانا که فن دا جیبه جیکرنا خو ب ریکا عیسای دیتی. ئەو هات داکو وی چهندی بو مه ئەنجام بدهت یا کو ئەم چجاران نه دشایین بو خو ئەنجام بدهین، ههروه سا د ئەنجام دا، ئەوی ئاریشه یا گونه هه و مرنی تیکشکاند و سه ری ماری ژی هه رشاندا.

به لی ئەڤ چیرۆکه ژی به ری دوو هزار سالان ب دویمه ایه ک نه هات. ئەز و تو یین هاتینه گازی کرن داکو بینه پارچه ک ژ ئەڤی چیرۆکی! چل روژان پشتی رابوونا ژ مرنی، عیسا بو ئەسمانی هاته بلندکرن. پاشی مزگینی دهرباره ی عیسای، دوینده ها ژنی، پاشای کورپی داوودی، ل ئورشه لیمی ده ست پئ کر و ل هه می

جيهانئى به لافه بوو. ههروهسا ئه فه ژ هينگى وه ره يا بهرده وامه. ژ رابوونا ژ نافى
مريان هه تا فه گهراندنا مه سيحى، ئه ف چيروكه بهرده وام دبیت هه رده مئى مزگينى
به ره ف جهه كئى نويقه دچیت. ئه م يئن هاتينه گازيكرن داکو مزگينيا پلانا خودئى
يا قورتالكرنئى بو يئن ده ووروبه رين خو به يئن كو هيشتا دهينه ئيشاندن و
هيشتا دگونه هه و مرئى دا دبه رزنه.

هه رچه وابت، ئه فه هه تاهه تايئى بهرده وام ناييت. په يمانا نوى يا تزيه ژ سوزان،
وه كو فريشته يان گوته شاگردان به رى خو بدنه بلندبوونا عيساى ئه سماني، ئه و
دئى «هو سا فه گهريته فه، ههروه كو هه وه ديتى دچوو.» (كارين هنارتیان ۱: ۱۱).
عيسا يئى فه دگهريته فه!

گه له كه مه سيحى ل سه ر ئه فان هويراتيئى فه گهراندنا مه سيحى د هه فپرا نينن،
به لئى ئه وه هه مئى د هه فپرانه كو ئه وه دئى هيت، گه لئى دئى هه تاهه تايئى ل گه ل وى
ژيت. ئه وه هه مئى د هه فپرانه كو ده مئى ئه وه فه دگهريت، گونه هه و مرن هه ردووك
دئى ل دويماهيكي بو هه تاهه تا هينه تيكشكاندن، ههروه سا ئبليس و هه ركه سئى
ب دويف كه فتى دئى روى ب روى ئه وان ئه نجمين دادپهروه رانه يئن خيانه ت و
پيلانگيريا خو دژى خودئى بن. ههروه سا ئه و ژى دئى روى ب روى وئى بن ئه وئى كو
ده ستين خو ل ناچفاين خودئى را دكه ن، باوه ريبئى پئى نائينن، باوه ر ناكه ن ئه و
بتنى به سه. به لئى ئه وئى كو ملكه چى عيساى دبن دئى هه تاهه تايئى ل گه ل وى د
وئى ئافراندنا نوى دا ياكو مه د ئيشايا دا ديتى، ژين.

ل وى ده مئى ئيشايا ۵۶ ئيكه م نيشان ده رباره ي ئه وان روژان دايه مه، ئه م گوپيتكا
ئه وئى ديتنى د دويماهيك په رتووكا په رتووكا پيروژ دا دبينن، ئاشكراركن. وه كو ئه م
گه شتا خو بدويماهيك دبينن، بلا بو ده مه كى خو شيبى ب وئى چه ندا ل به ندا مه
به يئن. گه لئى خودئى ل دويماهيكي دئى ل گه ل وى ژين، ئيدى ب گونه هه و مرئى ژى
خراب نابن، بيى كو دوودلى و ئازار وان ئازار بدن، بيى كو هزر ده رباره ي هندئى
بكه ن كا چه وا قه نجيا خودئى بده ستفه بينن. گه لئى خودئى دئى ل گه ل وى ل ژير
ده سته هه لاتا ته مام يا عيساى ژين:

پشتى هنگى من ئه رده كئى نوى و ئه سمانه كئى نوى ديتن، چنكو
ئه سماني ئيكي و ئه ردئى ئيكي ده رباز بوون و ئيدى ده ريا ژى

نهما. من دیت باژپری پیرۆز، ئورشه لیمای نوی، یا ئاماده بووی وه کو بویکه کا خه ملاندی بو زاقایی خو، ژ ئه سمایی، ژ نك خودی دهاته خواری. من ژ تهختی دهنگه کی بلند بهیست، دگۆت: «ئها ئه فهیه، خیفه تا خودی د نافی مروقان دا! ئه و دی ل گه ل وان ئانجی بیت و ئه و دی بنه گه لی وی و خودی ب خو دی ل گه ل وان بیت و بیته خودایی وان. ئه و دی هه می رۆندکان ژ چافیین وان پاقر کت و ئیدی مرن نابیت، نه شینی و نه گری و نه ئیشان ژی، چنکو تشتین بهری ده رباز بوون.» (ئاشکرا کرن ۲۱: ۱-۴)

د ئه قی دیتنی دا، یوحه نای ئه سمانه کی نوی و ئه رده کی نوی دیت، ئافراندنه کا نوی. بلا ئه قی نوکه بدهینه لایه کی، ئه سمان نابیته هه تاهه تایه کا دلته نگیی نابیت، روینشتین لسه رعه وران و بی ئارمانج چهنگی بژهنی. چه ند پتر ئه ز په رتووکا پیرۆز بخوینم، ئه ز پتر «خاکی» قاییل دیم کو ئه سمان دی هه بیت. ئه و دی جهه کی پری ژیان و خو شی بیت یی کو هه می هه ستین مه ب ته مامی به شدار بن. جارا بهییت کو تو ته ماشه ی رۆژ ئافابوونه کا جوان بکه ی یان ژی چیا به کی به فرین، بتنی بلا ل بیرا ته بیت کو ئافراندنه کا نوی دی هییت. هه تا کو ئه م ل ویړی بین، ئه م باش تینا گه هین کا رامانا وی چیه ل ویړی بژین و ب دروستاه ی خو شی ب ئافراندنا خودی به یین.

ئافراندنا نوی ژی دی بیته جهه ک کو مه ترسی و ترس و خه موکی هه تاهه تاینی لی نامینن، ئه فهیه مه به ستا یوحه نای ب «ئیدی ده ریا ژی نه ما.» ئه ز ل هاوایی دژیام، ئه فجا ده می پرانی هه فالین من ل ویړی تیدگه هن کو ئیدی ده ریا ل ویړی نامینیت، ئه و پیچه کی دوودل دبن! ئه ری ئه م دی چه وا خو شی ب ئافراندنه کا بیی سواربوونا بیلین ده ریا ی و خو ل ئاقی داننی یان ژی مه له فانیکرنی به یین؟

ئه گه ر تو هوسا هزر بکه ی، بهیله ئه ز پیکولی بکه م ترسا ته براوه ستینم. د جیهانا که فئار دا، یاریین ئاقی گه له ک د به ربه لاف نه بوون. هه تا د نافی کیمان ژی دا بین کو ده م بو وان جوړه یاریان هه ی ژی، گه له ک کیم دچوونه د ئاقی دا. ل شوینی، بو گه له ک خه لکی ده ریا وینه به کی ب مه ترسی و نه ناسیار بوو. ئه فجا ل شوینا هزر ده رباره ی هه می خو شیا ئه و بیی ئوقیانوس کو یاریان تیدا بکه ن ژ ده ست بدهن،

خوانده قانین یوحه نای یین فیری ئهوی هه می مه ترسیا هاتیه به لافکرن بی هه بوونا ده رباری بووین. هه ستهک بو مه پهیدا دبیت د دویمهیک پارچه یا تیکستی مه دا: «ئهو دی هه می روئدکان ژ چاقین وان پاقر کهت و ئیدی مرن نابیت، نه شینی و نه گری و نه ئیشان ژ، چنکو تشتین بهرئ ده ربار بوون.»

«تشتین بهری نوکه» هه می یین کو ژ گونه هئی و مرنئ تووشی کهفتنی بووین، دی ده ربار بن. نه فرهت بیی فه گه ریان دی بهرزه بیت، ههروه سا ئه م دی ئهوی چه ندا ئاده م و هه وایی ل ده ستهیکئ ل باخچه ی تا قی کری، جه رینین.

ههروه سا تینیا وی چه ندی بکه کو ئه م دی د «باژیرئ پیروژ ئورشه لیمای نو ی دا» ژین. ل بیرا خو بینه کا ئیشایای چه و ئا فراندنا نو ی و ئورشه لیمای نو ی دیت وه کو دوو ریکنن ده ربارهی هه مان تشت به حس دکهن؟ یوحه ننا ل دو یف سه رکیشی خو دچیت و دوو تشتان وه کو هه ف دبینیت. هوسا دیاره خودئ کاکلا سوژی دبهت و ب رابه رکی زیده دکهت.

ئه گه ر ئه م براوه ستین و هزر تیدا بکه یین، ئه ف چه نده تشته کئ گه له ک سه رنجراکیشه و ب راستی ژ وی ریکا ئه م کارئ خودئ ب درژا هیا په رتووکا پیروژ دبینین، کورت دکهت. سوژین ئیبراهیمی ئه و سوژین بهرکه تدارکنا هه می ملله تین ل سه ر ئه ردی بخوفه دگرن. ل وی ده می کو مه چجاران ئه و دیمه نئ سوژا جیهانی ژبیر نه کری، هیلا سوژی بو ئیک مللهت، ئیک خیزان، ل دویمهیکئ بو ئیک کهس تهنگ بوو. به لی ئه م ل دویمهیکئ به رفه هیا ته مام یا سوژا خودئ یا جیهانی د ئاشکراکرن دا دبینین. ئه فجا یا به رئاقله کو ئورشه لیم، باژیرئ کو گه لی خودئ و گرنگتر ژ وی، جه ئ ناکنجیوونا ناماده بوونا وی، روژه کئ دی ئه ردی هه می تژی کهت، چنکو ئه م دبینین کو جه ئ ناکنجیوونا خودئ دی هه تاهه تایئ ل گه ل مروقی بیت (ئایهت ۳). سوژین خودئ چجاران بو ئیک مللهت یان ژ ئیک گروپی مروقان نه بوون. ههروه کو یوحه نای بهری نوکه د ئاشکراکرن دا دیتی، بهرخی خودئ «ژ هه می هوژ و زمان و گه ل و مللهتان خه لک بو خودئ کرین» (ئاشکراکرن ۵: ۹).

چنکو خودئ دی ل وی ری ژیت و هه ر گه فه کا گونه هئی بهرزه کری دی هیته ژنا فبرن، ئه ف ئا فراندنا نو ی دی ژ وی هه می چه ندا ئه م دشین وینه بکه یین مه زنتر بیت. ب

پشتراستیښه ښه او يا دلته ننگ نايست، بهلئ دئ يا جوان بيت، وهكو «بويکه کا خو بو هه څښي خو دخه ملينيت، تو دزاني كو د ښوان چرکه يان دا ده مي تو سه ح دکه يه بويکا خو ل ريکي دچيت، تو نه شي هزرا تشته کي جوان تر ژ وي چه ندئ بکه ي.

سه ربورا مه د ښافراندا نوي دا دئ يا دلخوشکه ر بيت، هه رچه نده ښه دئ بويک بين، نه کو دئ زاقا بين. چنکو کارئ عيساي، مه سيح و پاشاي مه، ښه دئ ل دويماهيکي وه کو خودئ نيته کري ل ژير ده سته لاتا وي يا ته مام و ل وي جهي ښه وي بو مه ناماده کري و هه تاهه تا ل گه ل وي ژين. ل څيري و ل دويماهيکي، په يمانين ل گه ل ښيراهيمي و په هوداي و ښيرائيلي و داوودي دئ جبهه چيکرنئ بخوځه بينن وه کو دوينده ها شاهانه بو هه تاهه تايئ سه روه ريئ ل گه لئ خودئ يئ قورتالکري دکه ت.

ب دريژاهيا ښه څي پهرتووکي، مه مه جازيا دارستان و داران بکار دښنا، و ښه م شايان چيروکا پهرتووکا ب ته ماشه کرنا سي دارين راسته قينه کورت بکه يين. مه د ده ستيکرن ٣ئ دا ديت کو ښاده مي و هه وايئ گونه هه کر ده مي ښه وان فيقي ژ وي دارا زانينا باشي و خراييئ خواري. ښه څي چه ندئ جبهان به ره ف گونه هه و مرني بر، به لئ خودئ ښيکسه ر ده ست ب هنارتنا دوينده ها ژني کر داکو نه فره تي به روفراژي بکه ت. وه کو ښه د يوحننا ١٩ دا فير بووين، عيساي ښه ف چه نده کر و بهايئ گونه هي دا ده مي ښه وي گياني خو ل سه ر دارا خاچدانئ پيشکيش کري. ل دويماهيکي، ل څيري د ښاشرکران دا، ښه دارا سيي دبينن.

ښه گه ر ښه مه به رده وام بين ل سه ر خواندنا پهرتووکا ښاشرکران، ښه دارا ژيانئ دبينن د نافه راستا ښه څي باژيري دا گه شي دکه ت. روباره کي کو ژ ته ختي خودئ دزيت ښه څي دارئ ښاف دده ت، و دار ژي ژيانئ دده ته ملله تان (ښاشرکران ٢٢: ١-٢). هه روه کو ښه و ده ستيک، گه لئ خودئ بو ژيانئ دئ هه رده م پشت ب وي به ستن. به لئ مه ديت کو ښه دشين باوه ريئ ب وي بينن بو به خشينا تشتي ښه م هه وچه. هه روه سا هه تاهه تايئ، دئ مه خو شيا باوه ري پي ښانانا وي و وه رگرتن ژي وي هه بيت. ښه څه يه ښه و چه ندا ښه م بو هاتينه ښافراندن، بژين و خو شيا ب ژيانا ښاماده بوونا خودئ به يين.

ئەفجا ئەف چىرۆكە نەبتنى چىرۆكە ئەم برونينە خوار و بو زارۆكىن خو
 بخوينين. ئەفە چىرۆكە كە كو ئەز و تو هاتينه گازيكرن كو بەشدار بين. عيساي
 گوٲ «ئها ئەفە ئەز هەر تشته كى نوى دكەم» (ئاشكرارن ۲۱: ۵). نوكة، ئەو يى
 ئافرنده يىن نوى دئافرينيت وه كو گەلەك خەلك ل هەمى جيهانى هيفى ب وى
 هەى وه كو قورتالكرى وان يى ئىكانه. هەروەسا ئەو گازى مە دكەت كو مزگينى
 بو ئەفنى جيهانا هيشتا د گونەھ و مرنى دا ئازارى دكيشيت، رابگەهينين. مە
 ئەو خوښيا هەى كو بينين خودى كار دكەت داکو نەفرەتى بەروفاژى بكەت و
 مارى تىك بشكىنيت. پىدقيه ئەم مزگينيا سەرکەفتنا عيساي رابگەهينين و جيران و
 هەقالين خو داخواز بكەين ل گونەهين خو دوير بن و باوهرى ب وى بينن وه كو
 پىگهور و قورتالكرى وان. ئەفجا ئەفنى پەرتووكى بدانە و دەست ب كارى بكە،
 ئەوى گازى تە كرىه بەشدارى ئەفى ئەركى بى!

هزرېن سهره كى د خودنېاسيا په رتووكا پيروز دا

ئافراندا نوى

پاشايه تى

په يمان

دوينده هـ

چيروك هه تا نوكه

خودى پاشايه تيهك ئافراندا و ئهو پاشايه، بهلى ئهوى مروف ئافراندا داكو پشيكيشيا وى د ئهوى پاشايه تى دا بكن. ئاده مى و حهوايى ئهف گازيه رت كر، يا كو بهرى وان دايه گونه هى و مرنى. بهلى خودى سوز دا كو ب ريكا دوينده ها ژنى ماري تيك بشكينيت، ئهوى كو دوينده ها ئيپراهيمي ژى يه. ب ريكا خيزانا ئيپراهيمي، و ب تايه تى دوينده ها شاهانه يا يه هوداى، بهر كه تين په يمانى دا بو ئهفى جيهانى هيىن. چنكو خه لك هه مى يى تومه تبار بوو و ژه ژى مرنى بوون، قوربانين ده ستورى مووساى ئاشكهره بوون پتر ب ئاشكهره يى پيدفيا تيا وان بو پيگهوره كى بوو، خزمه تكارى نازاركيش. ب ريكا خزمه تكارى و كارى گيانى، خودى دى په يمانه كا نوى دانيت و ژيانا هه روهه ر د ئه سمانين نوى و ئهردى نوى دا ب گهلى خو ده ت.

عيسايه ئه وه يى كو ب ريكا وى ئه ف سوزه دهينه بجهئنان، ئيكه مين جار ب ريكا مرنا وى وه كو قوربانى گونه هى و پاشى ب ريكا رابوونا وى يا سه ركه فتiane ژ مرنى و سه روه ريكرنا وى وه كو پاشا. ئه ف چيركا مه زن دى گوپيتكا خو بينيت ده مى هه ر قورتال بوويه ك ژ هه ر هوزه ك و زمانه ك و ملله ته كى د ئافراندا نوى دا كوم دبن كول گه ل خودى هه تاهه تايى بژين.

و پشتی هنگی چ؟

چ ته پهرتووکا پیروژ ژيانا خو ههمی دخواند یان ژي ئهفه ئیکه م جاره تو وئ ههلدگری ده می تو ئه فئ پهرتووکئ دخوینی، هیفیدارم ته تیگه هشتنه کا باستر ده باره چیروکئ ههمی و ئیکگرتنا په یفا خودئ وهرگرت بیت. ههروه سا هیفیدارم کو ئه ف پهرتووکه ههزا ته بیزار نه کهت ده باره فیروونا خودیناسیا پهرتووکا پیروژ. هیفیدارم نوکه تو پرسیار بکه ی، ئه ری یا پیدفیه پشتی فئ ئه ز چ بخوینم؟ ده ست ب خواندنا پهرتووکا پیروژ بکه. ههول بده هه ر سال جاره کئ پهرتووکا پیروژ ههمی بخوینی. وه کو تو ئه فئ چه ندئ دکه ی و ئه ف چیروکه ل بیرا ته بیت، دئ په یوه ندیان دروست که ی وه کو تشتئ ته ل فئری خواندی (یان ژي راستفه کرنئ وئ!). دئ بینی کو من گه له ک پارچین چیروکئ یین ژبیر کرین.

پشتی پهرتووکا پیروژ، ئه ز بتنی سئ پهرتووکین دی پیشنیار دکه م. ئه ف پهرتووکه دئ به ری ته دهنه پهرتووکین دی، و ئه و ژي دئ به ری ته دهنه هنده کین دی، و به رده وام:

- گرام گولسویرز، ل گور پلانی (*According to Plan*): دیارکرنا ئاشکراکرنا خودئ د پهرتووکا پیروژ دا (IVP Academic, 2002)، 220 لپه رن. گولسویرز دئ وینه یه کئ ته مامتر ده باره ی چیروکا پهرتووکا پیروژ ب ته به خشیت و دئ هاریکاریا ته کهت فالاهیان تژی بکه ت یین کو کورتیا مه ده باره ی پهرتووکا پیروژ ده رباز بووی.

- مایکل لورینس، *Biblical Theology in the Life of the Church*: ریبه ره ک بو خزمه تئ (*Crossway*, 2010) 240 لپه رن. لورینس دئ هاریکاریا ته کهت تیگه هشتنه کا باستر بده سته بینی ده باره ی کا چه وا خودیناسیا پهرتووکا پیروژ ل گه ل فه کولینا مه یا خودیناسی دگونجیت، گرنگتر ژ وئ، دئ هاریکاریا ته کهت باستر د رولئ وئ یئ گرنگ د ژیان و خزمه تا ته و که نیسه یا ته ب خو دا بگه ی.

• تۆماس ر. شرينهەر، *The King in His Beauty*: خودئیناسییه کا پهرتووکا پیروۆ ده رباره ی په یمانئین که فن و نوی (Baker Aca-demic, ۲۰۱۳) ۷۳۶ لاپه رن. توۆ دشی ب ریکا هه ژمارا لاپه ران بیینی کو ئه ف پهرتووکه نه بوو کسلانا یه، به لی ئه و ژ هه ژی خواندئیه. خودئیناسیا پهرتووکا پیروۆ یا شرينه ری دی ته به ره ف گه شته کا پهرتووک ب پهرتووک د نا فا پهرتووکا پیروۆ دا به ت، دی چیرۆکا نه دیار بوۆ ته ئاشکه را که ت و هاریکاریا ته که ت به رفه هیا پارچه و هه میئ هه ردووکان تیگه هی. چنکو ئه ف پهرتووکه ب ریۆ د نا فا پهرتووکا پیروۆ دا هاتن و چوونی دکه ت، پیکولی بکه ل گه ل پهرتووکا پیروۆ بخوینی بوۆ ساله کی.

تیبینی

۱. جۆن میلٹۆن، *Paradise Lost*, 10. 585 - 90.

۲. ولیهم کۆپەر، *God Moves in a Mysterious Way*, 1774.

۳. یا ئاشکهره نینه کو ناقی ساره ی چ رمانه و کا رمانه کا جیاوان
ژ ناقی سارا هه یه یان نه. هه رچنه بیت، ئەم دشین بیژین کو
ئەفی ناقی گرنگیه ک دا رۆلی ساریی وه کو دهیکا ملله تی.

4. C. S. Lewis, *Prince Caspian* (New York: HarperTrophy, 2000), 69.

۵. ئەگەر تو باوهر ژ من نه که ی، حزقییل ۲۰: ۴- ۳۲ بخوینه. هه تا
دهمی ئەو ل مسری بهنده ژ ی، خودی گۆت، ئیسرایلی دهستان ژ
خوداوه ندین مسریان بهرنادهن.

6. Laura Hillenbrand, *Unbroken: A World War II Story of Survival, Resilience, and Redemption* (New York: Random House, 2010).

